

Årsredovisning 2015

Vännäs kommun

vännäs

Innehåll

Inledning

Ordförande har ordet	4
Organisationsschema Vännäs kommun koncern	6

Förvaltningsberättelse

Förvaltningsberättelse	10
Medborgare	15
Samhällsutveckling	19
Medarbetare	21
Ekonomi	24

Verksamhetsberättelser

Kommunstyrelsen	32
Barn- och utbildningsnämnden	49
Vård- och omsorgsnämnden	59
Liljaskolans styrelse	70
Plan- och miljönämnden	81
Vännäs Fastigheter AB	94

Räkenskaper

Resultaträkning	98
Balansräkning	99
Kassaflödesanalys	100
Noter	101
VA-verksamhet	106
Investeringsredovisning	107
Redovisningsprinciper	109
Ord och uttryck	110
Revisionsberättelse	111

Inledning

Ordförande har ordet

Första året på mandatperioden 2015–2018

2015 präglades av olika händelser, till exempel nybyggnation, flyktingmottagande och nytt bolag.

Vännäs Fastigheter AB bildades och kommunen gick igenom ett år av övertagande, blandat med nyproduktioner och stora upprustningar av befintliga fastigheter. Nästan allt färdigställdes med tre byggkranar samtidigt, Statsrådet (hyresbostäder), Vegaskolan och förskolan Myran. Det är väldigt tillfredsställande att nyproduktionen av bostäder startade. Här finns ett stort behov och kommunen skapar fler nya boenden inför framtiden. Sista etappen av strandpromenaden i Vännäsby färdigställdes. Nu återstår endast Trafikverkets etapp via den avstängda delen av Umeåvägen.

Under våren beslutades att Umeåregionrådet skulle resa till Tyskland. Syftet var att ta del av deras erfarenheter kring integration av nyanlända. Detta var ju innan en av de största flyktingvågorna i historien startade. Vem hade då kunnat sja om situationen som uppstod i Sverige

under hösten? Ensamkommande barn strömmade till Vännäs. Tack vare en välorganiserad verksamhet och duktiga medarbetare fungerade mottagandet. Evakueringsboende skapades och de nytilkomna trivdes i kommunen. Kontakterna med länsstyrelsen om nivåer på mottagande kapsejsade dock, då situationen var oöverblickbar. Som helhet gjorde Vännäs kommun och Vännäs olika frivilliggrupper samt medborgare ett fantastiskt arbete. Det ska vi alla vara stolta över.

Genom kommunens marknadsföringskampanj *Ett rikare liv. Helt enkelt.* ska nya kontakter skapas och inflyttningen öka. Kommunen färdigställde tomtmark för både villor och flerbostadshus för att möta efterfrågan. Vi kan glädjas över att intresset för Vännäs bara ökar. Även intresset av att investera i kommunen växer.

Under många år har medborgare och näringsliv efterfrågat upp- rustning av Vännäs centrala delar. Detta arbete startade under 2015, då skisser togs fram och medborgardialoger planerades.

Satsning på bredband i Vännäs hela kommun fortsatte och dialoger med intresserade genomfördes. Kommunen reserverade medel för de tre kommande åren.

Satsningarna i Vännäs var ansträngande för den kommunala ekonomin. Politikerna tog därför hjälp av Sveriges Kommuner och Landsting för att analysera hur ekonomin och de stora behoven av bostäder långsiktigt ska hanteras. Arbetet pågår över partigränserna så jag är övertygad om att vi löser detta.

Politikerna i Vännäs fokuserar på att kommunens arbetsplatser ska vara jämställda och att lika lön för arbete ska gälla. Kommunen ska vara en god och attraktiv arbetsplats, vilket också är avgörande för att kunna nyrekrytera.

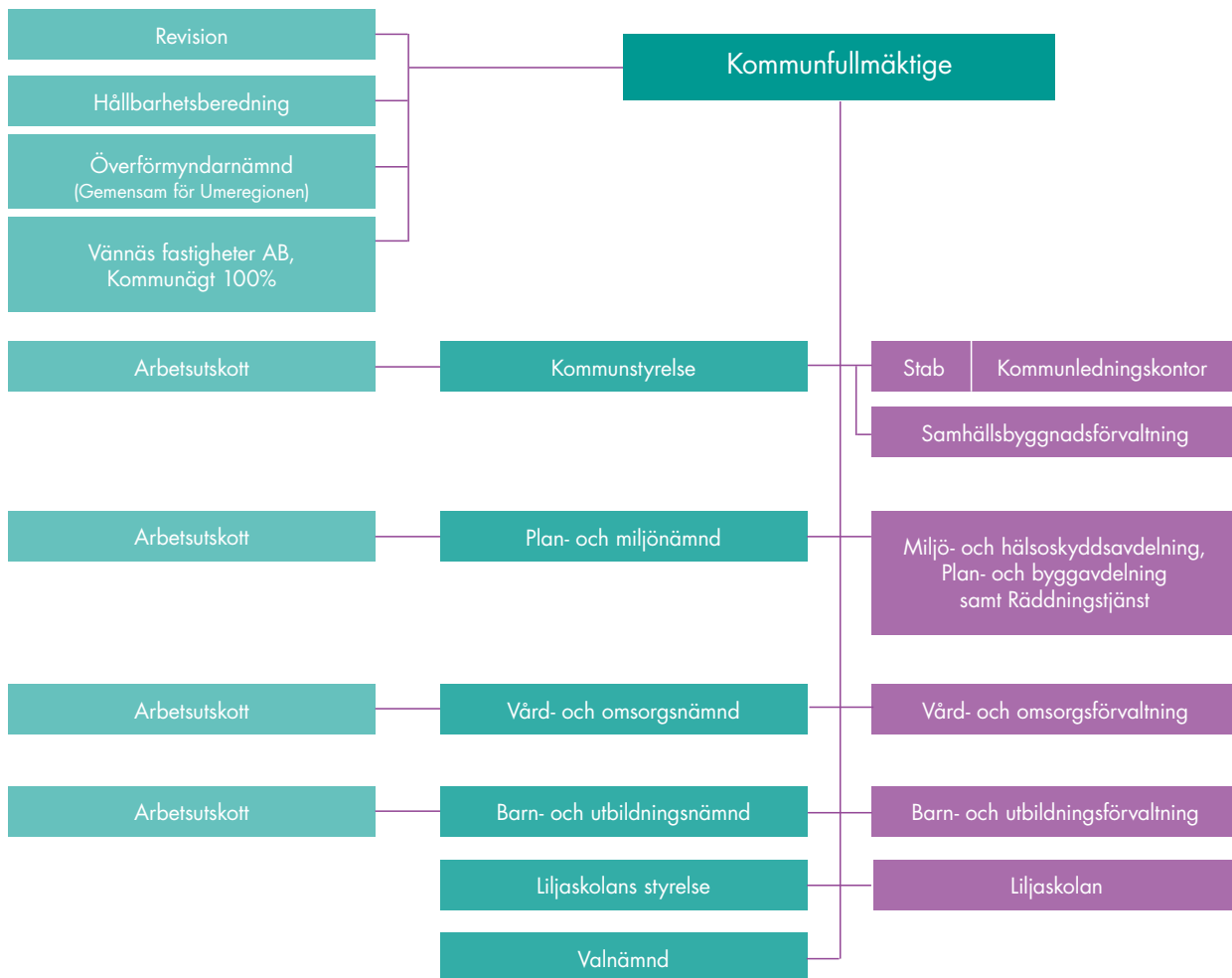
Stort tack för allt arbete som Vännäs medarbetare genomförde för att ge våra medborgare en god service. *Välkommande, livfullt och nytänkande* genomsyrar vår organisation.

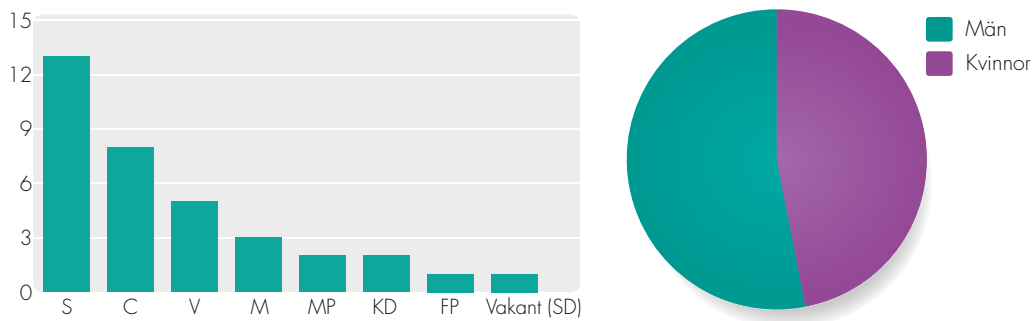
Johan Söderling
Kommunstyrelsens ordförande

Politisk styrning och organisation

Vännäs kommun koncern fr o m 2015-09-01

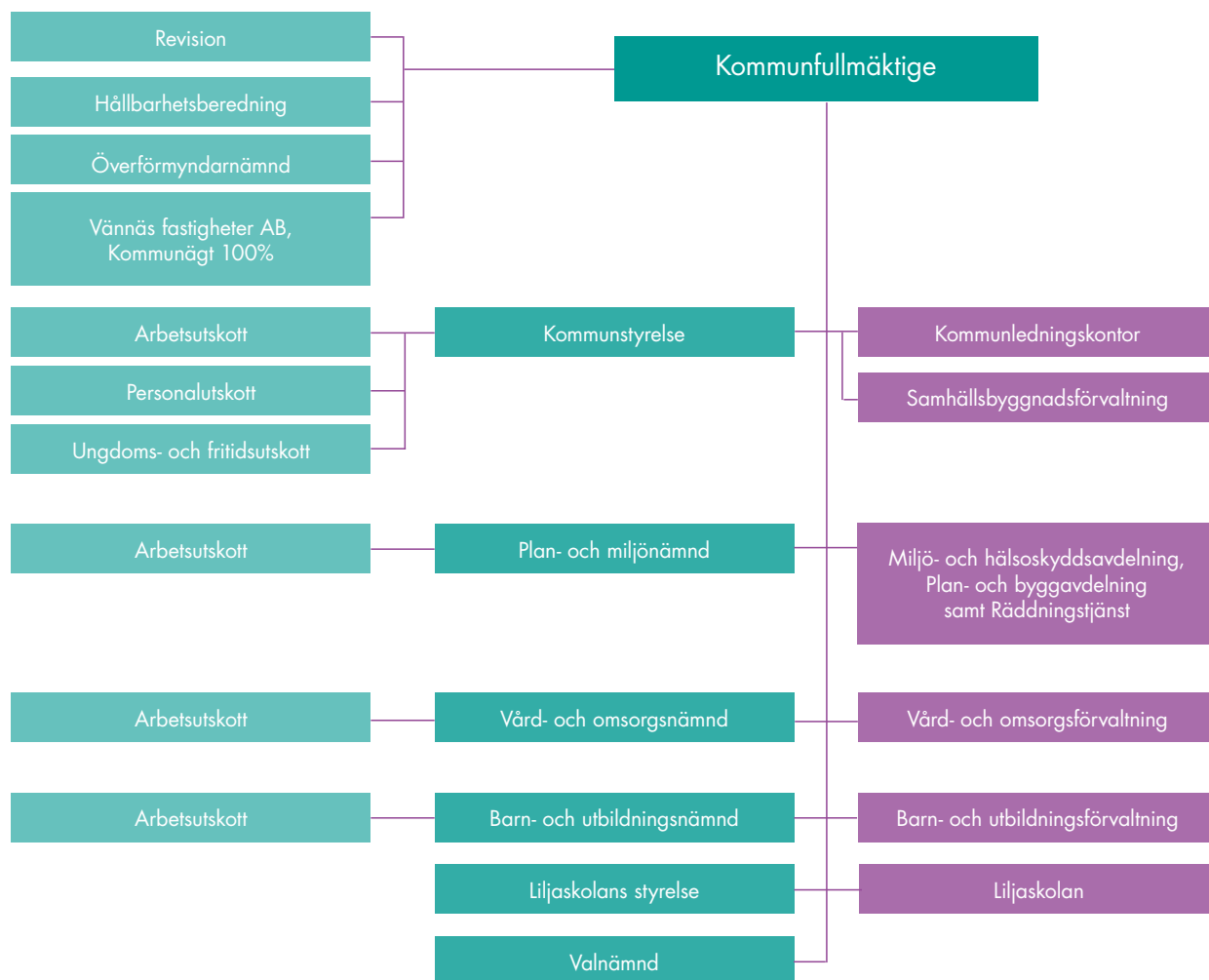

Kommunfullmäktige 2014–2018, köns- och mandatfördelning

Kommunfullmäktige har 35 ordinarie mandat, varav ett är vakant. Av ledamöterna är 47 procent kvinnor och 53 procent män.

Vännäs kommun koncern för om 2015-01-01 – 2015-08-31

Förvaltningsberättelse

Förvaltningsberättelse

Sammanfattning

De kommunövergripande målen beslutas av kommunfullmäktige. Dessa ger möjlighet att göra en övergripande bedömning av kommunens resultat, både vad gäller ekonomi och verksamhet. För år 2015 blev den sammanfattande bedömningen att kommunen inte nådde kommunfullmäktiges mål.

Kommunstyrelsen kunde konstatera att Vännäs kommun är i en ekonomiskt ansträngd situation. Ekonomisk oro har präglat kommunen sedan 2012. År 2013–2015 gjordes stora omställningar. Men även framöver krävs ett fortsatt, målmedvetet arbete med ekonomi och verksamhet för att förbättra ekonomin. Prognosen för kommande år visar att ekonomin fortsätter att vara ansträngd. Därför behöver den politiska styrningen och de politiska prioriteringarna bli ännu tydligare de kommande åren.

Under 2015 reviderades visionen Upplevelsenära Vännäs. Därmed fastställdes även en förtydligad målbild och ett tydliggörande av kommunens långsiktiga prioriteringar.

Trots ett ansträngt läge fortsatte Vännäs befolkning att öka de senaste åren. Dock minskade antalet medborgare under 2015 med 23 personer. Kommunen har goda pendlingsmöjligheter, planerar nya bostadsområden och har medborgare som trivs. Detta är viktigt att komma ihåg när den ekonomiska situationen är ansträngd: att fortsätta bygga en kommun som erbjuder bra och hållbar livsmiljö

Här gäller även att erbjuda effektiva verksamheter med hög kvalitet utifrån medborgarnas förutsättningar och behov, samt ge bra lokal service.

Kommunstyrelsen anser att kommunen på längre sikt har goda möjligheter att nå visionen om Upplevelsenära Vännäs och de övergripande målen.

Viktiga händelser under året

Verksamhetsåret 2015 var händelserikt och några av de viktigaste händelserna redovisas nedan:

- Från 1 januari övergick Vännäs Bostäder till Vännäs Fastigheter AB.
- Nyproduktion av lokaler för Vegaskolan och folkbiblioteket färdigställdes och togs i bruk.
- Nyproduktion av Myrans förskola med åtta avdelningar och tillagningskök påbörjades.
- Det ökade antalet flyktingar medförde ett större behov av svenska för invandrare (SFI), språkintrouktion och grundvuxutbildning på Liljaskolan.
- Lokaler för asylsökande flyktingar ställdes i ordning på Lägerhyddan. Ett tillfälligt evakueringsboende tillhandahölls från oktober
- Projektering för ombyggnad av Stjärnhuset och Röda Villan inleddes för att byggas om till bostäder för nyanlända.
- Anläggning av gata samt vatten- och avloppsanläggning till det nya bostadsområdet påbörjades.
- Byggnation av nya sträckningen av väg 547 förbi kyrkogården i Vännäs påbörjades i slutet av året.
- Arbete med trafikstrategi och centrumplan startade.
- Utredning av budgetmodell för kostavdelningen fortsatte.
- Vännäs kommun förbättrade resultatet i Svensk Näringslivs ranking med 20 platser, från 236 till 216.
- Vännäs etablerade, tillsammans med Umeå och Skellefteå kommuner, en gemensam drift av servrar. Samverkan sker genom gemensam nämnd.
- Införande av Äldres Behov I Centrum (ÄBIC).
- Vård- och omsorgsnämnden antog värdighets- och servicedeclarationer.
- Ekonomichefen slutade sin anställning 31 december.
- Upphandling av nytt personaladministrativt system inleddes och kommunen beslutade att ingå i en gemensam HR-nämnd tillsammans med kommunerna i Umeå-regionen.
- Stjärnhuset flyttade till nya lokaler i Växhuset.

God ekonomisk hushållning

Enligt kommunallagen ska kommuner ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet. I samband med budgeten fastställer kommunfullmäktige övergripande mål, både finansiella och verksamhetsmässiga. För 2015 fanns 14 mål fördelade på fyra perspektiv: medborgare, ekonomi, samhällsutveckling och medarbetare. Måluppfyllelsen låg till grund för bedömningen om kommunen uppfyller god ekonomisk hushållning. Varje nämnd fastställde egna mål inom perspektiven Medborgare och Samhällsutveckling. För perspektiven Ekonomi och Medarbetare hade alla nämnder samma mål. De övergripande målen följdes upp i förvaltningsberättelsen. Den sammantagna bedömningen var att kommunens resultat 2015 inte var tillfredsställande. Kommunfullmäktige beslutade att god ekonomisk hushållning innebär att resultatet ska uppgå till 2 procent av skatter och generella bidrag. För 2015 innebar det att resultatet skulle bli 10,5 mkr. Resultatet blev 5,5 mkr.

Det är svårt att värdera god ekonomisk hushållning för Vännäs kommuns samlade verksamheter under ett år. Olika verksamheter med många mål och resultatindikatorer leder oundvikligen till en subjektiv bedömning, bland annat för att resultatindikatorer kan väga olika tungt. Nämnderna tog fram gemensamma arbetssätt och principer för värdering och viktning av resultatindikatorer och mål. Syftet är att minska risken för att det sammanvägda resultatet inte blir korrekt.

Mål och indikatorer ska sättas så att de går att jämföra med till exempel andra kommuner och regioner. Indikatorer ska i möjligaste mån också vara könsuppdelade, så att det går att se eventuella skillnader. Detta framgår inte alltid i uppföljningen, men parametern finns med när indikatorerna följs upp och viktas.

Nämndernas målluppfyllelse inom de olika perspektiven:

Medborgare

Samhällsutveckling

Medarbetare

Ekonomi

- Uppnådd resultatnivå
- Delvis uppnådd resultatnivå
- Låg, ej tillfredsställande resultatnivå
- Mycket låg, ej tillfredsställande resultatnivå
- Ej mätt eller inget resultat

För varje enskilt perspektiv är bedömningen för 2015:

- Medborgare
- Samhällsutveckling
- Medarbetare
- Ekonomi

Mer ingående uppföljning av resultatet presenteras under separata rubriker.

Ur nämndperspektiv är måluppfyllelsen följande:

	Medborgare	Samhällsutveckling	Medarbetare	Ekonomi
Kommunen totalt	●	●	●	●
Kommunstyrelsen	●	●	●	●
Barn- och utbildningsnämnden	●	●	●	●
Vård- och omsorgsnämnden	●	●	●	●
Liljaskolans styrelse	●	●	●	●
Plan- och miljönämnden	●	●	●	●

Resultatet för samtliga fullmäktigemål:

- Medborgarna trivs i Vännäs kommun.
- Medborgarna är delaktiga i kommunens utveckling, ges ett bra bemötande, en bra service och tillgängligheten till Vännäs kommuns verksamheter är god.
- Vännäs kommuns verksamheter är av god kvalitet.
- Hela Vännäs har ett utvecklat näringsliv och företagande.
- Fler kooperativ och sociala företag har skapats.
- Medarbetarna trivs.
- Vännäs kommun har bra ledare med ett gott ledarskap.
- Vännäs kommun har jämställda arbetsplatser.
- Minst 65 procent av kommunens tillsvidareanställda ska ha en heltidsanställning.
- Sjukfrånvaron är högst 5 procent.
- Nämnderna har ekonomi i balans.
- Årets resultat ska uppgå till 2 procent av skatter och bidrag.
- Soliditeten ska under perioden i genomsnitt vara bättre än 29 procent.
- Kassalikviden ska under perioden i genomsnitt vara bättre än 39 procent.

Allmänt om vision och styrning

År 2006 fastställde kommunfullmäktige visionen *Det upplevelsenära Vännäs*. Visionen består av grundpelarna *Välkomnande Vännäs*, *Livfulla Vännäs* och *Nytänkande Vännäs*. Juni 2015 antog kommunfullmäktige en reviderad vision som kallas *Upplevelsenära Vännäs*. Även de tre grundpelarnas beskrivande formuleringar reviderades. Fyra medborgardialoger genomfördes i syfte att få medborgares och näringslivets synpunkter innan visionen antogs i kommunfullmäktige. Visionen fyller två funktioner. Dels ska den vara utgångspunkt för både de övergripande målen samt för nämndernas konkreta mål och åtagande. Dels ska visionen genomsyra både Vännäs kommun som organisation och Vännäs som bostads- och besöksort.

Strategiska planen 2011–2020 reviderades och i juni 2015 antog kommunfullmäktige *Strategiska planen 2015–2020*. Planen anger den politiska viljan för de fyra perspektiven medborgare, samhällsutveckling, medarbetare och ekonomi.

Kommunfullmäktige antog i juni 2015 budget för drift och investeringar för 2016 med plan för 2017–2018. Nämnderna fick övergripande budgetramar som de skulle bryta ner på detaljnivå och själva fastställa.

På fullmäktiges sammanträde i november redovisade varje nämnd sina verksamhetsplaner översiktligt för kommande år.

Fullmäktige gav även nämnderna ett antal särskilda uppdrag eller direktiv. Dessa ska nämnderna genomföra inom sin budget. De ska ingå i den samlade bedömningen av kommunens resultat.

Uppsiktsplikten

Enligt kommunallagen ansvarar kommunstyrelsen för att hålla uppsikt över kommunens alla verksamheter och nämnder. Detta gäller även det kommunala bolaget Vännäs Fastigheter AB. Budget, flerårsplan och verksamhetsplaner är viktiga styrdokument som ger underlag för värdering och riskbedömning.

Kommunstyrelsens arbetsutskott mottar skriftliga och muntliga månadsuppföljningar av nämndernas ekonomi och verksamhet i mars–december. Relevanta nyckeltal följs upp, liksom allt som nämnderna gjort för att följa budgeten och öka resultatuppfyllelsen. Vid varje sammanträde med kommunstyrelsen följs den ekonomiska utvecklingen upp. Även kommunfullmäktige får ekonomisk uppföljning och rapportering.

Under många år har kommunen haft två bokslut, delårsbokslut (30 juni) och årsbokslut (31 januari). Under verksamhetsåret infördes två tertialbokslut, T1 (30 april) och T2 (31 augusti) för att få fler budgetuppföljningar inför årsbokslutet 31 december.

Kommunstyrelsedagar genomfördes 28–29 januari och 8–9 oktober. Dessa dagar är värdefulla för uppsiktsplikten och den gemensamma planeringen framöver. Till den första dagen var fullmäktiges presidium, kommunstyrelse, nämndpresidier, kommunchef, förvaltningschefer, personalchef, ekonomichef, revisorer och fackliga representanter inbjudna. Kommunstyrelsedagarna i januari syftade till att följa upp och ge gemensamma planeringsförutsättningar för framtiden. Den kommande budgetprocessen diskuterades och ett antal direktiv fastställdes. Kommunstyrelsedagarna i oktober syftade bland annat till att öka politikens kunskap om och färdigheten i budgetprocessen. Dag två under kommunstyrelsedagarna var enbart till för kommunstyrelsen och dess förvaltningschefer samt kommunchef. Dessa dagar fokuserar på de egna verksamheterna, men också på hur kommunstyrelsens uppsiktsplikt ska genomföras.

Sveriges Kommuner och Landstings avdelning för styrning och granskning såg över kommunens styrning och ekonomiuppföljning. Rapporten presenterades under kommunstyrelsedagen i oktober. Analysen innehöll flera iakttagelser och förslag till utveckling, samt genomgång av jämförbara kommuner och genomsnitt för länet och riket.

Det finns fortfarande utrymme för att förbättra och utveckla uppsiktsplikten. Exempel på det är att tydligare risk- och väsentlighetsbedöma verksamheterna samt planera in löpande uppföljning.

Medborgare

Vännäs kommuns resultat i perspektivet *medborgare* bedömdes sammantaget till delvis uppnådd resultatnivå. Medborgarna trivdes bra i kommunen. Servicen och tillgängligheten var generellt sett god, och förbättrades i en rad verksamheter.

	Kommunfullmäktiges mål	Resultatindikatorer
MEDORGARE	Medborgarna trivs i Vännäs kommun.	Kommunstyrelsen Barn- och utbildningsnämnden Plan- och miljönämnden Liljaskolans styrelse Vård- och omsorgsnämnden
	Medborgarna är delaktiga i kommunens utveckling, ges ett bra bemötande, en bra service och tillgängligheten till Vännäs kommuns verksamheter är god.	Kommunstyrelsen Barn- och utbildningsnämnden Plan- och miljönämnden Liljaskolans styrelse Vård- och omsorgsnämnden

Uppföljning av resultatet

Målen i perspektivet *medborgare* hade en delvis uppnådd resultatnivå.

Medborgarna trivs i Vännäs kommun

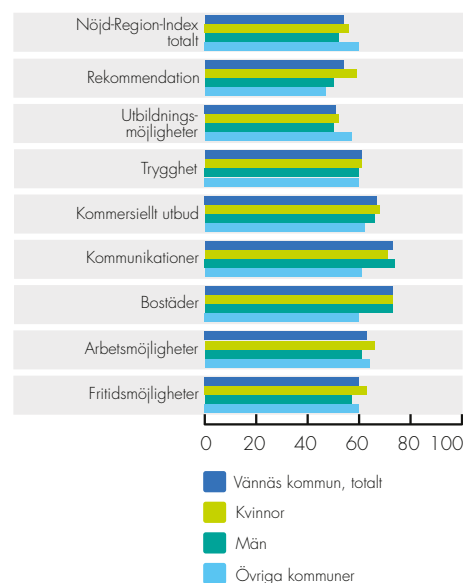
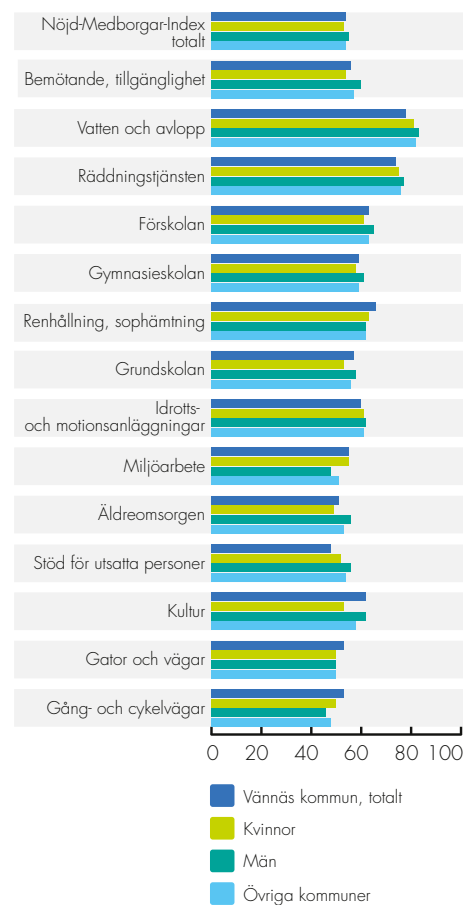
Medborgarenkäten genomförs vartannat år, senast var 2014. Den ligger till grund för stora delar av uppföljningen, men det finns också kompletterande mätningar.

Undersökningen visade att Vännäs kommuns medborgare i snitt var lika nöjda som de övriga kommunernas medborgare med ett resultat på 54 av 100¹ poäng. Detta innebar en minskning från medborgarundersökningen 2012 då Vännäs kommun låg på 58 poäng².

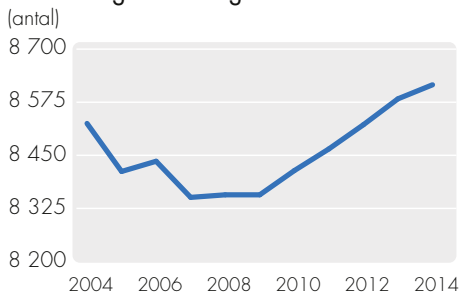
Vännäs kommun tappade resultat i 2014 års undersökning. Jämfört med 2012 minskade resultaten i alla kategorier utom *Kultur*, som ökade något. De största tapparna från och med 2012 fanns inom *Förskola*, *Grundskola* och *Gymnasieskola*. De senaste årens lokalproblem i form av lokalbrist och svårigheter med arbetsmiljön, påverkade förmodligen medborgarnas inställning negativt. Förhoppningsvis kan Vegaskolans ny- och ombyggnation, upprustning av Hammarskolans lokaler och den nya förskolan på Myranområdet bidra till att medborgarnas inställning blir mer positiv i nästa mätning 2016.

Mest nöjda, jämfört med genomsnittet inom kategorin *Medborgarna*, var *Stöd för utsatta personer* samt *Vatten och avlopp*. Medborgarna var mindre nöjda med gång- och cykelvägarna, kulturen, miljöarbetet samt renhållningen och sophämtningen³.

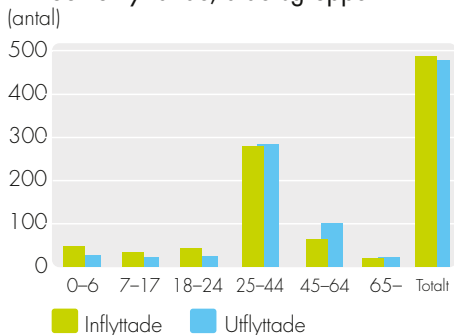
Kvinnor blev mer nöjda än män i alla kategorier utom *Miljöarbete*, *Renhållning* och *Gång- och cykelvägar*. De största skillnaderna mellan

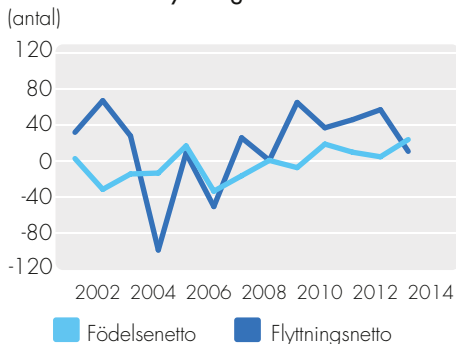
Befolkningsutveckling

In- och utflyttande, åldersgrupper

Födelse- och flyttningsnetto

kvinnor och män återfinns i kategorierna *Kultur*, *Äldreomsorg* och *Miljöarbete*.

Nöjd region-index visar hur medborgarna bedömer Vännäs kommun som en bra plats att bo och leva på.

Vännäs kommun fick även här samma genomsnitt som övriga kommuner med plats 60. Detta innebar ett tapp från 2012 med 5 poäng⁴. Vännäs kommun tappade enligt 2014 års undersökning poäng i alla kategorier, jämfört med undersökningen 2012. Kategorin *Bostäder* förlorade mest med över 10 poäng.

De största skillnaderna mot snittet var *Fritidsmöjligheter*⁵ och *Bostäder* där medborgarna var mindre nöjda. *Trygghet* och *Utbildningsmöjligheter* låg klart över snittet med 12 respektive 13 poäng.

Även här var kvinnor mer nöjda med allt utom *Trygghet*. Största skillnaden mellan kvinnor och män fanns i kategorin *Arbetsmöjligheter* där män var 9 poäng mindre nöjda än kvinnor.

Kommunen fortsatte att arbeta med aktiviteter och åtgärder för kommunens utveckling lokalt och regionalt. Planer för nya bostadsområden togs fram och fler är på gång. Under hösten lanserades kampanjen *Ett rikare liv. Helt enkelt*. Den syftade till att både få fler att flytta till Vännäs kommun och att få människor som redan bor där att se mer positivt på sin kommun. Bland annat marknadsfördes tomter, kommunikationer och barnomsorg. Kampanjen fortsätter under 2016.

Befolkningen i Vännäs kommun minskade under 2015 med 23 personer. Orsaken var främst att utflyttningen var större än inflyttningen. Kommunen hade dock ett positivt födelsenetto med plus 14 personer.

Framtidsprognoser är viktiga underlag för kommunens planering. För att få ett långsiktigt planeringsunderlag beställde Vännäs en befolkningsprognos till år 2033 från Statistiska centralbyrån (SCB). Den utgår från bedömningar av bland annat flyttmönster, fertilitet och mortalitet. Prognosen visar att folkmängden i Vännäs kommun fortsätter att öka. År 2033 beräknas befolkningen vara runt 9 440 personer.

FOTNOTERNA:

¹Skillnaderna för nöjd medborgar-index (NMI) mellan Vännäs kommun och övriga kommuner.

²NMI mellan 2012 och 2014.

³Skillnader för Vännäs kommun och övriga kommuner i kategorierna förskola, grundskolan, äldreomsorgen, gång- och cykelvägar, idrotts- och motionsanläggningar, kultur, miljöarbete, renhållning och sophämtning är inte statistiskt säkerställda.

⁴Skillnaderna i nöjd region-index 2014 och 2012.

⁵Fritidsmöjligheter och kommunikationer jämfört med övriga kommuner är inte statistiskt säkerställda.

Bra bemötande och tillgänglighet

Inflytande och delaktighet måste förbättras. Nämndernas mål när det gäller delaktighet, tillgänglighet, bemötande och information är höga och ska så förbli.

Vännäs är med i Sveriges Kommuners och Landstings (SKL:s) årliga mätning av tillgänglighet och bemötande via telefon och e-post. Mätningen används som resultatindikator av flera nämnder i deras uppföljningar. Mätningen av bemötande visade att 100 procent upplevde ett gott bemötande vid kontakt med kommunen. Resultatet låg över riksnittet. Svarstiden på telefon förbättrades och kommunen ligger nu bland de 20 främsta kommunerna i mätningen. Svarstiden på e-post och enklare frågor blev betydligt bättre efter 2012, vilket visade att kommunen arbetat målinriktat med tillgängligheten. 2015 fick 82 procent svar på sin fråga inom ett dygn. Motsvarande siffra för 2014 var 64 procent.

Bemötande, tillgänglighet och svarstider är viktiga frågor. Under 2016 fortsätter kommunorganisationen att fördjupa arbetet.

Nöjd inflytande-index från *Medborgarundersökningen* visade att förtroendet och kontakten med kommunen låg högre än riksnittet. Nöjd inflytande-index låg på totalt samma nivå som riksnittet. Kommunens resultat 2014 blev lägre än 2012. Nämnderna har dock en hög ambition när det gäller delaktighet, tillgänglighet, bemötande samt information och det finns utrymme för förbättringar.

Under 2015 visade SKL:s webbplatsindex att Vännäs kommun nådde ett bra resultat jämfört med länet och likvärdiga kommuner. Genomsnittet i Sverige var 80 poäng i SKL:s mätning, Vännäs låg på 87 poäng 2015 (85 poäng 2014). Kommunstyrelsen bedömde att fler e-tjänster kan bidra till att en bättre webbplats för kunder och brukare. Arbetet med att införa e-faktura påbörjades. Utöver de e-tjänster som redan finns måste tjänsten för e-fakturor utvecklas. Det är även viktigt ur ett hållbarhetsperspektiv.

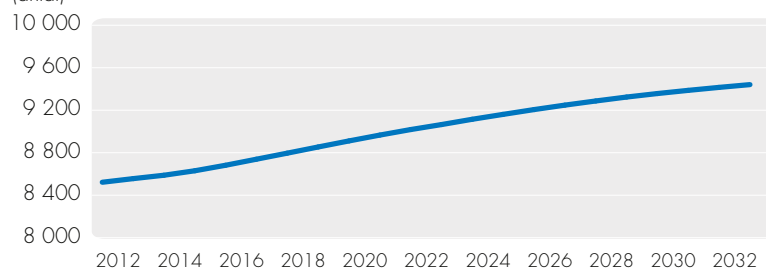
Framtidsbedömning

För att förbättra resultatet ska nämnderna och förvaltningarna utveckla följande områden:

- Utvecklingen av fritidsområdet för föreningsliv och medborgare fortsätter. Renovering och uppfräschning av idrottshallar och anläggningar är viktigt för att bidra till trivsel och attraktivitet.
- Fler digitala tjänster ska utvecklas i Vännäs kommun. Kontakter och ärenden ska vara enkla att ta och göra. Kommunens hemsida ska utvecklas ytterligare.
- Kommunen fortsätter att skapa delaktighet och medborgarinflytande i olika processer. Det gäller till exempel arbetet med översiktsplan och centrumutveckling.
- Vännäs fortsätter att samarbeta med kranskommunerna för att öka kulturutbudet och kunna erbjuda ett varierat kulturutbud.

Befolkningsprognos

(antal)

Samhällsutveckling

Vännäs kommuns resultat i perspektivet *samhällsutveckling* bedöms vara delvis uppnådd resultatnivå. Detta innebar samma resultat som 2014. Det är ytterst beklagligt att ingen nämnd har antagit egna målsättningar inom fullmäktiges mål *Fler kooperativ och sociala företag bildas*.

SAMHÄLSUTVECKLING	● Vännäs kommuns verksamheter är av god kvalitet.	● Barn- och utbildningsnämnden ● Kommunstyrelsen ● Liljaskolans styrelse ● Plan- och miljönämnden ● Vård- och omsorgsnämnden
	● Hela Vännäs har ett utvecklat näringsliv och företagande.	● Barn- och utbildningsnämnden ● Kommunstyrelsen ● Liljaskolans styrelse ● Plan- och miljönämnden ● Vård- och omsorgsnämnden
	● Fler kooperativ och sociala företag bildades.	● Barn- och utbildningsnämnden ● Kommunstyrelsen ● Liljaskolans styrelse ● Plan- och miljönämnden ● Vård- och omsorgsnämnden

Uppföljning av resultatet

Målet att verksamheterna ska vara av god kvalitet höll samma nivå som 2014. Nämnderna bröt inte i tillräckligt hög grad ner målen *Hela Vännäs ska ha ett utvecklat näringsliv och företagande* samt *Fler kooperativ och sociala företag har bildats*. Även om det sker aktiviteter inom målsättningarna, så bör fullmäktiges intentioner kunna mätas i högre utsträckning. Det är kommunstyrelsen som ska ha uppsikt över nämndernas arbete.

Verksamheternas kvalitet

Verksamheternas kvalitet mättes bland annat genom egna mätningar och nationella jämförelser; mätningar, *Öppna jämförelser av vård och omsorg om äldre* och medborgarundersökningen. Enligt de mätningar som gjordes var barn och elever trygga och trivdes i sina förskolor och skolor. Kunskapsresultaten blev bättre inom både förskola och skola, till exempel fick 99 procent av alla elever i årskurs 6 godkänt i de nationella proven i svenska, engelska och matematik.

Utvecklat näringsliv och företagande

I Svenskt Näringslivs granskning av näringslivsklimatet fick Vännäs lågt betyg, plats 216 (236 2014) men trenden har vänt. Arbetet med att förbättra näringslivsklimatet var målmedvetet under hela året, där bland annat dialog och information till näringslivet stärktes. Näringslivet var delaktigt i en rad viktiga processer, till exempel vad gäller arbetet med att utveckla centrubilden. I Sveriges Kommuners och Landstings (SKL:s) mätning Insikt av näringslivets synpunkter låg kommunen bland de tio främsta i Sverige. Det gällde de faktiska ärenden som involverar kommunens myndighetsutövning, till exempel bygglov och serveringstillstånd.

Fler kooperativ och sociala företag

Ingen av nämnderna hade några målsättningar inom detta område. Samtidigt gjordes flera aktiviteter som påverkar fullmäktiges övergripande målsättning om att fler kooperativ och sociala företag ska bildas.

Genom näringslivs- och arbetsmarknadsavdelningen deltog kommunen i projektet *Stödstruktur för socialt företagande*. Det fungerade som inspiratör, rådgivare och katalysator för sociala företag och företag, organisationer samt föreningar. Regelbundna träffar hölls i Vännäs. Det fanns även möjlighet till företagsrådgivning.

Framtidsbedömning

För att förbättra resultatet gällande perspektivet behöver nämnderna bland annat utveckla följande områden:

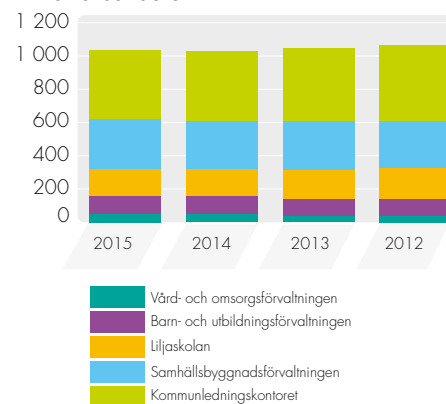
- Utveckla ledares och lärares kompetens och förmågor.
- Tidiga strukturerade insatser för barn och elever som riskerar att inte nå målen.
- Utveckla barn och elevers hälsa, trivsel och trygghet.
- Fortsätta gemensamt arbete i Umeåregionen med att söka externa medel för insatser som främjar kommunen. Det gäller exempelvis inom näringsliv, landsbygdsutveckling och turism.
- Utveckla de interna kommunala processerna och rutinerna för företagare vid nyetablering.
- Fortsätta investera i energieffektiviseringar inom lokalbeståndet för minskad energianvändning.

Medarbetare

Vännäs kommuns resultat inom perspektivet *medarbetare* bedöms vara delvis uppnådd resultatnivå.

	Kommunfullmäktiges mål	Resultatindikatorer
MEDARBETARE	Medarbetarna trivs.	Medarbetarindex.
	Vännäs kommun har bra ledare med ett gott ledarskap.	Ledarskapsindex. Medarbetarnas bedömning av möjlighet till medskapande.
	Vännäs kommun har jämställda arbetsplatser.	Löneskillnad mellan könen. Procent andel anställda kvinnor och män.
	65 procent av kommunens tillsvidareanställda kvinnor ska ha en heltidsanställning.	Personalstatistik för män och kvinnor.
	Sjukfrånvaron är högst 5 procent.	Sjukfrånvarostatistik för män och kvinnor.

Antal årsarbeten

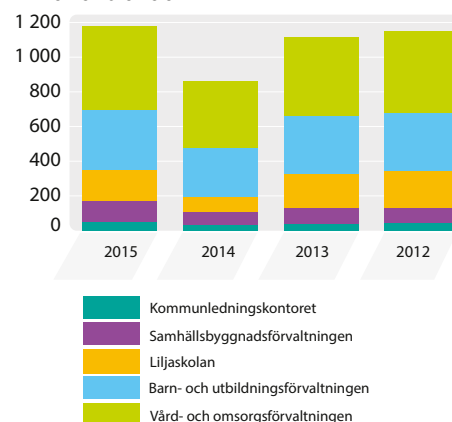
Uppföljning av resultatet

Inom perspektivet medarbetare uppnåddes målet för *Medarbetarna trivs*. Målen *Bra ledare med ett gott ledarskap* och *Kvinnor och heltidsanställning* uppnåddes delvis. De två övriga målen nådde inte målsättningarna.

Medarbetare

Medarbetarenkäten visade goda resultat och en fortsatt hög svarsfrekvens på 80,8 procent. Nöjd medarbetar-index ökade till 4,8 på en sexgradig skala jämfört med 2012 (4,7). Ett förbättrat resultat fanns inom alla indikatorer, även om det var marginellt. Medarbetarenkäten genomförs vartannat år och under 2015 gjordes ingen mätning.

Antal anställda

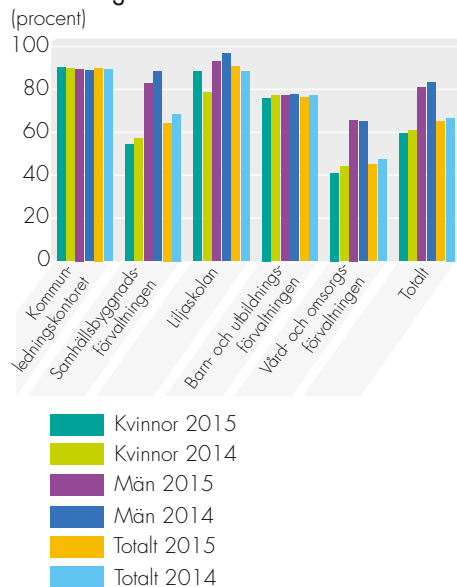

Medarbetare trivs

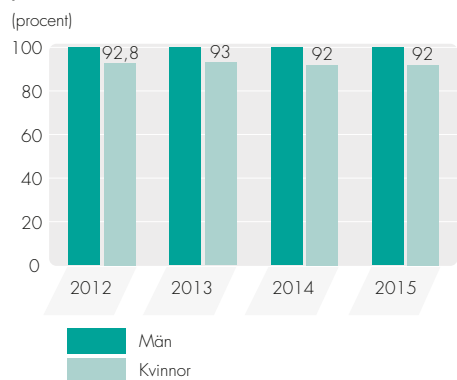
De indikatorer som berör medarbetarskap, arbetsgemenskap och information låg alla över 5,0. Medarbetarna upplevde i hög grad arbetsgemenskap med trygghet, stöd och tillit i arbetsgruppen (5,3). De upplevde också ett gott medarbetarskap med stort engagemang, att arbetet känns betydelsefullt, att det är tydligt vad som förväntas och att det finns möjlighet att påverka beslut och hur arbetsuppgifter ska utföras (5,1). Cirka 80 procent uppgav att de var nöjda med vad de uträttar i sitt arbete. En stor andel uppgav sig få och kunna skaffa den information som behövs för arbetet (5,0).

Den indikator som fick lägst värden i medarbetarenkäten var Resultat- och utvecklingssamtal. Indikatorn ökade sitt medelvärde från 3,8 till 4,3, vilket ändå var positivt. Det är nu 42,6 procent av medarbetarna som tycker att deras chef gett dem en tydlig motivering till deras senaste lön, jämfört med 2012 (27,5 procent), en klar förbättring.

Andel heltidstjänster inom respektive förvaltning

Medellön kvinnor och män, jämförelse 2015–2012

Bra ledare och ett gott ledarskap

Närmare 60 procent av medarbetarna svarade positivt på indikatorn för ledarskap, (under 2012 56 procent). Svaren på frågor om återkoppling på utfört arbete samt beröm och uppskattning av chefen förbättrades betydligt jämfört med den förra medarbetarenkäten.

Chefernas svar visade att upplevelsen av ökade förutsättningar för att utöva ett bra ledarskap förbättrades till 58 procent jämfört med 2012 (47 procent).

När det gäller chefens förtroende för närmaste chefs och verksamhetsområdeschefens förmåga att leda verksamheten försämrades resultaten jämfört med 2014. Här fanns ett större bortfall av andelen respondenter jämfört med 2012. Det berodde sannolikt på att det i några verksamheter inte fanns någon närmaste chef och/eller att chefen var för ny för att det ska vara möjligt att ha en åsikt i frågan. Resultaten är svåra att utläsa, då bortfallet på vissa frågor gjorde jämförelserna med 2014 lite osäkra.

Jämställda arbetsplatser

Kommunen hade totalt 1 176 medarbetare, vilket innebar en ökning med 18 personer. Andelen män var 26 procent, en ökning med 1,0 procentenhet. Andelen heltidsanställningar minskade något till 65,1 procent. Andelen heltidsanställda kvinnor var 59,6, vilket var en minskning med 1,4 procentenheter. Andelen heltidsanställda kvinnor i vård- och omsorgsförvaltningen minskade från 44 procent till 41,1 procent. Andelen ökade dock för kvinnor vid Liljaskolan, från 78,7 procent till 88,2 procent. Noterbart är att Vännäs kommun var den kommun som minskade andelen tidsbegränsat anställda med 5 procent inom Kommunals avtalsområde under åren 2009–2014. I övriga kommuner ökade andelen med 5 procent, enligt siffror från Sveriges Kommuner och Landsting (SKL). Löneskillnaderna mellan kvinnor och män låg kvar på samma nivå som 2014. Kvinnorna hade 92 procent av männens lönegrad. Högst löneskillnaden (84,8 procent) återfanns inom samhällsbyggnadsförvaltningen. Vård- och omsorgsförvaltningen uppnådde målet med jämställda löner.

Sjukfrånvaro

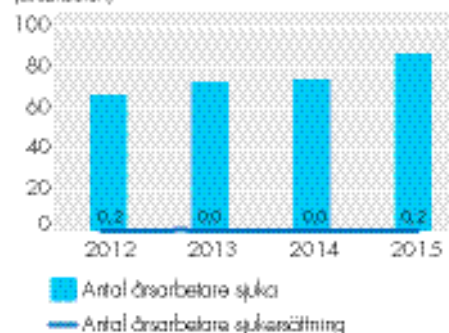
2015 var den totala sjukfrånvaron för medarbetarna 7,3 procent. Det innebar en ökning med 1,0 procent från 2014. Alla förvaltningar ökade sjukfrånvaron, utom Liljaskolan. Kvinnors sjukfrånvaro ökade sammantaget från 7,5 procent till 8,6 procent. Ökningen var störst inom samhällsbyggnadsförvaltningen. Mäns sjukfrånvaro ökade något från 3,4 procent till 3,9 procent. Ökningen var störst inom vård- och omsorgsförvaltningen. 58,9 procent av all sjukfrånvaro bestod av långtidsfrånvaro (=>60 dagar), vilket ökat sedan 2014 med 3,8 procent. Cirka 41,1 procent av all sjukfrånvaro bestod av korttidsfrånvaro (=<60 dagar).

Framtidsbedömning

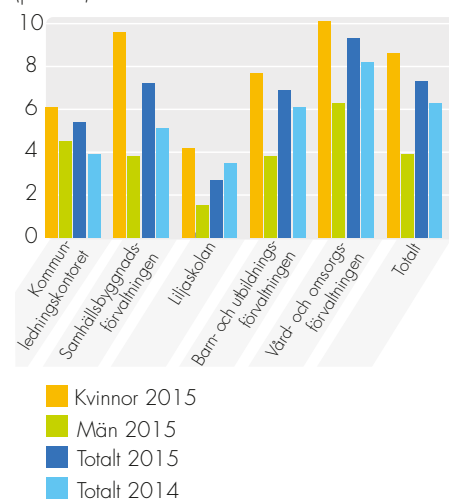
Arbetskraftsbehovet kommer generellt att vara stort i Sverige fram till 2020. Drygt 500 000 medarbetare ska ersättas och rekryteras på grund av pensionsavgångar i kommuner och landsting. Pensionärsgruppen ökar medan allt färre ungdomar går ut gymnasiet och kommer in på arbetsmarknaden. Den sammantagna bilden är att arbetsmarknaden och tillgång på arbetskraft är komplex. Under året har denna bild påverkats av den ökade flyktingtillströmningen. Vännäs kommun har en hög ungdomsarbetslöshet och flera i denna grupp saknar gymnasiekompetens.

Vännäs kommun har måttliga pensionsavgångar fram till 2020. De grupper som påverkas mest är undersköterskor, boendehandledare, lärare och förskollärare. Kommunen har, på grund av det ökade flyktingmottagandet och rådande marknadskrafter, svårigheter och stora behov av att rekrytera vissa yrkesgrupper. Det gäller bland annat lärare, förskollärare, sjuksköterskor, socionomer och chefer med erfarenhet. Konkurrenten med andra arbetsgivare är stor och kommer att öka framgent. Detta innebär att kommunen i större utsträckning än tidigare behöver internrekrytera chefer, ge förutsättningar för chefer att utöva sitt ledarskap, utveckla och förbättra arbetsmiljön samt erbjuda marknadsmässiga löner. Detta sammantaget kommer att kräva olika typer av insatser samt ökade ekonomiska förutsättningar.

Sjukfrånvaro omvandlat till årsarbeten, ett år är 1 700 timmar per år (årsarbeten)

Sjukfrånvaro (procent)

Ekonomi

Vännäs kommuns resultat utifrån perspektivet ekonomi bedömdes sammantaget till delvis uppnådd resultatnivå.

Kommunfullmäktiges mål	
EKONOMI	● Nämnderna har ekonomi i balans.
	● Årets resultat ska uppgå till 2 procent av skatter och bidrag.
	● Soliditeten hålls oförändrad över perioden, det vill säga 29 procent.
	● Vännäs kommuns kassalikviditet ska under perioden i genomsnitt vara bättre än 39 procent.

Uppföljning av resultatet

Flera av nämnderna hade ett negativt utfall i förhållande till sin budget. Liljaskolans styrelse visade ett resultat som var 5,7 mkr sämre än budget. Samhällsbyggnadsförvaltningen (-6,0 mkr) och kommunledningskontoret (4,3 mkr) bildar nämnden kommunstyrelsen, som totalt visade ett sämre resultat på 1,7 mkr än budgeterat. Enligt beslut av kommunfullmäktige (KF) § 15 den 24 februari 2014 medförde åtgärder för eftersläpande underhåll ett underskott med högst 5 080 tkr. Från detta nyttjades 3 134,5 tkr under 2014 och 2 045,6 tkr under 2015, vilket blev 100 tkr högre än nivån. Efter att dessa kostnader borträknats, erhöles ett negativt resultat på 3 995 tkr för samhällsbyggnadsförvaltningen. Vård- och omsorgsnämnden (6,9 mkr), barn- och utbildningsnämnden (2,6) samt Plan- och miljönämnden (0,3 mkr) visade ett resultat som var bättre än budget. Trots detta blev resultatet inte tillfredsställande. Det berodde på att det visade alltför stor procentuell avvikelse mot budget. Under hösten 2015 gav kommunstyrelsen uppdrag till verksamheterna att arbeta med ekonomisk återhållsamhet i syfte att förbättra kommunens ekonomiska resultat. Detta förklarar delvis nämndernas budgetavvikelse. Totalt sett ledde nämndernas resultat till att kommunen inte hade en ekonomi i balans.

Resultat per nämnd:

Nämnd	Förvaltning	Budget	Utfall	Avvikelse
Kommunstyrelsen	Kommunledningskontoret	-60,1	-55,8	4,3
Kommunstyrelsen	Samhällsbyggnadsförvaltningen	-30,0	-36,0	-6,0
Plan- och miljönämnden		-7,9	-7,6	0,3
Liljaskolans styrelse	Liljaskolan	0,0	-5,7	-5,7
Barn- och utbildningsnämnden	Barn- och utbildningsförvaltningen	-229,1	-226,5	2,6
Vård- och omsorgsnämnden	Vård- och omsorgsförvaltningen	-199,9	-192,9	6,9
Finansiering		527,2	530,1	2,9
Summa		0,2	5,5	5,3

Kommunfullmäktiges andra mål var att årets resultat skulle uppgå till 2 procent av skatter och generella bidrag. För 2015 innebar detta ett resultat på 10,5 mkr. Resultatet för 2015 blev totalt 5,5 mkr, vilket var 5,3 mkr bättre än budget. Det innebar att kommunen inte uppfyllde resultatmålet för 2015. Den relativt positiva resultatutvecklingen, jämfört med en årsprognos på -2,7 mkr i augusti, berodde på en positiv resultatutveckling hos flera verksamheter. Finansens intäkter ökade också genom de AFA-medel som betalades ut, samt ytterligare en realisationsvinst på en fastighet som såldes under hösten.

Större avvikelser från budget:

(Mkr)	Avvikelse
Lägre intäkter på Liljaskolan för elevsättningar på grund av minskat antal elever.	- 14,0
Kostnad för jämkning av investeringsmoms vid överlåtelse av fastigheter till Vännäs Fastigheter AB.	- 8,1
Lägre generella statsbidrag än budgeterat.	- 4,4
Högre kostnader för institutionsplaceringar och öppenvård än budgeterat.	- 3,8
Ökade kostnader för äldreomsorgen på grund av extra nattbemanning, högre korttidsfrånvaro, fler vårdtunga brukare m m.	- 3,7
Uteblivna ränteintäkter på grund av låg ränta hos bankerna.	- 2,5
Ökade kostnader på grund av miljöprogrammets eftersläpande fastighetsunderhåll.	- 2,0
Generellt för låga kostnader i budgeten för kostavdelningen.	- 1,3
Tomma lokaler.	- 1,2
Lägre gymnasiekostnader på grund av elevförändringar samt lägre kostnadsökningar än budgeterat.	1,0
Lägre personalkostnader inom barn- och utbildningsnämnden på grund av rekryteringssvårigheter och besparingar.	1,9
Minskade läromedelskostnader på grund av besparingar samt färre elever.	2,1
Ökade intäkter gällande avgifter inom hemtjänsten och särskilt boende.	2,6
Lägre undervisningskostnader för Liljaskolan på grund av besparingar på personalresurser.	5,1
Inbetalning av AFA-medel.	5,2
Lägre räntekostnader än budgeterat på grund av låg ränta hos bankerna.	6,3
Lägre avskrivningskostnader än budgeterat på grund av försäljningen av fastigheter.	9,7
Realisationsvinst vid överlåtelse av fastigheter.	20,7

Ett annat mål som fullmäktige beslutade innebar att soliditeten skulle vara högre än 29 procent. Soliditet är ett nyckeltal som visar hur stor del av tillgångarna som är finansierade med eget kapital. Kommunens soliditet var på balansdagen 35,7 procent, vilket innebar en ökning på 5,5 procent jämfört med 2014. Kommunen klarade därför kommunfullmäktiges mål på 29 procent. Om pensionsskulden inkluderas i soliditeten, vilken redovisas som en ansvarsförbindelse på 256,6 mkr, blev soliditeten -0,6 procent. Detta var en förbättring med 1,4 procent. Det berodde på att ansvarsförbindelsen minskade med 7,3 mkr. Det sista ekonomiska målet var att kassalikviditeten, enligt definition andel kassa och bank av de kortfristiga skulderna, skulle bli bättre än 39 procent. Kassalikviditet är ett nyckeltal som visar förmågan att betala sina skulder i den takt de förfaller. Kommunens andel uppgick 2015 till 49 procent och uppfyllde därmed kommunfullmäktiges mål.

Övriga ekonomiska kommentarer

Värdet av kommunens aktieportfölj för förvaltning av pensionsmedel uppgick på balansdagen till 53,3 mkr. Det innebar en ökning med cirka 0,3 mkr, vilket motsvarade 0,6 procent. Handelsbanken och Swedbank var kommunens diskretionära förvaltare (vilka har mandat att fatta placeringsbeslut).

Kommunens pensionskostnader uppgick under 2015 till 40,4 mkr och var därmed 5 mkr högre än föregående år. De största enskilda posterna 2015 var den avgiftsbestämda ålderspensionen som årligen betalas ut för placering av den enskilde arbetstagaren. Avgiftsbestämd ålderspension uppgick till 16,9 mkr, pensionsutbetalningar 10,6 mkr och löneskatt 6,3 mkr.

Vännäs kommun har en pensionsskuld (förpliktelse) till nuvarande anställda och pensionerade anställda. Skulden var på balansdagen 255,7 mkr, vilket innebar en minskning med 6,2 mkr. Skulden redovisades under borgensåtaganden och andra förpliktelser och avser pensionsintjänanden före 1998. Pensionsskulden för intjänanden efter 1998 uppgick till 41,0 mkr, vilket var 4,1 mkr högre än 2014.

Kommunen hade på balansdagen lån på 259,5 mkr. I den summan ingick nyupptagna lån på 139,4 mkr. Vid bolagiseringen övertog Vännäs fastigheter AB lån om motsvarande 193 mkr. Som långfristig skuld finns även avsättningar till VA-kollektivet på totalt 4,5 mkr.

Redovisning av balanskravsresultatet för 2015

Årets resultat, mkr	5,5
Avgår samtliga realisationsvinster	- 11,5
Justering för realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	
Justering för realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	
Orealiserade förluster i värdepapper	
Återföring av orealiserade förluster i värdepapper	
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	- 6,0
Reservering av medel till resultatutjämningsreserv	
Användning av medel från resultatutjämningsreserv	
Årets balanskravsresultat	- 6,0
INGÅENDE BALANS RESULTATUTJÄMNINGSRESERV 2015	6,0
UTGÅENDE BALANS RESULTATUTJÄMNINGSRESERV 2015	6,0

I redovisningen av balanskravsresultatet skulle 2015 års resultat rensas från vissa poster som inte härrörde från den egentliga verksamheten. Om balanskravsresultatet är negativt för året har kommunen enligt lag tre år på sig att återställa resultatet. Under 2015 sålde kommunen flera fastigheter till det kommunala fastighetsbolaget Vännäs Fastigheter AB. I försäljningen ingick både fastigheter som Vännäs sålde med vinst respektive förlust. Försäljningspriset uppgick till marknadsvärdet. När fastigheter säljs som kommunen tidigare fått dra av mervärdesskatt på, ska kommunen betala tillbaka skatten till staten. Den så kallade jämnningen av investeringsmomsen, som Vännäs återbetalade till staten på grund av försäljningen av fastigheter, uppgick till 8,1 milj. Detta,

tillsammans med realisationsvinster och förluster, gjorde att Vännäs resultat rensades från cirka 11,5 mkr i nettoresultat. Det medförde att kommunen uppvisade ett negativt balanskravsresultat på cirka 6 mkr. Kommunfullmäktige avser att upprätta en åtgärdsplan för hur regleringen ska ske. Beslut om reglering ska fattas senast i budgeten 2018. Inga avsättningar till resultatutjämningsreserven gjordes. Reserven kvarstår med cirka 6 mkr.

Omvärldsanalys och framtidsbedömning – enligt Konjunkturinstitutet

I världsekonomin går återhämtningen från den låga konjunkturen fortsatt trögt. Det speglas bland annat i att industriproduktionen och varuhandeln utvecklas svagt globalt sett. I många tillväxtekonomier minskade bruttonationalproduktstillväxten (BNP-tillväxten) under 2015. Läget är sämst i Brasilien och Ryssland som båda genomgår djupa recessioner. I länderna som ingår i Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD-länderna) är läget mer positivt. Konjunkturåterhämtningen får stöd av låga räntor och på många håll en mindre åtstramande finanspolitik. Detta, tillsammans med ett ökat investeringsbehov, driver på efterfrågan och resursnyttjandet fortsätter att stiga 2016 och 2017. Det låga oljepriset är ytterligare en faktor som bidrar till OECD-ländernas återhämtning som helhet. Detta bidrar dock till att inflationen är låg och förblir så en tid framöver. Det som talar för att inflationen stiger är ett gradvis stigande resursnyttjande. USA har kommit en bra bit på väg i sin konjunkturåterhämtning. Centralbanken höjde räntan i december 2015 för första gången sedan finanskrisen bröt ut.

I Europa dominerar riskerna för att den globala konjunkturen utvecklas svagare än prognosen. De globalt högt uppdrivna tillgångspriserna innebär att det blir en påtaglig risk för ett prisfall. Det är dessutom fortfarande osäkert hur stora problemen är i banksektorn. Vid förnyade problem riskerar euroområdet kreditgivning att stramas åt markant. Samtidigt innebär den höga, offentliga skuldsättningen att utrymmet för att motverka en försvagning av konjunkturen med finanspolitiska medel är begränsat. De stora flyktingströmmarna till Europa ökade snabbt, men trots det har detta inte fått någon direkt större inverkan på den ekonomiska utvecklingen som helhet. Den bristande samsynen inom Europeiska Unionen (EU) är däremot problematisk. Frågeställningarna handlar om hur flyktingpolitiken ska utformas och hur kostnaderna ska fördelas utifrån nationalistiska och EU-skeptiska partiers inflytande i många av EU-länderna. Tillsammans med Storbritanniens kommande folkomröstning om ett eventuellt utträde från EU samt Greklands fortsatta problem riskerar detta att minska förtroendet för institutionen EU. Om den utvecklingen fortsätter får det sannolikt negativa konsekvenser för EU-ländernas ekonomiska utveckling.

Trots att omvärlden arbetar med att ta sig upp ur en lågkonjunktur växte den svenska BNP:n med nästan 4 procent under 2015. Tillväxten räknas bli lika stark under 2016. Därmed går Sverige in i en period av högkonjunktur under början av 2016 enligt Konjunkturinstitutets bedömning. Detta är en följd av att det låga ränteläget driver på inhemsk

efterfrågan, samtidigt som det bidrar till att kronan är relativt svag. Detta, tillsammans med att många av OECD-länderna har en starkare investeringskonjunktur, gynnar den svenska exporten som växer med cirka 4 procent per år 2015–2017. I den svenska industrin återhämtar sig därmed produktionsvolymerna och närmar sig de tidigare toppnivåerna. På grund av brist på arbetskraft och tomtmark dämpas de närmaste årens byggproduktion. Trots kraftig uppgång i bostadsbyggandet under de senare åren råder det fortfarande brist på bostäder. I kombination med låga räntor bidrog detta till att bostadspriserna ökat markant. Det innebär en hög risk för att bostadspriserna befinner sig på en ohållbar nivå. Den stora flyktinginvandringen medför att behovet av nya bostäder ökar ytterligare.

Den offentliga konsumtionen bedöms öka med 4,9 procent under 2016. Det är historiskt sett mycket högt. Hushållens disponibla inkomster fortsätter att öka snabbt när sysselsättningen stiger, trots höjda skatter. Hushållens konsumtion stimuleras även av det låga ränteläget. Men en strävan efter att jämna ut konsumtionen över tiden gör att många hushåll ökar sitt sparande.

I Sverige har sysselsättningen ökat snabbt de senaste åren. Indikatorer som antalet lediga jobb och företagens anställningsplaner pekar mot att uppgången i sysselsättningen tar ytterligare fart den närmaste tiden. Arbetslösheten fortsätter att falla och når 6,5 procent 2017. Den stora flyktinginvandringen påverkar också arbetskraften. Under 2015 bedömdes cirka 160 000 personer söka asyl i Sverige, varav 33 000 är ensamkommande barn. För nyanlända tar det i genomsnitt lång tid för att få ett jobb. Detta innebär att arbetslösheten ökar till 7,4 procent år 2020. För att motverka detta krävs åtgärder som underlättar att grupper med svag ställning på arbetsmarknaden får jobb.

Sveriges och omvärldens utdragna lågkonjunktur har medfört att inflationen varit låg de senaste åren. Arbetsmarknadens starka utveckling gör att löneökningstakten ökar de närmaste åren. Detta leder till högre kostnader för företagen. En direkt effekt på inflationen med 0,4 procentenheter kommer att märkas från skatteförändringen som sker den 1 januari 2016. De största effekterna kommer från att rotavdraget sänks från 50 till 30 procent samt höjningen av punktskatten på drivmedel. På grund av låg inflation samt låga inflationsförväntningar låter Riksbanken reporäntan ligga kvar på $-0,35$ procent till slutet av 2016. En anledning till att reporäntan inte höjs snabbare är att den svenska räntan inte kan avvika alltför mycket från omvärldens låga styrräntor. Kronan skulle då förstärkas mer och inflationen skulle bli för låg.

Verksamhetsberättelser

Kommunstyrelsen

Sammanfattning

Verksamhetsberättelsen omfattar kommunstyrelsens uppdrag, vilka utförs genom samhällsbyggnadsförvaltningen och kommunledningskontoret.

Verksamhetsidé

Kommunstyrelsen ska utifrån helhetssyn och långsiktig planering med tydlig styrning samordna Vännäs kommuns nämnder och därigenom leda kommunens utveckling framåt samt bevaka och stärka kommunens position regionalt, nationellt och internationellt.

Kommunstyrelsen ska även vara en effektiv tjänste- och serviceleverantör för kommunens nämnder, förvaltningar och medborgare.

Viktiga händelser

Året var händelserikt med aktiviteter och beslut:

- Från 1 januari 2015 övergick Vännäs Bostäder till Vännäs Fastigheter AB.
- Nyproduktion av lokaler för Vegaskolan och folkbibliotek färdigställdes. Hyresgästerna flyttade in.
- Ombyggnad av internatlokaler till undervisningslokaler på Liljaskolan färdigställdes. Hyresgästerna flyttade in.
- Renovering och underhåll av lokaler på Hammarskolan utfördes.
- Lokaler för asylsökande flyktingar gjordes i ordning på Lägerhyddan och ett tillfälligt akutboende tillhandahölls från oktober.
- Projektering för ombyggnad av Stjärnhuset och Röda Villan påbörjades för att byggas om till bostäder för nyanlända.
- Reparation och underhåll av Eriksgården pågick med hjälp av pengar från Migrationsverket. Lokalerna ska användas till bostäder för nyanlända.
- Anläggande av gata samt vatten- och avloppsanläggning till det nya bostadsområdet vid Älvdala påbörjades.
- Ny gång- och cykelväg utefter Fritidsvägen påbörjades.
- Sista etappen av strandpromenaden kring Rhensviken i Vännäsby avslutades.
- Värmeåtervinning på avloppsreningsverket med utbyte av olja mot annan uppvärmning slutfördes.
- Flera träffar hölls med Trafikverket. Syftet var att diskutera viktiga infrastruktur- och säkerhetsfrågor, åtgärdsvalsstudie kring korsningen E12 och väg 544 vid Statoil i Vännäsby samt åtgärdsvalsstudie för hela E12:s sträckning.

- Byggnation av den nya sträckningen av väg 547 förbi kyrkogården i Vännäs påbörjades i slutet av år 2015. Där ingick även flyttning av huvudavoppsledningen till den nya vägsträckningen.
- Arbete med trafikstrategi och centrumplan startades under år 2015. I arbetet fördes dialog med olika intressenter som till exempel näringslivet.
- Utredning om utsortering av matavfall under pågående avtalsperiod genomfördes. Rapporten lämnades till kommunstyrelsen.
- Tillagning av mat till Vegaskolan flyttade upp till köket på Liljaskolan i väntan på en ombyggnad av Vegaskolans kök och matsal.
- Utredning av budgetmodell för kostavdelningen fortsatte och förväntas vara klar för beslut under första halvåret 2016.
- Upphandling av nötkött, falukorv och mejeriprodukter gjordes i egen regi av kommunen. Från 1 mars 2016 är Martin & Servera samt Norrmejerier leverantörer av dessa produkter.
- En kostpolicy för Vännäs kommun antogs som ett styrande dokument.
- Vännäs kommun förbättrade resultatet i Svenskt Näringslivs ranking med 20 platser, från 236 till 216.
- Näringslivspriset tilldelades Trejon.
- Projekt inom turism startades. Kranskommunernas projekt inom näringslivsutveckling fick avslag och det är oklart hur fortsättningen blir.
- Fritidsgården höll stängt från oktober för verksamhetsflytt. Fritidsgård bedrevs i viss utsträckning i Oasen och idrottshallar.
- Vännäs kommun etablerade gemensam drift av servrar tillsammans med Umeå och Skellefteå kommun. Samverkan sker juridiskt genom en gemensam nämnd.
- Projektet *Bredband till fler* startades. Projektet innefattar tre delar med tydlig målsättning att öka täckningsgraden på landsbygden.
- Vännäs gjorde entré på Facebook, www.facebook.com/vannaskommun.
- Marknadsföringskampanj *Ett rikare liv. Helt enkelt.* startades i syfte att öka inflyttning till kommunen och stoltheten för kommunen.
- Kommunen beviljades medel från länsstyrelsen för projektet *Insatser för att stärka och utveckla verksamhet med flyktingguider och familjekontakter*. Projektet genomfördes tillsammans med Svenska kyrkan och ABF. Det är mer känt under namnet *Internationellt kvinnocafé*.
- Kommunen inventerade möjligheter till tillfälliga boendeplatser för asylsökande. Uppdraget omfattade såväl kommunala som andra boendeplatser, till exempel bygdegårdar. Gensvaret från föreningslivet var enormt och visade att hela kommunen var beredd att ställa upp.
- Ny mandatperiod inleddes 1 januari 2015. Kommunstyrelsen, vård- och omsorgsnämnden samt Liljaskolans styrelse övergick helt till digitala kallelser via läsplattor. Arbete pågår för att utöka till alla nämnder och fullmäktige.
- Kommunen delade för första gången ut medel från Östen Berglunds ungdomsstiftelse. Summan var på totalt 221 000 kr.

Sammanfattning av kommunstyrelsens resultat

Kommunstyrelsens sammanfattande resultat inom de olika perspektiven gäller totalt för:

- Ekonomi
- Medborgare
- Samhällsutveckling
- Medarbetare

Kommunstyrelsens resultat inom perspektivet **Ekonomi** nådde totalt sett ej godkänt resultat.

Kommunstyrelsens resultat inom perspektivet **Medborgare** fick totalt sett delvis uppfyllt resultatnivå.

Kommunstyrelsens resultat inom perspektivet **Samhällsutveckling** nådde totalt sett delvis uppfyllt resultatnivå.

Kommunstyrelsens resultat inom perspektivet **Medarbetare** nådde delvis uppfyllt resultatnivå. De två förvaltningarnas resultat vägdes samman.

Ekonomi

Kommunfullmäktiges mål	Mål	Resultatindikator
Kommunen har en ekonomi i balans.	● Kommunstyrelsen har en ekonomi i balans.	Procentuell avvikelse mot budget.

Uppföljning av målen

Verksamhet	Utfall 2015			Budget 2015			Resultat Differens	Resultat Differens (%)
	Intäkt	Kostnad	Resultat	Intäkt	Kostnad	Resultat		
KS TOTAL	108 261	-200 137	-91 876	99 635	-189 728	-90 093	-1 783	-1,98 %
KLK	15 399	-71 234	-55 835	14 425	-74 517	-60 092	4 2571	7,08 %
SBF	92 862	-128 903	-36 041	85 210	-115 211	-30 001	-6 040	-20,13 %

Samhällsbyggnadsförvaltningen

Verksamhet tkr	Utfall 2015			Budget 2015			Resultat Differens
	Intäkt	Kostnad	Resultat	Intäkt	Kostnad	Resultat	
SBF							
Stab	765	-4 175	-3 410	777	-3 295	-2 518	-892
Bostadsanpassningen	127	-1 654	-1 527	0	-1 185	-1 185	-342
Fastighetsavdelningen	57 640	-64 735	-7 096	52 984	-56 127	-3 144	-3 952
Gatuavdelningen	2 066	-15 828	-13 762	2 128	-16 468	-14 340	578
Kostavdelningen	12 642	-22 889	-10 247	10 897	-19 711	-8 814	-1 433
RESULTAT	73 240	-109 281	-36 041	66 786	-96 786	-30 001	-6 040
Vatten och avlopp	8 602	-8 602	0	9 526	-9 526	0	0
Renhållningsavdelningen	11 020	-11 020	0	8 898	-8 898	0	0
RESULTAT	19 622	-19 622	0	18 424	-18 424	0	0
TOTALT RESULTAT	92 863	-128 903	-36 041	85 210	-115 211	-30 001	-6 040

Enligt beslut KF § 15 2014-02-24 utfördes arbete utifrån ett eftersläpande underhåll. Detta medförde ett underskott på högst 5 080 tkr. Från detta nyttjades 3 134,5 tkr under 2014 och 2 045,6 tkr under 2015, vilket blev 100 tkr högre än förväntad nivå. Efter att kostnaderna räknades bort, erhöles ett negativt resultat på 3 995 tkr för samhällsbyggnadsförvaltningen.

Stab

Staben redovisade ett underskott på 892 tkr. Det berodde främst på poster från åren 2014 och 2015 som belastade gamla Vännäs Bostäder med cirka 800 tkr. Posterna var exempelvis energiförbrukning och fastighetsskatt.

Bostadsanpassningen

Bostadsanpassningen redovisade ett underskott på 342 tkr. Kostnader för bostadsanpassning är svåra att styra. Underskottet berodde främst på större anpassningar, till exempel en totalrenovering av ett badrum och asbestsanering.

Fastighetsavdelningen

Fastighetsavdelningen redovisade ett underskott på 3 952 tkr. Avdelningen tilldelades medel ur miljonprogrammet för eftersatt underhåll. Medlen användes till ombyggnad av yttertak och brandlarm. Kostnaden för utförda arbeten hamnade på 2 046 tkr. Detta innebar att fastighetsavdelningen visade ett underskott på 1 906 tkr. Avvikelsen härrörde sig i första hand från det avhjälpande underhållet med ett underskott på drygt 1 600 tkr. Kostnaderna för media blev lägre än budgeterat och personalkostnaderna högre än budgeterat.

Gatuavdelningen

Gatuavdelningen redovisade ett överskott på 578 tkr. Nedan beskrivs avdelningens verksamheter med större avvikelser. I övrigt höll sig alla enskilda verksamheter inom avdelningen till budgeten.

- Underskottet för enskilda vägar uppgick till 301 tkr. Förlusttäckning för driften av enskilda vägar ersattes av finanserna.
- Barmarksunderhållet visade ett överskott på 407 tkr. Detta berodde på att underhållet medvetet minskats för att förbättra förvaltningens resultat.
- Ishallens drift utvisade ett underskott på 562 tkr, medan konstgräsplanen gav ett överskott på 590 tkr. Fjärrvärme- och elkostnaderna för konstgräsplanen belastade ishallen. Detta kommer att åtgärdas under 2016, så att kostnaderna hamnar på rätt objekt.

Kostverksamheten

Kostverksamheten redovisade ett underskott på 1 433 tkr. Årets underskott mot budget berodde i första hand på:

- Generellt för låg intäktsprofil i budgetering av kostavdelningen: cirka 800 tkr.
- Högre lönebidrag: 215 tkr.
- Förändringen av anställningsformer för delar av kökspersonalen: – 300 tkr. Detta var ett engångsbelopp under år 2015.
- Högre kökspersonalkostnader för att Lägerhyddan inte kunnat stänga enligt plan, samt övrig personal: – 369 tkr.
- Generellt för låg kostnadsprofil i budgetering av kostavdelningen: – 1 300 tkr.
- Övriga kostnader: – 479 tkr.

Ökad andel hemtjänstportioner genererar högre kostnader för förbrukningsvaror.

Vatten och avlopp

Vatten- och avloppsverksamheten redovisade ett överskott på 1 297 tkr. Överskottet ska användas till utredningen av reservvattentäkt samt flytt av huvudavloppsledningen i samband med ny vägdragning av väg 547. Inga större driftproblem uppstod under året.

Renhållningsavdelningen

Verksamheten redovisade ett överskott på 2 232 tkr. Det ska avsättas till kommande sluttäckning av befintlig deponianläggning. År 2015 var det första helåret där vikttaxan infördes, vilket gav mer intäkter jämfört med år 2014. Vännäs måste se över avfallsanläggningen under år 2016. Kommunen behöver bedöma hur länge deponianläggningen kan drifas och vilka slutkostnaderna beräknas bli för täckningsarbetet.

Kommunledningskontoret inklusive stab

Verksamhet	Utfall 2015			Budget 2015			Avvikelse	Avvikelse i %
	Intäkter	Kostnader	Resultat	Intäkter	Kostnader	Resultat		
KLK								
Politisk ledning	24	-4 682	-4 658	0	-5 816	-5 816	1 158	19,91 %
Näringsliv och arbetsmarknad	4 996	-14 484	-9 488	4 537	-13 816	-9 279	-209	-2,25 %
Ungdom och föreningsliv	25	-4 908	-4 883	40	-5 363,0	-5 323	440	8,27 %
Kansli	1 480	-14 189	-12 709	1 600	-18 133	-16 533	3 824	23,13 %
varav överförmyndare	854	-1 706	-851	400	-1 250	-850	-1	-0,15 %
STAB								
Kommunchef	0	-5 862	-5 862	0	-4 678	-4 678	-1 184	-25,31 %
Ekonomi	543	-4 159	-3 616	560	-3 991	-3 431	-185	-5,39 %
Personal/HR	294	-6 627	-6 333	250	-6 941	-6 691	358	5,35 %
It	8 037	-16 323	-8 286	7 438	-15 779	-8 341	55	0,66 %
varav kabeltv, internet, bredband	7 569	-7 606	-37	7 035	-7 092	-57	20	35,09 %
	15 399	-71 234	-55 835	14 425	-74 517	-60 092	4 257	7,08 %

Politisk ledning

Politisk ledning gav ett större överskott 1,1 mkr. Kostnader för bland annat arvoden blev 560 tkr lägre än budgeterat. Detta reglerades till 2016 års budget.

Kostnaden för införandet av läsplattor blev cirka 90 tkr mindre än budget. Det berodde på att plattorna inte infördes på alla nämnder. Budgetutrymmet för till exempel konsulter samt kommunstyrelsens konto nyttjades inte fullt ut.

Näringsliv och arbetsmarknad

Hela området näringsliv och arbetsmarknad visade en avvikelse på 209 tkr, totalt 2,25 procent avvikelse mot budget. Intäkterna blev högre än budgeterat. Det berodde bland annat på extern delfinansiering av tjänst samt återbetalning av projektmedel från Jordbruksverket. Samtidigt blev också kostnaderna högre än budgeterat med cirka 600 tkr.

Arbetsmarknadsenhetens egna objekt, det vill säga Marahällan, Bilvården och Returcentrum fick ett resultat enligt budget. Under året breddade verksamheterna sina tjänster, bland annat genom att köra ut mat.

Ungdom och föreningsliv

Avdelningens överskott mot budget blev cirka 440 tkr. Det berodde till största delen på att fritidsgården var stängd sedan oktober. Därmed förbrukades inte hela verksamhets- eller personalbudgeten. I övrigt höll avdelningen sin budget.

Kansli

Ett större överskott lämnades.

Kollektivtrafik som tidigare år varit svårbudgeterat gav ett positivt utfall på 72 tkr. Intäkter i form av återbetalning av projektmedel från Jordbruksverket samt Länsstyrelsen bidrog till det stora överskottet i förhållande till budget.

Överförmyndarens verksamhet hade ett utfall enligt budget. Inför 2015 utökades budgetramen på grund av den nya organisationen inom Umeåregionen.

Kommunchef

Tomma lokaler gav ett underskott mot budget på 1,2 mkr.

Ekonomi

Avdelningen visade ett mindre underskott mot budget, bland annat på grund av högre personalkostnader än förväntat.

Personal/HR

Ett överskott mot budget med 358 tkr. Överskottet berodde bland annat på lägre personalkostnader.

It

It visade ett resultat i stort sett enligt budget, 55 tkr.

Framtidsbedömning

Samhällsbyggnadsförvaltningen bedömer ett framtida behov av pengar inom framför allt fastighetsunderhåll, bostadsanpassning, gatuunderhåll samt vatten- och avloppsverksamhet.

Underhållsbudgeten är ett steg i rätt riktning för att ge ett planerat och långsiktigt underhåll som säkrar fastigheternas värde. För att bibehålla en bra fastighetsstandard borde nivån ligga kring 150 kr per m², vilket motsvarar cirka 12 000 tkr.

Kostnaderna för bostadsanpassningsåtgärder växlar mycket mellan åren. Bedömning görs ändå att nuvarande budgetram är alltför låg.

Inom gatuverksamheten är det viktigt att fortsätta med gatuunderhållet så att inte åtgärderna skjuts framåt i tiden. Det gäller även park- och grönytor, som har stor betydelse för trygghet och trivsel i samhället.

Vatten- och avloppsverksamheten måste fortsätta att stärka skyddet för vattentäkten och framtagande av reservvattentäkt. Det är viktigt att satsa på dagvatten som är kopplat till avloppsledning. Därmed behöver ovidkommande vatten till avloppsreningsverken inte behandlas.

Renhållningsavdelningen måste göra bra upphandlingar, genomföra revisioner samt ha kontinuerliga samråd och entreprenadmöten med kommunens entreprenörer. Information till kunder för bättre sortering vid avfallstransport till återvinningscentralen (ÅVC) är av stor vikt. Från och med mars 2016 är det inte tillåtet att lämna avfall i färgade plastpåsar och plastsäckar i ÅVC:ns containrar. Detta är ett beslut som Vännäs fattat tillsammans med kranskommunerna. Fastighetsnära insamlings-system (FNI) för både tidningar och förpackningar bör utökas.

Kostnaderna för lokaler som inte används kan belasta stabens konto för tomma lokaler. Bristande underhåll och dess konsekvenser för framtiden är oroväckande.

Externa finansieringar spelar en allt större roll för kommunerna. Kommunledningskontoret bevakar främst regionalfonden och socialfonden. Umeåregionen planerar också olika samverkansinsatser för att kunna dra nytta av extern finansiering.

Kommunledningskontoret bär en rad gemensamma kostnader, till exempel för företagshälsovård och facklig förtroendemannatid. Förvaltningen ser behovet av ett mer förebyggande hälsoarbete. Fler insatser i samarbete med företagshälsovården behövs.

Nya tjänster på nätet kommer att förändra tv-tittarnas mönster. Fler aktörer har direktsändning på webben som en tjänst. Därmed minskar efterfrågan på antenn-, parabol- och kabel-tv. Det blir däremot ett kraftigt ökat behov av snabbare datatjänster.

Medborgare

Perspektivet medborgare ger sammantaget en delvis uppfylld måluppfyllelse.

Kommunfullmäktiges mål	Mål	Resultatindikator
Medborgarna trivs i Vännäs kommun.	Medborgarna lever och arbetar i en attraktiv miljö som främjar en god hälsa och välmående.	Nöjd medborgar-index (NMI) på gatu- och väghållning. NMI på gång- och cykelvägar. NMI avseende vatten- och avlopp. NMI avseende renhållning. Enkätundersökning avseende renhållning, VA.
	Medborgarna är trygga, aktiva och har en meningsfull fritid.	Medborgarna har en trygg utemiljö (trygghetsvandring). Medborgarnas upplevelse av trygghet. Kommunen har en jämn fördelning av pojkar och flickor i föreningslivet. Medborgarna är nöjda med kommunens fritidsmöjligheter. Flickor och pojkar anser att fritidsgårdarna är bra.
Medborgarna är delaktiga i kommunens utveckling, ges ett bra bemötande, en bra service och tillgängligheten till Vännäs kommuns verksamheter är god.	Invånarna har reella möjligheter till inflytande och delaktighet.	Medborgarnas möjlighet till deltagande i kommunen. Fritidsgårdarna har hög delaktighet.
	Kommunstyrelsens verksamheter ska ge snabb och korrekt service med ett bra bemötande.	Kommunstyrelsens verksamheter ger ett gott bemötande. Kommunstyrelsens verksamheter har hög tillgänglighet. Fritidsgårdarnas besökare möts på ett bra sätt. Föreningslivet är nöjda med kommunens bemötande.

Uppföljning av målen

Flera av kommunstyrelsens mätningar för målen inom perspektivet *medborgare* görs enbart vartannat år via medborgarenkäten. Den genomfördes inte under året. Därför kan mätningen brista och fler resultatindikatorer som går att följa årsvis bör kompletteras.

Medborgarna lever och arbetar i en attraktiv miljö som främjar en god hälsa och välmående.

Förvaltningens mål om väl fungerande vatten- och avloppssystem uppfylldes. Medborgarna bedömde att kommunens vatten- och avloppssystem fungerade bra. Vattenkvaliteten var mycket god och systemet hade få störningar.

Under året gjordes en enkät till slumpvis utvalda abonnenter inom renhållningen. Syftet var att mäta kvaliteten på kommunens tjänster, tillgänglighet samt hur medborgarna upplever kontakten med kundtjänsten. Övervägande positiva resultat kring renhållningsverksamheten kunde noteras. Undersökningen genomfördes i 14 av 15 kommuner i länet. Samma frågor ställdes till kommuninnevånarna och en sammanställning gjordes.

Förvaltningens mål om bra och säkra vägar uppfylldes delvis. Standarden på gator och vägar upplevdes som mindre bra. Även de statliga vägarna ingick i bedömningen. Resultatet skilde sig något mellan kvinnor och män. Detta gällde särskilt gatu- och vägbelysning.

Förvaltningens mål om väl fungerande städ- och fastighetsskötsel uppfylldes delvis. De flesta enkätsvaren visade ett bra eller tillfredsställande resultat för verksamheten. Felanmälan och driftsystem

(DEDU) gav bättre återkoppling och statistiskt underlag. Arbetet fortsätter för förbättringar i syfte att utveckla dialogen mellan hyresvärd och hyresgäst.

Förvaltningens mål om väl fungerande renhållning och sophämtning uppfylldes delvis i nöjd medarbetar-index (NMI) 2014. Det fanns önskemål om utsortering av matavfall, utökade öppettider på ÅVC samt noteringar om bedrövliga återvinningsstationer (ÅVS). Renhållningsavdelningen utredde om utsortering av matavfall ska genomföras i Vännäs. Avdelningen såg över öppettiderna på ÅVC utifrån önskemål om längre öppethållande under helger. Avdelningen hade kontinuerliga samråd med Förpacknings- och Tidningsinsamlingen (FTI) om att städning, snöröjning och sandning på stationerna inte fungerade. Detta gällde återvinningsstationer (ÅVS), som inte är ett kommunalt ansvar.

Förvaltningens mål om trygg utemiljö uppfylldes delvis. Drygt 50 procent av anmärkningarna vid den senaste trygghetsvandringen åtgärdades. Sedan år 2006 har kommunen arrangerat trygghetsvandringar i både Vännäs och Vännäsby. Även trygghetsvandringar inomhus genomfördes. Uppföljning gjordes för att kontrollera att noterade åtgärder verkställdes.

Medborgarna är trygga, aktiva och har en meningsfull fritid.

Förvaltningens mål om bra och säkra gång- och cykelvägar (gc-vägar) visade ett ej tillfredsställande resultat. Även de statliga gc-vägarna ingick i bedömningen. Resultatet skiljer sig något mellan kvinnor och män. Särskilt gäller detta gång- och cykelvägars belysning.

Kommunen har cirka 120 registrerade föreningar.

SISU och Vännäs kommun träffades regelbundet, bland annat för att diskutera idrottens möjligheter. Öppen utbildning/föreläsning med Crossing Boarders genomfördes under hösten.

På grund av flytt var fritidsgården stängd under delar av hösten. Den beräknas öppna i mars 2016. Detta innebar stor påverkan på gårdens arbete och för de ungdomar som besökte fritidsgården. Hammarskolan och idrottshallar erbjöd dock öppethållande till viss del.

Invånarna har reella möjligheter till inflytande och delaktighet.

Vännäs kommun låg relativt lågt på SKL:s deltagarindex, som mäter de formella vägarna för inflytande. Kommunen hade 40 procent av maxresultatet, vilket dock var högre än 2015 (35 procent). Många av de vanligaste formerna för inflytande fanns, som till exempel allmänhetens frågestund. Men de mer direktpåverkande formerna saknades. Förvaltningarna arbetade ändå aktivt med att marknadsföra och utveckla de former för dialog som finns. Både kommunledningskontoret och samhällsbyggnadsförvaltningen arbetade med centrumutveckling för trafikstrategi och centrumplan. Flera dialoger fördes med bland annat näringsliv och skolråd. En allmän dialog planeras till mars 2016.

Dialog och medbestämmande är viktigt, bland annat för planeringen av fritidsgårdens verksamhet. Dock har fritidsgården varit stängd under stora delar av året.

Kommunstyrelsens verksamheter ska ge snabb och korrekt service med ett bra bemötande.

Den årliga mätningen av verksamheternas tillgänglighet (telefoni och e-post) samt bemötande, visade att kommunstyrelsens verksamheter förbättrade sitt resultat. Men det är fortfarande inte tillräckligt bra. Det finns fortfarande utvecklingsområden, framför allt vad gäller tillgänglighet och svarstider för både telefoni och e-post samt bemötande. Resultatet varierade mellan avdelningarna. Alla avdelningar deltog dock inte i analysen.

Förvaltningarnas webbsidor visade ett godkänt resultat i en separat mätning.

Framtidsbedömning

Ett fortsatt arbete behövs för att nå målen inom områdena bra och säkra vägar samt gång- och cykelvägar, väl fungerande renhållning, städning och fastighetsskötsel, trygg utemiljö samt god telefon- och e-postkultur.

Gator samt gång- och cykelvägar bör byggas om i snabbare takt. Det är av stor vikt att lösa dagvattenproblemen inom vissa områden. Det är viktigt att kommunens gator, anläggningar och parker utformas så att alla kan känna sig trygga genom gallrings- och röjningsarbeten samt bättre belysning.

Arbetsmiljöutvecklingen inom renhållningsverksamheten behöver förbättras. Personal, kunder och entreprenörer ska trivas. Detta är viktigt att beakta vid upphandlingar av olika tjänster.

För att bibehålla en långsiktig god standard vad gäller kommunens lokalbestånd samt den kommunala infrastrukturen, måste Vännäs satsa på framtida underhåll.

Vännäs kommuns idrottshallar och anläggningar är i behov av renovering. Många föreningar hör av sig med synpunkter på dåliga golv och ofräscha omklädningsrum.

För att förbättra måluppfyllelsen inom avsnittet *medborgare* kommer nämnden särskilt arbeta för:

- Förbättrad tillgänglighet till fler elektroniska tjänster.
- Fler digitala tjänster, exempelvis information till renhållningskunder och fler e-tjänster för föreningar.
- Ökad medborgardeltagande genom fler dialoger där synpunkter tas tillvara innan beslut fattas.
- Fortsatt utveckling av turism och fritid, bland annat genom planering av ett mountainbikeområde.
- Fritidsområdet ska fortsätta att utvecklas för att vara en naturlig mötesplats för medborgare och föreningsliv.

Samhällsutveckling

Inom perspektivet samhällsutveckling uppvisar kommunstyrelsen totalt sett en delvis uppfylld måluppfyllelse.

Kommunfullmäktiges mål	Mål	Resultatindikator
Vännäs kommuns verksamheter är av god kvalitet.	Kommunstyrelsens verksamheter är effektiva och av god kvalitet.	Vattenverkets energihushållning. Reningsverkets energihushållning. God kvalitet i reningsverkets utåtgående vatten. Vatten i Vännäs samhälle är av god kvalitet. Fritidsgårdarnas verksamhet är bra. De interna kunderna är nöjda med förvaltningens service. Starrbergets ÅVS har god energihushållning. Energianvändning till uppvärmning av värme och varmvatten. Elanvändning kWh/m²
Hela Vännäs har ett utvecklat näringsliv och företagande.	Vännäs kommun ger de bästa möjliga förutsättningarna för nyföretagande och tillväxt för befintliga företag.	Näringslivets syn på kommunen. Näringslivsmätning, placering.
Fler intraprenader, kooperativ och sociala företag har skapats.	Inget mål.	

Uppföljning av målen och omvärldsanalys

Kommunstyrelsens verksamheter var effektiva och av god kvalitet.

Förvaltningens mål om vatten- och avloppsreningsverkens energiförbrukning uppfylldes. Energiförbrukningen på vatten- och avloppsreningsverken påverkades dock av andra faktorer, som gjorde att detta mål måste ses över.

Förvaltningens mål om att utgående vatten från avloppsreningsverket i Vännäsby är av god kvalitet uppfylldes. Gällande tillstånd följdes och kraven på utsläpp hölls.

Förvaltningens mål om att vattnet i Vännäs samhälle är av god kvalitet uppfylldes. Inget av proven som togs under år 2015 hade någon anmärkning.

Förvaltningens mål om god energihushållning på Starrbergets ÅVC är uppfyllt. Energianvändningen minskade med cirka 20 procent sedan år 2012.

Förvaltningens mål för Starrbergets avfalls- och deponianläggning uppfylldes.

Förvaltningens mål om energi- och elanvändning för kommunens lokaler uppfylldes. Enligt energistrategiplanen skulle energianvändningen till uppvärmning av värme och varmvatten i lokalerna minska med 15 procent fram till år 2014. Elanvändningen skulle minska med 20 procent under samma period. Resultatet 2015 visade en minskning av energianvändningen till uppvärmning på drygt 20 procent. Minskningen av elanvändningen blev cirka 30 procent.

Vännäs kommun hade en ekologisk andel av råvaror på 18,26 procent under 2015. Därmed uppfylldes målet delvis. Utifrån kostpolicyn skulle andelen ekologiska råvaror öka i förhållande till nivån från 2014

(16 procent). Ett delmål är att nå minst 25 procent 2018. Kommunen ser därför över vilka livsmedel som ska inhandlas för att öka den ekologiska andelen.

Vännäs kommun ger bästa möjliga förutsättningar för nyföretagande och tillväxt för befintliga företag.

Den årliga näringslivsmätningen visade att Vännäs befinner sig på plats 216. Resultatet var inte tillfredsställande, men visade ändå 20 platser bättre än 2014. De områden förvaltningarna arbetade med förbättrades i mätningen, vilket ändå visade att kommunen var på väg åt rätt håll. Förvaltningarna arbetade målmedvetet för att förbättra näringslivsklimatet i kommunen, bland annat i form av näringslivsbesök, kompetensinsatser och dialoger. Under året var näringslivet särskilt aktivt i arbetet med centrumutveckling och trafikstrategiarbetet.

Samhällsbyggnadsförvaltningen och kommunledningskontoret arbetade med att marknadsföra kommunen, bland annat med kampanjen *Ett rikare liv. Helt enkelt*. Denna synliggjorde värdet med att bo i kommunen. Kampanjen fick stort utrymme i sociala medier.

Vännäs och kommunerna i Umeåregionen har samarbetat i många år, bland annat inom näringsliv och turism. Målbilden var att under 2015 starta nya projekt, men detta beviljades endast inom området turism. Näringslivsprojektet beviljades inte medel. Projektet inom turismen ska ta tillvara på kulturhuvudstadsårets effekter samt särskilt fokusera på Vindelälvsområdet.

Framtidsbedömning

Kommunen behöver fortsätta det goda arbetet för att nå uppsatta mål inom området *samhällsutveckling*. Investeringar i energieffektivisering krävs inom stora delar av kommunens lokalbestånd. Det ska minska energianvändningen enligt energistrategiplanens intentioner. Återbetalningstiden kommer att bli kort på dessa investeringar.

Investeringar krävs även i kommunens avloppsreningsverk för att säkerställa att villkoren kan följas. Troligtvis kommer nya krav som medför att investeringar måste genomföras.

Målen avseende vatten- och avloppsreningsverken kommer att revideras för att vara helt mätbara.

Målen för Starrbergets anläggning uppnåddes. Bergvärme installerades, vilket påverkade energiförbrukningen positivt. Provtagningar från lakvattendammarna visade inga resultat som behövde åtgärdas. Proven och resultaten ska säkerställa att omgivningens miljö inte påverkas negativt från deponianläggningen.

Trygghet och trivsel är viktiga faktorer för ett samhälles tillväxt. Både kommunledningskontoret och samhällsbyggnadsförvaltningen kommer att arbeta vidare för att utveckla dessa faktorer.

För att främja det lokala näringslivet kommer förvaltningarna att försöka göra fler lokalt utformade upphandlingar. Social hänsyn i upphandling är ett område där kommunen framledes måste skaffa sig mer kunskap.

Kommunledningskontorets arbetsmarknadsenhet har utökat antalet tjänster/uppdrag som erbjuds och avser fortsätta denna utveckling under 2016. Under året har enheten bland annat tagit på sig körningar

av mattransporter samt inlett samarbete med Liljaskolan om möblering av elevlägenheter. Enheten inledde under året ett internt arbete med att ta fram processflöden för individärenden som ett led i att förbättra kvaliteten och säkerställa back-up för varandra.

Under 2015 fick behovet av praktikplatser stort genomslag på förvaltningarna och ett arbete med att möjliggöra fler praktikplatser inleddes. Många arbetsplatser tar idag emot praktikanter men det finns också grupper som har svårt att hitta praktikplatser. Arbetsmarknadsenheten kommer genom praktiksamordnaren att arbeta extra med att hitta praktikplatser för personer som går på SFI.

Medarbetare

Kommunstyrelsens resultat inom perspektivet medarbetare uppfylldes totalt sett delvis. Resultatet inom trivsel och ledarskap och jämställda arbetsplatser kan förbättras.

Kommunfullmäktiges mål	Kommunstyrelsens mål	Resultatindikator
Medarbetare trivs. Vännäs Kommun har bra ledare med ett gott ledarskap.	Medarbetarna trivs. Kommunstyrelsen har bra ledare med ett gott ledarskap.	Medarbetarindex KLK och SBF. Ledarskapsindex KLK och SBF.
Vännäs kommun har jämställda arbetsplatser.	Kommunstyrelsen har jämställda arbetsplatser.	Löneskillnad mellan könen (tillsvidareanställda). Procent andel anställda kvinnor respektive män. Medarbetarnas bedömning av möjlighet till medskapande.
65 procent av kommunens tillsvidareanställda kvinnor ska ha en heltidsanställning.	65 procent av kommunstyrelsens tillsvidareanställda kvinnor ska ha en heltidsanställning.	Andel tillsvidareanställda med heltidsanställning enligt den personalekonomiska redovisningen.
Sjukfrånvaron är högst 5 procent.	Sjukfrånvaron är högst 5 procent.	Antal sjukfrånvarotimmar i förhållande till möjliga antal arbetade timmar.

Samhällsbyggnadsförvaltningen

Kommunfullmäktiges mål	Mål	Resultatindikator
Medarbetare trivs. Vännäs kommun har bra ledare med ett gott ledarskap.	Medarbetarna trivs. SBF har bra ledare med ett gott ledarskap.	Medarbetarindex. Ledarskapsindex.
Vännäs kommun har jämställda arbetsplatser.	SBF har jämställda arbetsplatser.	Löneskillnad mellan könen (tillsvidareanställda). Procent andel anställda kvinnor respektive män. Medarbetarnas bedömning av möjlighet till medskapande.
65 procent av kommunens tillsvidareanställda ska ha en heltidsanställning.	65 procent av SBF:s tillsvidareanställda ska ha en heltidsanställning.	Andel tillsvidareanställda med heltidsanställning enligt den personalekonomiska redovisningen.
Sjukfrånvaron är högst 5 procent.	Sjukfrånvaron är högst 5 procent.	Antal sjukfrånvarotimmar i förhållande till möjliga antal arbetade timmar.

Uppföljning av förvaltningens mål gjordes utifrån medarbetarenkät 2014.

Samhällsbyggnadsförvaltningen uppfyllde delvis målet att medarbetarna ska trivas. Detsamma gällde målet om jämställda arbetsplatser.

Förvaltningen uppfyllde delvis målet om att minst 65 procent av tillsvidareanställda ska ha en heltidsanställning. Inom förvaltningen hade 54,5 procent av kvinnorna heltidsanställning, vilket innebar en minskning på 2,8 procent sedan föregående år. Av männen hade 82,9 procent heltidsanställning, vilket var en minskning med 5,5 procent.

Förvaltningen uppfyllde delvis målet om att sjukfrånvaron ska vara högst 5 procent. Under år 2015 var sjukfrånvaron 7,2 procent, vilket innebar en ökning med 2,1 procent sedan föregående år. Kvinnornas sjukfrånvaro var 9,6 procent, vilket innebar en ökning med 2,8 procent. Männens sjukfrånvaro var 3,8 procent, vilket innebar en ökning med 0,8 procent.

Förvaltningen uppfyller inte målet om bra ledare med gott ledarskap.

Kommunledningskontoret

Kommunfullmäktiges mål	Mål	Resultatindikator
Medarbetarna trivs.	Medarbetarna trivs.	Medarbetarindex.
Vännäs kommun har bra ledare med ett gott ledarskap.	Kommunledningskontoret har bra ledare med ett gott ledarskap.	Ledarskapsindex.
Vännäs kommun har jämställda arbetsplatser.	Kommunledningskontoret har jämställda arbetsplatser.	Löneskillnader mellan könen. Medarbetarnas bedömning av möjlighet till medskapande. Procent andel anställda kvinnor respektive män.
65 procent av kommunens tillsvidareanställda kvinnor ska ha en heltidsanställning.	65 procent av de tillsvidareanställda kvinnorna ska ha en heltidsanställning.	Personalstatistik, män/kvinnor.
Sjukfrånvaron är högst 5 procent.	Sjukfrånvaron är högst 5 procent.	Sjukfrånvarostatistik, män/kvinnor.

Uppföljning av målen

Kommunledningskontoret uppnådde flera av de uppsatta målen. De mål som omfattar löneskillnader mellan kvinnor och män, andelen kvinnor och män samt sjukfrånvaron uppnåddes inte.

Arbetsbelastningen för medarbetarna har tidvis varit fortsatt hög, bland annat med vakanser inom flera av avdelningarna.

Kvinnornas medellön i förhållande till männens medellön ökade ännu mer och var 95 procent av männens lön. Det innebar en ökning med 0,9 procentenheter sedan förra året.

Andelen kvinnor med heltidsanställning ökade något under 2015. De hamnade på samma nivå som männens, cirka 90 procent. Kommunledningskontoret har lika stor andel kvinnor som män med heltidsanställning.

Sjukfrånvaron ökade med 1,5 procentenheter till 5,3 procent. Det förklaras till stora delar av den kraftiga influensaperioden som varade i februari. Många av medarbetarna fick återkommande besvär i övre luftvägar med flera längre sjukskrivningar som följd.

Framtidsbedömning

Förvaltningen har sedan år 2011 gjort ett gemensamt utvecklingsarbete för att minska arbetsrelaterade besvär bland personalen. Förvaltningen tog fram handlingsplaner för framtida arbete tillsammans med personalavdelningen. De belyser behovet av bland annat klara rutiner, tidplan för arbetsplatsträffar, att klargöra arbetsbeskrivningar och delegeringsordning samt tydliga regler för e-post- och telefonkultur. Uppföljning av arbetet görs inom förvaltningen.

Under år 2013 påbörjades ett utvecklingsarbete bland fastighetsavdelningens förrådspersonal, yrkesarbetare och fastighetsskötare. Syftet var att åstadkomma förbättringar inom områdena information, delaktighet, återkoppling. Samma utvecklingsarbete genomfördes bland gatuavdelningens personal under år 2014.

En målsättning är att på sikt få en jämnare könsfördelning inom båda förvaltningarnas olika yrkesgrupper.

Förvaltningen arbetar målmedvetet med att erbjuda den personal som önskar, framför allt bland städpersonalen, utökad tjänstgöringsgrad.

I syfte att minska sjuktalet inom förvaltningen satsar man extra på städpersonalen under 2016. År 2017 görs en extra satsning på kökspersonalen i samarbete med Feelgood.

Kommunledningskontoret måste utveckla rutinerna för det systematiska arbetsmiljöarbetet. I övrigt ligger fokus på att arbeta förebyggande, framför allt runt upplevelser av stress och hög arbetsbelastning.

Uppföljning av uppdrag

Kommunstyrelsen uppdrogs i budgeten för 2015 av kommunfullmäktige att genomföra nedanstående uppdrag. Uppdragen följs upp i nedanstående tabell. Av de sex uppdragen är endast två uppfyllda och fyra delvis uppfyllda.

Uppdrag/direktiv	Resultat	Kommentar
Att stärka fritidsområdet vid Vännäs bad och camping som mötesplats för föreningsliv, medborgare och besökare.	Delvis uppfyllt.	Standardhöjande åtgärder har utförts på åtta campingstugor under året. Upprustning av campinganläggningen avseende campingplatser, vägar och avloppssystem är klart. Entrén till badanläggningen är asfalterad och klar. Omklädningsbyggnaden vid konstgräsplanen är klar. Renoveringar av omklädningsrum på ishallen är klara. Dialog med föreningar och andra intressenter om olika insatser för att utveckla området.
Att satsa på och underlätta ett ökat bostadsbyggande i såväl tätorter som landsbygd. Nya attraktiva bostadsområden ska tillskapas och boende och boendeetableringar underlättas genom en dialog med landsbygdens företrädare och markägare.	Delvis uppfyllt.	Nytt bostadsområde med cirka tio tomter (etapp 1) har skapats i Vännäsby. Nyproduktion av flerbostadshus inom kvarteret Statsrådet pågår. Projektering pågår för anläggande av kommunalt vatten- och avloppssystem i Brån. Detaljplanering pågår för uppförande av bostadsrätter i Vännäsby. Planering pågår för att uppföra kooperativa hyresrätter i Vännäs. Tomt/inflyttarmässa och kampanj under hösten 2015 och våren 2016. Alla lediga kommunala tomter marknadsförs såväl i byar som tätorter.
Att satsa på investeringar som minskar kommunens driftkostnader uppmuntras. Speciellt ska energifrågorna uppmärksammas. De kostnadsminskningar som görs genom större satsningar på energieffektivisering ska komma hela kommunbudgeten tillgodo.	Delvis uppfyllt.	Hela samhällsbyggnadsförvaltningen arbetar med energieffektivisering och andra driftkostnadsbesparande åtgärder, exempelvis belysning, ventilation, styrning av värme och belysning.
Att renhållningstaxan ska innehålla avsättning (1 mkr per år) för sluttäckning av deponin med beräknat slutdatum 2040.	Genomfört.	Genomfört från 2014.
Jämställdhetsfrågor ska särskilt belysas under perioden.	Delvis uppfyllt.	Jämställdhetsfrågorna belyses vid vissa beslut.

Barn- och utbildningsnämnden

Sammanfattning

Barn- och utbildningsnämnden ansvarar för pedagogisk omsorg, förskola, skolbarnsomsorg, förskoleklass, grundskola och grundsärskola. Barn- och utbildningsnämnden har också övergripande ansvar för gymnasieverksamhet samt aktivitetsansvar för ungdomar upp till 20 år.

Till ansvarsområdena hör även musikskola, biograf, bibliotek, bidrag till studieförbund, kulturaktiviteter och utdelning av kulturstipendier. Andra områden är förvaltning av kommunens kulturella och kulturhistoriska egendomar, konstnärliga utsmyckningar, konstsamlingar och konstverk.

Verksamhetsidé

Barn- och utbildningsnämnden:

- främjar alla barns utveckling och lärande där barnen utvecklar nyfikenhet, självkänsla, självförtroende och en livslång lust att lära
- verkar för ett aktivt kulturliv
- verkar för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingarna.

Viktiga händelser

- Alla elever på Hammarskolan och årskurs 6 i Vännäsby skola och Vegaskolan utrustades med varsin Chromebook, en dator som ska vara ett verktyg i lärandet. Lärmiljön kompletterades med Googles applikationer för utbildning (GAFE). Beslutet om införande av Chromebook och GAFE är i linje med barn- och utbildningsförvaltningens strategi för informations- och kommunikationsteknik (IKT).
- Staten beslutade om nya avgiftsnivåer för maxtaxa inom förskola och fritids infördes från och med 1 juli 2015. Förändringen innebar höjda barnomsorgsavgifter för föräldrarna. Från och med januari 2016 indexerades inkomsttaket och barnomsorgsavgiften kommer därför att justeras årligen i januari. Kommunens ökade avgiftsintäkt justerades genom att statsbidraget minskades i motsvarande omfattning.
- Vännäs hade, precis som många andra kommuner, svårigheter med rekrytering och vikarieförsörjning.
- Renoveringen av Hammarskolans lokaler påbörjades. Arbetet fortsätter under 2016. När allt är klart kommer bland annat korridorer och klassrum att vara nyrenoverade.
- Ny åttaavdelningsförskola byggdes på Myranområdet. Inflyttning sker hösten 2016.
- Den 13 november 2015 invigdes Vegaskolans och kommunbibliotekets nya lokaler.

Sammanfattning av nämndens resultat

- Ekonomi
- Medborgare
- Samhällsutveckling
- Medarbetare

Barn- och utbildningsnämnden redovisade ett överskott mot budget på 2 620 tkr eller 1,1 procent. Det innebar att ekonomimålet inte uppfylldes. Överskottet berodde framför allt på vakanser för specialpedagoger, lärare och ledning. Detta försämrade möjligheterna att ge varje elev och barn hjälp i tillräcklig omfattning. Gymnasiekostnaderna ökade inte lika mycket som beräknat. Det berodde på lägre prisökningar än beräknat samt elevflyttningar. Kommunstyrelsens uppmaning till alla verksamheter att hålla nere kostnaderna under hösten bidrog också positivt till resultatet.

Resultatet för perspektivet *Medborgare* visade ett bra eller delvis uppnått utfall för nämnden. Medborgarna upplevde att förvaltningen var nåbar och att de fick ett gott bemötande. De var även positiva till nämndens verksamheter förskola och skola. Nämnden lyckades, trots stor efterfrågan på förskoleplatser, erbjuda barnomsorg på det datum föräldrarna önskade. Hemsidan höll dock inte en tillfredsställande nivå och måste förbättras.

Nämnden visade ett bra eller delvis uppnått resultat för perspektivet *Samhälls-utveckling*. Kunskapsresultaten blev bättre inom både förskola och skola. Barn och elever var trygga och trivdes i sina verksamheter, medan kunskapsresultaten förbättrades inom både förskola och skola. Elevernas resultat kan bli ännu bättre och stabilare över tid. Därför satsar kommunen till exempel på kompetensutveckling av *medarbetare*, kollegialt lärande, Matematiklyftet, fördjupad uppföljning, utveckling av undervisningskvalitén och digitala lärverktyg (IKT).

Resultatet för perspektivet *Medarbetare* visade en bra eller delvis uppfyllt resultatnivå. Medarbetarna trivdes och tyckte att de hade bra ledare som utförde ett gott ledarskap. Arbetsplatserna var jämställda men andelen män måste öka om högsta resultatnivån ska nås. Den bristande tillgången på manliga, legitimerade förskollärare eller lärare var ett stort hinder. Målet om heltidsanställning uppfylldes men sjukfrånvaron var för hög och befann sig inte på en tillfredsställande nivå.

Framtidsbedömning

Barn- och utbildningsnämnden har många utmaningar de kommande åren, både ekonomiska och verksamhetsmässiga.

- Verksamheterna växer och kostnaderna blir högre när antalet barn i förskole- och skolålder ökar och lokaler för skola och förskola byggs.
- Svårigheterna att rekrytera personal; främst lärare, förskollärare och rektorer, kommer att öka. Det ställer krav på nämnden att vara en attraktiv arbetsgivare.
- Arbetet med att förbättra måluppfyllelsen måste fortsätta så att kommunens barn och elever får bättre förutsättningar att lyckas i livet.
- Konkurrensen om barn och elever blir tuffare för skola och omsorg. Det ställer krav på nämnden att erbjuda bra och attraktiva verksamheter.
- Flyktingsituationen i Europa innebär att fler barn från andra länder behöver förskola, skola och gymnasium. Detta medför organisatoriska och ekonomiska utmaningar.

Framtiden innebär mycket höga krav på nämnd, ledning och medarbetare.

Ekonomi

Kommunfullmäktiges mål	Mål	Resultatindikator
Nämnderna har en ekonomi i balans.	• Barn- och utbildningsnämnden har en ekonomi i balans.	• Procentuell avvikelse mot budget.

Uppföljning av målen

Belopp i tkr

Verksamhet	Utfall 2015			Budget 2015			Resultat differens
	Intäkt	Kostnad	Resultat	Intäkt	Kostnad	Resultat	
Politisk verksamhet	0	-718	-718	0	-760	-760	42
Centrala resurser	3 285	-16 253	-12 969	3 638	-16 371	-12 733	-236
Förskoleverksamhet	6 643	-53 949	-47 306	6 131	-53 352	-47 222	-85
Grundskola, förskoleklass och fritids	6 903	-114 932	-108 029	5 520	-115 093	-109 573	1 544
Särskola	485	-6 398	-5 914	400	-6 846	-6 446	533
Bibliotek, kultur och musikskola	588	-8 616	-8 028	460	-8 283	-7 823	-205
Summa interna verksamheter	17 903	-200 866	-182 964	16 149	-200 705	-184 556	1 593
Gymnasiesärskoleelever	0	-1 847	-1 847	0	-2 100	-2 100	253
Gymnasieelever	284	-41 960	-41 676	200	-42 650	-42 450	774
Summa externa verksamheter	284	-43 806	-43 522	200	-44 750	-44 550	1 028
Summa	18 187	-244 673	-226 486	16 349	-245 455	-229 106	2 620

Barn- och utbildningsnämnden redovisade ett överskott mot budget på 2 620 tkr eller 1,1 procent för 2015. De egna verksamheterna visade ett överskott mot budget på 1 593 tkr och gymnasiekostnaderna gav ett överskott på 1 028 tkr.

Överskottet för de egna verksamheterna berodde på medvetna åtgärder och beslut att visa ett överskott 2015. Alla verksamheter fick under hösten uppdrag av kommunstyrelsen att försöka hålla nere kostnaderna. Det bidrog också till det positiva resultatet.

Förskolan hade, likt de senaste åren, ett tufft år med fler än 16 barn per avdelning, vilket var nämndens mål. Många förskolor hade i snitt upp till 18 barn per avdelning för att möta efterfrågan inom befintliga lokaler. Förskolan lyckades, trots många barn, i stort sett att hålla sin budget. Det berodde på ökade intäkter för barnomsorgsavgifter och minskad personaltäthet.

Grundskola, förskoleklass och fritidshem är stora verksamheter vars ekonomi påverkas av många faktorer. Framför allt påverkades resultatet av elevflyttningar, behov av särskilt stöd samt svårigheter att rekrytera behörig personal på vakanta tjänster. Årets överskott på 1 544 tkr berodde delvis på en lägre hyreskostnad än budgeterat. Det var ett resultat av att inflyttningen i nya Vegaskolan försenades några månader. Vakanser för specialpedagoger, lärare och ledning bidrog också positivt. Överskottet berodde på tillfälliga kostnadsminskningar.

Kultur och bibliotek lyckades inte klara sin budget. Det berodde främst på kostnader i samband med att kommunbiblioteket flyttade till nya lokaler.

Gymnasiekostnaderna, det vill säga kostnaderna för de elever som var skrivna i kommunen, blev 1 028 tkr lägre än beräknat. Överskottet berodde framför allt på något lägre prisökningar än budgeterat samt elevförändringar.

Omvärldsanalys

Befolkningsprognosen tyder på att Vännäs fortsätter att växa. Ökningen sker till stor del bland barn i förskole- och skolålder, där ökningen beräknas bli cirka 10 procent till 2020. Det innebär att andelen barn är fortsatt hög, både jämfört med riket och kranskommunerna. Om höstens flyktingström till Sverige och Vännäs fortsätter, kommer ökningen av barn och unga att bli ännu större. En stor del av kommunens resurser kommer även framöver att behövas till barnomsorg och utbildning.

Framtidsbedömning

Antalet barn i förskola och skola förväntas öka. En stor del av ökningen avser barn och elever som inte har svenska som modersmål. Föräldrar och elever som vill göra ett eget val av förskola och skola ökar också, vilket gör att konkurrensen bland förskolor och skolor hårdnar. Förskola, skola och fritidshem måste därför ha en verksamhet och organisation som är flexibel och kan hantera förändringar i antal barn och elever på relativt kort tid.

Hösten 2016 är den nya åttaavdelningsförskolan på Myranområdet klar. Under 2016 är planen att Vegaskolans lokaler och skolgård samt uppfräschningen av Hammarskolans färdigställs. Dessa satsningar i kombination med fler barn och elever i förskola, skola och gymnasieskola innebär kostnadsökningar. Om kvaliteten inte ska försämrats måste mer pengar avsättas till dessa verksamheter.

Medborgare

Kommunfullmäktiges mål	Mål	Resultatindikator
Medborgarna trivs i Vännäs kommun.	Medborgarna har tillgång till ett kulturutbud som lockar.	Medborgarna är positiva till den biblioteks-verksamhet, utställnings- och konstverksamhet samt teaterföreläsningar och konserter som erbjuds i Vännäs. Musikskolan är en attraktiv verksamhet som erbjuder barnen i kommunen att spela de instrument de önskar. Biblioteken är en attraktiv verksamhet och har många besökare. Biografen har ett attraktivt utbud av filmer.
	Medborgarna är positiva till förskolan.	Medborgarna är positiva till förskolan.
	Medborgarna är positiva till grundskolan.	Medborgarna är positiva till grundskolan.
Medborgarna är delaktiga i kommunens utveckling, får ett bra bemötande, en bra service och tillgängligheten till Vännäs kommuns verksamheter är god.	Vännäs har en god service och tillgänglighet.	Vännäs erbjuder plats på förskola på det datum föräldrarna önskar. Kommunens hemsidor är informativa, lättillgängliga och uppdaterade. Medborgarna upplever att kommunen är nåbar och att de får snabba och tydliga svar på sina frågor. Medborgarna känner sig respekterade och får ett gott bemötande.

Uppföljning av målen

Enligt kommunens medborgarundersökning år 2014 var medborgarna positiva till kommunens förskola och skola. Resultatet försämrades ett steg på resultatnivåskalan, från grönt till gult. Det gäller för både förskola och skola sedan mätningen 2012. De senaste årens lokalproblem i form av lokalbrist och svårigheter med arbetsmiljön, påverkade förmodligen medborgarnas inställning negativt.

Vegaskolans ny- och ombyggnation, upprustningen av Hammar-skolans lokaler och den nya förskolan på Myranområdet kommer förhoppningsvis att bidra till att medborgarnas inställning blir mer positiv till nästa mätning. Den görs 2016.

Medborgarna ansåg att de generellt har bra tillgång till ett lockande kulturutbud. I medborgarundersökningen framgick dock att utbudet av teater, konserter och konstutställningar inte erbjöds i den omfattning som önskades. Vännäs hade dock en fördel tack vare närheten till Umeås kulturutbud.

Biblioteken var en attraktiv verksamhet. Både antalet besökare och utlån låg långt över rikssnittet. Under 2015 var kommunbiblioteket stängt mellan september och november. Utfallet påverkades dock marginellt, tack vare många besökare både innan och efter stängningsperioden.

Musikskola erbjöds för elever i årskurs 4–9. I snitt deltog var tredje elev inom verksamheten. Andelen skulle behöva öka till 40 procent eller med cirka 15 elever för att målet ska uppfyllas. Av eleverna som deltog fick 99,5 procent undervisning utifrån sina förstahandsval.

Biografen hade över 100 filmvisningar, vilket var en ökning med över 20 procent jämfört med genomsnittet av antal visningar 2011–2013.

Antalet besökare i genomsnitt per film var högre än 2014, men behöver öka med cirka 10 procent för att målet ska nås. Filmernas attraktionskraft styrde till mycket stor del hur många besökare som kom, medan biografens möjlighet att välja filmer bestämdes av utbudet.

Resultatet för service och tillgänglighet var fortsatt mycket bra. Medborgarna upplevde att förvaltningen var nåbar och att de fick ett gott bemötande och svar på sina frågor. Förhoppningsvis bidrar detta till ett fortsatt bra resultat. Nämnden lyckades, trots stor efterfrågan på förskoleplatser, erbjuda barnomsorg på det datum föräldrarna önskar.

Enligt Sveriges Kommuner och Landstings (SKL) mätning höll hemsidan inte en tillfredsställande nivå. Under 2016 kommer arbetet med hemsidan att fortsätta. Både hemsidans struktur och innehåll ska ses över.

Omvärldsanalys

Medborgarna i Vännäs var lika positiva till förskola och grundskola som medborgare i andra kommuner. Men på kulturområdet fick Vännäs ett lägre betyg än andra kommuner.

Service och tillgänglighet visade ett något bättre utfall än andra kommuner, men generellt låg de flesta kommuner på en hög nivå. Vännäs tillhörde de 16 procent av kommunerna som erbjöd förskoleplats på önskat placeringsdatum. Hemsidorna för förskola och skola höll dock inte samma nivå som övriga kommuner. Cirka två tredjedelar av kommunerna hade enligt SKL:s webbundersökning mer informativa hemsidor än Vännäs.

Framtidsbedömning

För att förbättra måluppfyllelsen i avsnittet Medborgare ska nämnden arbeta för:

- fortsatt samarbete mellan kranskommunerna för att öka kulturutbudet och erbjuda ett varierat kulturutbud
- uppdaterade och informativa hemsidor för förskolor och skolor
- att den kommungemensamma kommunikationshandboken blir etablerad i verksamheten och känd för nya medarbetare.

Samhällsutveckling

Kommunfullmäktiges mål	Mål	Resultatindikator
Vännäs kommuns verksamheter är av god kvalitet.	Alla barn/elever har en stimulerande lärandemiljö.	Verksamheten stimulerar barnens/elevernas lust att lära. Barnen/eleverna har arbetsro/studiero.
	Alla barn/elever ges förutsättningar att nyttja sin maximala potential.	Måluppfyllelse enligt resultat/observationer i förskola och skola. Barnen/eleverna får den hjälp och det stöd de behöver. Personalen har höga positiva förväntningar på barnen/eleverna.
	Alla barn/elever har ett reellt inflytande över sitt lärande och för sin skolsituation.	Verksamheten tar hänsyn till barnens/elevernas åsikter. Lärarna ger eleverna möjlighet att påverka och utvärdera undervisningen. Eleverna vet vad de ska kunna för att nå målen i alla ämnen. Eleverna/vårdnadshavarna får veta hur läraren bedömer lärande och kunskapsutveckling. Utvecklingssamtalen leder till utveckling.
	Alla barn/elever känner sig trygga, respekterade, sedda och hörda.	Barnen/eleverna trivs i förskolan/skolan/fritidshemmet. Barnen/eleverna känner sig trygga i förskolan/skolan/fritidshemmet. Ömsesidig respekt finns mellan lärare och barn/elev. Eleverna har någon vuxen på skolan som de känner att de kan gå till om de vill prata om något som har hänt. Inga elever/barn känner sig kränkta. Det är nolltolerans mot mobbning och kränkningar.
	Föräldrarna har inflytande över sitt barns förskole- och skolgång.	Vårdnadshavarna har möjlighet till inflytande på sitt barns förskola/skola. Kommunikationen mellan hem och skola fungerar bra. Vårdnadshavarna får information om sitt barns utveckling.
	Verksamheterna är effektiva.	Snittkostnaden per barn i förskolan är i paritet med kostnaden i jämförbara kommuner. Snittkostnaden per elev i grundskolan är i paritet med kostnaden i jämförbara kommuner. Effektivitetstalet är bättre än snittet för jämförbara kommuner.
Hela Vännäs har ett utvecklat näringsliv och företagande.	Alla elever ges förutsättningar att utveckla sin företagsamhet samt ges kunskaper om företagande och näringsliv.	Barnen/eleverna utvecklar självförtroende, nyfikenhet och en samarbetsförmåga som ger företagsamma barn/elever.

Uppföljning av målen

Barn- och utbildningsnämnden har många mål inom kvalitet, utifrån att deras verksamheter till stor del är styrda av lagar och riktlinjer.

Enligt de mätningar som gjordes var barn och elever trygga och trivdes i sina förskolor och skolor. Resultatet för *Inga barn/elever känner sig kränkta* var fortfarande för lågt, men trenden är positiv. Vid årets mätning uppgav mer än 90 procent av eleverna att de aldrig, eller max en gång under året, blivit utsatta för mobbning eller kränkning.

Eleverna upplevde också att personalen hade höga, positiva förväntningar på dem och att de i stor utsträckning fick den hjälp och det stöd de behöver.

Kunskapsresultaten blev bättre inom både förskola och skola. Till exempel fick 99 procent av alla elever i årskurs 6 godkänt i de nationella proven i svenska, engelska och matematik. I årskurs 9 fick cirka 99 procent godkänt på proven i svenska och engelska. För matematik blev endast cirka 77 procent godkända. Måluppfyllelsen för barn och elever i yngre åldrar samt resultaten inom matematik måste förbättras ytterligare för att målet ska uppfyllas.

Kunskapsresultaten generellt kan bli ännu bättre och stabilare över tid. Exempel på åtgärder var till exempel utveckling av undervisning och satsningar inom digitala lärverktyg (IKT). Kommunen satsade på matematik genom att delta i Matematiklyftet – en statlig satsning som syftar till att utveckla matematikundervisningen. Under läsåret deltog lärarna i kompetensutveckling genom kollegialt lärande. Grundidén är att lärare ska lära tillsammans och att de ska dela med sig av sina erfarenheter och reflektioner under arbetets gång.

Omvärldsanalys

Resultaten för nationella prov årskurs 6 var bättre än riket i svenska, matematik och engelska. För årskurs 9 var resultatet likvärdigt med riket i svenska och engelska, men betydligt sämre i matematik. Andel behöriga till gymnasiet hösten 2015 var lägre än riket, och likt hela riket var trenden negativ.

Enligt SKL:s jämförelse av hur eleverna i årskurs 5 och 8 upplever skolan, var eleverna i årskurs 5 positivare än riket. Eleverna i årskurs 8 låg på samma nivå som riket. Generellt var eleverna i Vännäs tryggare och de upplevde också i högre utsträckning än elever i andra kommuner att lärarna förväntade sig att de ska nå målen i alla ämnen.

Kommunens kostnad per barn i förskola och skola har sjunkit med cirka 1 procent jämfört med 2013. Kostnaden låg betydligt under kranskommunernas, cirka 9 procent för förskola, respektive 5 procent för skola.

Effektivitetstalet, det vill säga hur väl kommunen lyckas omvandla satsade resurser till kunskap hos eleverna, visade att Vännäs bara är bättre än 15 procent av kommunerna. Beräkningen baserades på kostnaderna 2013 samt elevernas resultat läsåret 2013/2014. Eftersom resultaten förbättrades och elevkostnaden minskade, bedömer kommunen att effektivitetstalet för 2014 blir bättre.

Framtidsbedömning

Inom förskola och skola krävs en ständig utveckling för att barn och elever alltid ska ha tillgång till en bra lärmiljö och effektiva lärverktyg.

För att förbättra måluppfyllelsen i avsnittet *Samhällsutveckling* behöver följande områden utvecklas:

- Ledares och lärares kompetens och förmågor inom huvuduppdraget.
- Lärarnas förutsättningar att utveckla undervisningen.
- Kommunikation och pedagogiskt arbete med hjälp av IKT.
- Läs-, skriv- och matematiksatsningar.
- Tidiga strukturerade insatser för barn/elever som riskerar att inte nå målen.
- Barns och elevers hälsa, trivsel och trygghet.
- Elever som lätt når målen.
- Kollegialt lärande.

Medarbetare

Kommunfullmäktiges mål	Mål	Resultatindikator
Medarbetarna trivs. Vännäs kommun har bra ledare med ett gott ledarskap.	Medarbetarna trivs. Barn- och utbildningsnämnden har bra ledare med ett gott ledarskap.	Medarbetarindex. Ledarskapsindex.
Vännäs kommun har jämställda arbetsplatser.	Barn- och utbildningsnämnden har jämställda arbetsplatser.	Löneskillnader mellan könen. Medarbetarnas bedömning av möjlighet till medskapande. Procent andel anställda kvinnor respektive män.
65 % av kommunens tillsvidareanställda ska ha en heltidsanställning.	65 % av de tillsvidareanställda ska ha en heltidsanställning.	Personalstatistik, män/kvinnor.
Sjukfrånvaron är högst 5 %.	Sjukfrånvaron är högst 5 %.	Sjukfrånvarostatistik, män/kvinnor.

Uppföljning av målen

Medarbetarna trivdes bättre under 2014 än vad de gjorde vid tidigare mätningar. Medarbetarenkäten genomförs vartannat år och under 2015 gjordes därför ingen mätning. Förvaltningen har förbättrat personalens arbetssituation under de senaste åren. 2012 inleddes en utvecklingsdialog. Representanter från fackförbund och skolor träffade förvaltningsledning för att förbättra skolpersonalens arbetssituation. Enhetsspecifika satsningar genomfördes och kommer att utföras även i framtiden.

Medarbetarna bedömde att de hade bra ledare med ett gott ledarskap. Resultatet har förbättrats en nivå sedan 2012. 2014 uppnåddes den högsta resultatnivån. Sedan 2012 har underlaget för resultat- och utvecklingssamtal (RUS) förbättrats och blivit mer verksamhetsanpassat. Även arbetsgång och upplägg för RUS och lönesättning tydliggjordes. Inom förvaltningen pågår dessutom ett ständigt arbete med att skapa bättre förutsättningar för ledarna, så att de kan utvecklas i sitt ledarskap.

Nämnden uppfyllde målet om jämställda arbetsplatser, men andelen män måste öka för att högsta resultatnivån ska nås. Bristen på utbildad och behörig personal samt den allt större konkurrensen mellan kommunerna, gör det svårt att utjämna förhållandet genom rekrytering. Löneskillnaden mellan kvinnor och män minskade och kvinnornas snittlön blev cirka 6 procent lägre än männens.

Cirka 76 procent av de tillsvidareanställda hade heltidstjänster. Utfallet för kvinnor respektive män blev ganska lika. I samband med den årliga personalplaneringen försökte förvaltningen tillgodose medarbetarnas eventuella önskemål om heltid.

Sjukfrånvaron var 6,9 procent, vilket blev klart sämre än målet och en försämring mot 2014. Kvinnorna hade en betydligt högre sjukfrånvaro än männen, 7,7 procent jämfört med 3,8 procent. Vid en analys av sjukfrånvaron framkom att det generellt inte är arbetsrelaterade sjukskrivningar som påverkade sjukalet negativt. Hög korttidsfrånvaro i förkylningstider inverkar också. Ledning och medarbetare arbetar före-

byggande genom att se över hur arbetsbelastning och arbetssituation kan förbättras. Exempel på åtgärder är ändrade arbetssätt eller andra organisatoriska och verksamhetsmässiga lösningar. Det gäller såväl centralt som på enhetsnivå.

Omvärldsanalys

Skola och förskola har stora utmaningar. Det råder stor brist på lärare, förskollärare och specialpedagoger inom båda verksamheterna. Rekryteringsbehovet är stort och ökar på grund av kommande pensionsavgångar. Den ökade flyktingströmmen medför också att det behövs fler lärare. Läraryrket har sedan många år tappat i attraktivitet. För att höja statusen har staten genom olika satsningar försökt stimulera lärare att stanna kvar i yrket och nya personer att söka sig dit. Effekten är i nuläget svår att bedöma.

Bra ledare och medarbetare som trivs bidrar till att nämnden, jämfört med andra, bedöms ha goda förutsättningar att möta utmaningarna.

Framtidsbedömning

Rekryteringsbehovet är stort och det är redan idag mycket svårt att rekrytera behöriga förskollärare, lärare, specialpedagoger och ledare. Det är även svårt att hitta vikarier som kan täcka upp vid kortare frånvaro. Som arbetsgivare måste kommunen skapa så goda förutsättningar i förskolor och skolor att de attraherar personal i större utsträckning än kranskommunerna. Konkurrensen om lärare kommer att medföra behov av lönesatsningar, vilket innebär ökade kostnader för kommunen.

Uppföljning av uppdrag

Barn- och utbildningsnämnden fick i 2015 års budget uppdraget av kommunfullmäktige att genomföra följande åtaganden:

Uppdrag	Resultat	Kommentar
Jämställdhetsfrågor ska särskilt belysas vid beslut under perioden.	Delvis genomfört.	Nämnden fick på kvalitetsdagen 30 mars information om förskolornas jämställdhets- och genusarbete. Det pågår en översyn av nämndens och förvaltningens jämställdhetsplaner.

Vård- och omsorgsnämnden

Sammanfattning Verksamhetsidé

Vård- och omsorgsnämnden ska erbjuda en trygg och säker livsmiljö med omsorg och utvecklingsmöjligheter i livets alla skeden. Det ska vara positivt att bo, verka och leva i Vännäs. Utifrån kommunfullmäktiges uppdrag ska nämnden fullgöra kommunens uppgifter inom socialtjänsten och lagen om socialnämnd, förutom ansvar för förskole- och fritidsverksamheten.

Nämnden leder även den kommunala hälso- och sjukvården samt verksamheten med stöd och service enligt Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade. Vård- och omsorgsnämnden fullgör kommunens uppgifter enligt Lag om riksfärdtjänst och Lag om färdtjänst.

Viktiga händelser

2015 års flyktmottagande påverkade nämndens verksamheter, framför allt vad gäller mottagandet av ensamkommande barn. Höstens flyktkris blev en stor utmaning och ett test på hur väl organisationen fungerar under stark press. Utmaningarna gällde främst två områden, lokaler och personalförsörjning. Under årets sista 22 veckor anvisades 50 barn till kommunen, jämfört med sex barn under årets första 30 veckor. Förhållningssätt, god framförhållning och placeringar i egen verksamhet gjorde situationen hanterbar. Platser på redan befintliga boenden ökade, medan nya boenden tillkom inom Akkas verksamhet.

Nämnden hade också, inom ramen för sitt uppdrag, ansvar för personal och kommunens åtagande i det dagliga arbetet på Migrationsverkets evakueringsboende. Boendet innehåller 50 platser på Lägerhyddan.

Övriga frågor som nämnden arbetade med under 2015

- Omstrukturering för det interna arbetet inom hemtjänsten med förbättrad brukarkontinuitet och kontaktmannaskap.
- Införande av Äldres behov i centrum (ÄBIC).
- Översyn av nuvarande kostorganisation.
- Nämnden beviljades utvecklingsmedel på 240 tkr för att kvalitetsutveckla socialtjänstens arbete för våldsutsatta. 50 tkr i utvecklingsmedel beviljades för kompetensutveckling inom den sociala barn- och ungdomsvården.
- En särskild utbildningssatsning gjordes för att öka kunskapen om våld i nära relationer. Utbildningen riktades till personalen i samtliga verksamheter.

- Nämnden beviljades 876 tkr i stimulansmedel för att öka bemanningen inom kommunal äldreomsorg. Under året nyttjades 778 tkr.
- Utökning av korttidsplatser på Slussen.
- Dagverksamheten på Slussen flyttade till Frivilligcentralens lokal.
- Frivilligcentralen flyttade till nya lokaler.
- Planeringsverktyget TES testades på Vännäsby Äldrecenter.
- Nämnden antog Vårdighets- och servicedeklarationerna.
- Nämnden antog Prioriteringsordning för kommunala hälso- och sjukvården.
- Nämnden fokuserade på utveckling av kontaktmannaskap och dokumentation på särskilt boende och gruppboende.

Sammanfattning av nämndens resultat

Vård- och omsorgsnämnden visade ett överskott på 6,9 mkr. Det inkluderade ett överskott på 4,7 mkr inom området ensamkommande barn (EKB). Därutöver utgjorde en momsöverföringstransaktion på 1,8 mkr en del av resultatet.

Nämndens resultat exkluderat EKB och moms blev 418 tkr.

Utfallet för mål- och resultatindikatorer redovisas enligt följande resultatnivåer och med följande färger:

- Uppfylld/uppnådd resultatnivå
- Delvis uppfylld resultat nivå
- Låg, ej tillfredsställande resultatnivå
- Mycket låg, ej tillfredsställande resultatnivå

Framtidsbedömning

Nämnden konstaterar att arbetet måste fortsätta för att uppnå samtliga mål och att resultatet samtidigt ska rymmas inom 2016 års ekonomiska ram. Det är svårt att göra prognoser för flyktingmottagandet. Därför är det en utmaning att förutse hur en eventuell volymökning påverkar nämndens möjligheter till måluppfyllelse. En ökad flyktingmottagning medför ökat behov av personal och kan påverka nämndens sammantagna tillgång till god personalförsörjning. Parallellt med flyktingmottagningen är äldreomsorgen ett område med stor framtida utmaning de kommande åren. Det gäller såväl kvantitativt som kvalitativt. Lyckas inte nämnden minska den fortsatt höga sjukfrånvaron finns risken att kontinuiteten och den goda kvalitén försämras.

Nämnden är väl medveten om kommunens ekonomi och inser att vissa mål måste revideras för att de ska kunna uppnås inom den ekonomiska ramen. Detta kan leda till sänkning av ambitionerna.

Ekonomi

Kommunfullmäktiges mål	Mål	Resultatindikator
Nämnderna har en ekonomi i balans.	Vård- och omsorgsnämnden har en ekonomi i balans.	Procentuell avvikelse mot budget.

Uppföljning av målen

Verksamhet	Utfall 2015			Budget 2015			Resultat differens
	Intäkt	Kostnad	Resultat	Intäkt	Kostnad	Resultat	
Gemensamma resurser	1 202	17 030	-15 828	1 044	23 578	-22 534	6 706
Individ- och familjeomsorg	3 155	26 121	-22 966	3 679	23 909	-20 230	-2 736
Äldreomsorg	13 800	113 184	-99 384	11 151	109 435	-98 284	-1 100
Handikappomsorg	30 510	78 423	-47 914	30 642	77 886	-47 244	-669
Intraprenader	718	10 033	-9 314	479	9 818	-9 339	25
Hemsjukvård	67	2 224	-2 157	0	2 150	-2 150	-7
TOTALT	49 452	247 015	-197 563	46 995	246 776	-199 784	2 218
Akka – EKB	27 614	22 983	4 631	15 534	15 625	-91	4 722
TOTALT inklusive Akka – EKB	77 066	269 998	-192 932	62 529	262 401	-199 872	6 940

Kommentarer

Vård- och omsorgsnämnden visade ett överskott på 6,9 mkr, inklusive överskott på 4,7 mkr inom området ensamkommande barn (EKB). Därutöver utgjorde en momsöverföringstransaktion på 1,8 mkr en del av resultatet. Nämndens resultat utöver EKB och moms blev 418 tkr.

Gemensamma resurser (6 706 tkr)

- Inom gemensamma resurser fanns budgetposter för all verksamhet som på olika sätt servade alla nämndens enheter. Detta inkluderade ledning och nämnd. Här var även medel avsatta för att klara icke förutsägbara behov av omställningar och omfördelningar inom verksamheten. Delområdets överskott balanserade de underskott som redovisades inom individ- och familjeomsorgen (IFO) samt inom äldreomsorgen. Detta gällde framför allt hemtjänsten, Vännäsby Äldrecenter och nattbemanning Hjorten. Därutöver ingick även återsökning av moms (1,8 mkr).

Individ- och familjeomsorg (-2 736 tkr)

- Kostnaderna för institutionsplaceringar och öppenvård, framför allt vad gäller vuxna, blev nästan tre gånger högre än budgeterat (3,8 mkr). En omprioritering av resurser inom IFO ska göras under 2016.
- Kostnaderna för försörjningsstöd hölls inom budget (15 tkr) men visade ett betydligt lägre överskott än prognostiserat. Kostnaden gav en bruten nedåtgående trend under hösten. Ökningen analyseras och åtgärdas för att bättre kunna följa orsakssamband.

Äldreomsorg (-1 100 tkr)

Intäkter (2 648 tkr)

- Äldreomsorgen fick högre intäkter än budgeterat, framför allt gällande avgifter inom hemtjänsten och särskilt boende.

Kostnader (-3 749 tkr)

- Det tillkom fler vårdtunga brukare än prognostiserat inom hela äldreomsorgen.
- Hjärtens lokalutformning krävde extra nattbemanning utöver budgetram under hela året.
- Korttidsfrånvaron medförde höga kostnader.
- Hemtjänstens hade, trots sämre resultat än budgeterat (-2,0 mkr), ett betydligt bättre resultat än 2014 (-5,1 mkr).

Handikappomsorgen (-669 tkr)

Intäkter (-132 tkr)

Kostnader (-536 tkr)

Året inleddes med en längre period av personalförstärkning. Det berodde på hot och våld samt våldsamt brukare. Behoven inom personlig assistans ökade. Ersättning från annan kommun minskade då bokad plats inte verkställdes i planerad tid.

Intraprenader (25 tkr)

Omvärldsanalys

Nämnden jämförde verksamheten och de redovisade kostnaderna med övriga kommuner i länet och riket i snitt. Uppgifterna hämtades från regionfakta.com och gällde för år 2014. Inom parenteserna anges 2013 års siffror.

- Kommunala kostnader för individ- och familjeomsorg var 2 499 kr per invånare och år (2 411 kr). Här ingick institutions- och familjehemsvård, öppenvård och behandling samt ekonomiskt bistånd. Västerbottens län redovisade i snitt 3 513 kr per invånare (3 366 kr) och riket 3 527 kr per invånare (3 413 kr).
- Kommunala kostnader för äldre- och handikappomsorg var 25 209 kr per invånare per år (25 596 kr). Västerbottens län redovisade 26 999 kr (26 582 kr) och riket 20 438 kr (19 928 kr).

Framtidsbedömning

Nämnden gjorde en noggrann genomgång och kom fram till följande mest angelägna områden i planeringsarbetet:

- Nämnden kommer att ha en minskad budgetram (-3 mkr) under 2016, jämfört med 2015. Det medför höga krav på verksamheterna för att klara måluppfyllelse.
- Nämnden måste hantera eventuella behov av omprioriteringar med hänvisning till det osäkra läget kring flyktingmottagandet. 2015 års stora mottagande innebär ett ökat behov av lediga bostäder, både på kort och på lång sikt. Flyktingmottagandet påverkar samtliga nämnders verksamhet. Inom vård- och omsorgsnämnden blir den här utmaningen särskilt påtaglig.
- Området IFO är alltjämt svårbedömt. Det gäller resurser för försörjningsstöd, personalresurser och övriga stödinsatser. Fler medborgare med försörjningsvårigheter eller andra stödbehov kan medföra resursbehov som inte ryms inom budgetram. Nämnden kan behöva revidera mål och göra ekonomiska omprioriteringar.
- Fullmäktige beslutade att avveckla delade turer. Genomförandet inleddes under 2015 och fortsätter 2016. I samråd med Kommunal noterade arbetsgivaren oönskade konsekvenser ifall avvecklingen genomförs under nuvarande, givna förutsättningar. Under 2016 kommer ett kompletterande underlag att presenteras.
- Åtgärder för att minska sjukfrånvaron ska särskilt prioriteras.
- Planeringsarbetet för fler särskilda boendeplatser för äldre fortsätter. Dessa ska ersätta de platser som finns på Hjorten.
- Första linjens chefers förutsättningar och kompetens har stor betydelse för nämndens möjligheter till god måluppfyllelse. Nämnden arbetar för att nå det personalpolitiska målet på högst 30 medarbetare.
- Nämndens verksamheters samverkan med övriga verksamheter i kommunen ska öka.

Medborgare

Kommunfullmäktiges mål	Mål	Resultatindikator
Medborgarna trivs i Vännäs kommun.	Verksamheten kännetecknas av att vård- och omsorgsnämndens insatser stärker och tar tillvara den enskildes egna resurser för att leva ett så självständigt liv som möjligt med bra livskvalitet.	Andel avslutade ärenden med försörjningsstöd som inte återkommer inom ett år. Riskanalysbedömning – fallförebyggande arbete, riskanalys, trycksår, undernäring. Andel av brukarna som varit delaktiga i utformandet av sin genomförandeplan. Brukaren har utsedd kontaktpersonal.
	Nämnden ser i allt sitt arbete, till möjligheten att den enskilde kan bo kvar i sin närmiljö.	Andel personer med stöd av hemtjänst som känner sig trygga att bo hemma.
	Det förebyggande arbetet utvecklas.	Närvaro bland ungdomar vid högriskhelger. Hemtjänsttagare erbjuds promenader.
Medborgarna är delaktiga i kommunens utveckling och ges ett bra bemötande och en bra service. Tillgängligheten till Vännäs kommuns verksamheter är god.	Alla kontakter kännetecknas av respekt för individen.	Socialsekreterare träffar placerade barn minst 4 gånger under ett år.
	Möjligheten för den enskilde att påverka beslut i dennes vardag tillgodoses.	Andel personer 65 år och äldre som är mycket nöjda med hur personalen tar hänsyn till deras åsikter och önskemål. Andel boende i handikappomsorgen som har inflytande över maten.
	Medborgarna i Vännäs känner trygghet i att de får den hjälp de behöver inom rimlig tid.	Väntetid mellan ansökan och beslut om försörjningsstöd. Väntetid mellan ansökan och inflyttningsdatum i särskilt boende. Utredningstid i antal dagar från ansökan till beslut om LSS-insats.
	Medborgarna upplever att de får svar på sina frågor.	Nämndens information på hemsidan.

Uppföljning av målen

Uppföljning av nämndens mål gjordes via resultatindikatorer i följande dokument:

- Öppna jämförelser – vård och omsorg om äldre 2015.
- Kolada – samtliga verksamhetsområden 2015.
- Nämndens egen kvalitetsmätning med mätdatum i mars och september varje år.

Vård- och omsorgsnämnden har tre respektive fyra mål inom kommunfullmäktiges två målsättningar för medborgarna. 2014 uppnåddes tre mål. 2015 uppnåddes fyra mål. Dessa är:

- Verksamheten kännetecknas av att vård- och omsorgsnämnden stärker och tar tillvara den enskildes resurser för att leva ett så självständigt liv som möjligt med bra livskvalitet.
- Nämnden ser i allt sitt arbete, till möjligheten att den enskilde kan bo kvar i sin närmiljö.
- Det förebyggande arbetet utvecklas.
- Medborgarna i Vännäs känner trygghet i att de får den hjälp de behöver inom rimlig tid.

Inget av målen 2015 hamnade på låg resultatnivå.

Resultatindikatorn *Andel personer 65 år och äldre som är mycket nöjda med hur personalen tar hänsyn till deras åsikter och önskemål* visade sammantaget delvis uppfylld nivå. Uppfylld nivå kräver att minst 90 procent av respondenterna anger *mycket nöjd* i sitt svar. Resultat för värdet *mycket nöjd* blev 93 procent inom hemtjänst, medan särskilt boende hamnade på 74 procent.

Resultatindikatorn *Andel boende i handikappomsorgen som har inflytande över maten* uppfyllde resultatnivån efter ett målmedvetet arbete inom handikappomsorgen. Resultatet blev bättre än tidigare år.

Omvärldsanalys

Region Västerbotten gör årligen jämförelser som omfattar nämndens samtliga verksamhetsområden. När 2015 års resultat presenteras, kommer nämnden att studera resultaten ingående.

Framtidsbedömning

Nämnden ser ett framtida fortsatt målmedvetet arbete för att uppnå samtliga mål inom avsnittet *Medborgare*. God dokumentation, kontaktmannaskap, delaktighet och uppföljning av genomförandeplaner är ett prioriterat område som ska bidra till måluppfyllelse. Medborgardialog ska prioriteras inför strategiska beslut. Första linjens chefers förutsättningar och kompetens får stor betydelse för nämndens möjligheter till god måluppfyllelse.

Inom förvaltningen finns idag kvalitetsledare, som löpande följer resultat och jämförelser och rapporterar till nämnden.

Nämnden är väl medveten om den ekonomiska situationen och inser att vissa mål måste revideras för att de ska kunna uppnås inom ekonomisk ram.

Nämnden vill göra kommunfullmäktige uppmärksam på att revideringar av nämndens mål kan påverka kommunfullmäktiges mål.

Samhällsutveckling

Kommunfullmäktiges mål	Mål	Resultatindikator
Vännäs kommuns verksamheter är av god kvalitet.	Den enskilde upplever ett gott bemötande. Den enskilde känner trygghet.	Andel personer 65 år och äldre som är mycket nöjda med hur personalen bemöter dem. Socialekreterare träffar placerade barn minst 4 gånger under ett år. Andel personer med stöd av hemtjänst som känner sig trygga att bo kvar hemma. Andel personer som känner sig mycket trygga med att bo i särskilt boende. Nattfasta, 11 timmar eller mindre (särskilt boende). Säker läkemedelshantering. Andel boendeplatser enligt LSS där hot och våld mellan brukare inte förekommit under de senaste sex månaderna. God och säker palliativ vård.
	Den enskilde möter kompetent personal.	Andel personal som har vård- och omsorgsutbildning på gymnasiet.
	Den enskilde får sina individuella behov tillgodosedda.	Brukarens behov och resurser finns beskrivna i genomförandeplanen.
	För den enskilde nyttjas resurserna på ett effektivt och hållbart sätt.	Antal olika personer från hemtjänstpersonalen som hjälper den äldre under 14 dagar.
	Hela Vännäs har ett utvecklat näringsliv och företagande.	Nämndens verksamheter bidrar till ett utvecklat näringsliv.

Uppföljning av målen

Uppföljning av nämndens mål gjordes via resultatindikatorer i följande dokument:

- Öppna jämförelser – vård och omsorg om äldre 2015.
- Kolada – samtliga verksamhetsområden 2015.
- Nämndens egna kvalitetsmätningar.

Nämnden har fem målsättningar för att uppnå kommunfullmäktiges mål. Ett av dem är att Vännäs kommuns verksamheter är av god kvalitet inom området *Samhällsutveckling*. För övriga kommunfullmäktigegsmål har nämnden målsättningar, men inga resultatindikatorer. 2015 uppfyllde nämnden inte målet om god kvalitet, men sett till enskilda målandikatorer gjorde nämnden flera förbättringar.

Tre målandikatorer visade mycket låga resultat: rött värde för 2014. Av dessa tre låg målandikatorn *Andel boendeplatser enligt LSS där hot och våld mellan brukare inte förekommit under de senaste sex månaderna* kvar på mycket låg, ej tillfredsställande resultatnivå. Under 2015 genomfördes ett arbete för att minska hot och våld mellan brukare. Frågeställningen i målandikatorn var utformad så att den inte kunde ge ett tydligt svar på resultatet av arbetet. En särskild uppföljning ska göras och en ny resultatindikator formuleras inför 2017.

Resultatindikatorn *Säker läkemedelshantering*s avvikelser visade en betydande förbättring: från *ej tillfredsställande* (rött) under 2014 till *delvis uppfylld* (gul) resultatnivå. Resultatet *uppfylld* nivå, (grön) kräver ett resultat med noll procent avvikelser. Ett omfattande kvalitetsarbete genomfördes under 2015. Arbetet gjordes under ledning av nämndens ansvariga sjuksköterska (MAS).

Den tredje målandikatorn visade på *mycket låg måluppfyllelse* (rött) under 2014. Det gällde *Antalet olika personer från hemtjänsten som hjälper den äldre under 14 dagar*. Nämnden tog resultatet på största allvar och gjorde ett förändringsarbete. 2015 blev antalet 11 olika personer jämfört med 25 personer (2014). Det innebär att målandikatorn blev *delvis uppfylld resultatnivå* (gul). *Uppfylld resultat nivå* (grön) skulle innebära 10 olika personer eller färre.

Omvärldsanalys

Region Västerbotten gör årligen jämförelser som omfattar nämndens samtliga verksamhetsområden. När dessa presenteras för 2015 kommer nämnden att studera resultaten ingående.

Framtidsbedömning

Nämnden ser ett framtida målinriktat arbete med fokus på att uppnå samtliga mål inom avsnittet *Samhällsutveckling*. God dokumentation, kontaktmannaskap, delaktighet och uppföljning av genomförandeplaner är ett prioriterat område som ska bidra till måluppfyllelse.

Inom förvaltningen finns idag kvalitetsledare, som löpande följer resultat och jämförelser och rapporterar till nämnden. Satsning på första linjens chefers förutsättningar och kompetens får stor betydelse för nämndens möjligheter till god måluppfyllelse.

Nämnden är väl medveten om den ekonomiska situationen och inser att vissa mål måste revideras för att de ska kunna uppnås inom ekonomisk ram. Nämnden arbetar parallellt med att utveckla arbetsätten inom samtliga verksamhetsområden.

Nämnden vill göra kommunfullmäktige uppmärksam på att revideringar av nämndens mål kan påverka kommunfullmäktiges mål.

Medarbetare

Kommunfullmäktiges mål	Mål	Resultatindikator
● Medarbetarna trivs. ● Vännäs kommun har bra ledare med ett gott ledarskap. ● Vännäs kommun har jämställda arbetsplatser.	● Medarbetarna trivs. ● Vård- och omsorgsnämnden har bra ledare med ett gott ledarskap. ● Vård- och omsorgsnämnden har jämställda arbetsplatser.	● Medarbetarindex. ● Ledarskapsindex. ● Löneskillnad mellan könen (tillsvidareanställda). ● Medarbetarnas bedömning av möjlighet till medskapande. ● Procent andel anställda kvinnor respektive män.
● 65 % av kommunens tillsvidareanställda ska ha en heltidsanställning. ● Sjukfrånvaron är högst 5 %.	● 65 % av nämndens tillsvidareanställda ska ha en heltidsanställning. ● Sjukfrånvaron är högst 5 %.	● Personalstatistik, män/kvinnor. ● Sjukfrånvarostatistik, män/kvinnor.

Uppföljning av målen

Antal tillsvidareanställda i vård och omsorg var 480 personer och räknat i årsarbetare fanns 418 personer. Nämnden uppfyllde målet att *medarbetarna ska trivas*. Däremot uppfylldes inte övriga mål för medarbetarna. Målet att *65 procent av de tillsvidareanställda ska ha en heltidsanställning*, redovisade en låg nivå. Resultatet blev 47,2 procent, ett sämre resultat jämfört med 2014 (48,8 procent). Nämnden är medveten om den låga måluppfyllelsen för heltidsanställning. Nämnden möjliggör heltid genom att den enskilde inom Kommunals avtalsområde en gång per år väljer sin sysselsättningsgrad för kommande år. Alla inom Kommunals avtalsområden i omsorgen har då möjlighet att välja heltidssysselsättning.

Nämnden uppfyllde inte målet på 5 procent sjukfrånvaro. Den sammanlagda sjukfrånvaron var 9,3 procent 2015 och 8,2 procent 2014. Värdet för hela Vännäs kommun var 7,3 procent 2015.

Fördelningen mellan kvinnor och mäns sjukfrånvaro var 10,1 procent respektive 6,3 procent 2015. Under 2014 var fördelningen 9,1 procent respektive 4,0 procent.

Nämnden ser mycket allvarligt på den höga sjukfrånvaron. Åtgärder för att minska sjukfrånvaron ska särskilt prioriteras. Nämnden genomför en hälsosatsning i egen regi för samtliga medarbetare. Samtidigt har första linjens chefer i uppdrag att tydligt följa upp upprepad korttidsfrånvaro och förebygga sjukfrånvaro. Nämnden ser medarbetarna som den viktigaste resursen för god måluppfyllelse.

Omvärldsanalys

Redovisade resultat för heltidsanställningar och sjukfrånvaro inom vård och omsorg var inte unika för Vännäs kommun. Trots detta finns mer att göra. Tillsammans med övriga kommuner i länet medverkar Vännäs kommun i *Vård- och omsorgscollege*, ett projekt som ska underlätta rekryteringen av vård- och omsorgspersonal. Här finns både vård- och omsorgsförvaltningen samt gymnasieskolan representerade. Nämnden

den vill även satsa på praktikplatser för nyanlända som en möjlighet för framtida rekryteringar.

I riket ökade tidsbegränsade anställningar inom Kommunals avtalsområde med 5 procentenheter. Det innebar en ökning från 24 procent till 29 procent mellan 2009–2014. Uppgiften omfattade både månads- och timavlönade. Det finns inga siffror för 2015. Men det är värt att notera att nämndens verksamhetsområde och tidsbegränsade anställningar har uppmärksammats positivt i Sverige. I Vännäs är trenden den motsatta, jämfört med resten av riket. Andelen månadsavlönade med tidsbegränsad anställning i Vännäs minskade med 3,8 procentenheter och andelen timavlönade minskade med 1,2 procentenheter. Detta är ett av resultaten av nämndens personalstrategiska arbete. Utifrån ett jämställdhetsperspektiv är det viktigt med fler trygga anställningar och möjligheter att välja heltid.

Framtidsbedömning

Nämnden ser stora utmaningar de kommande åren inom området *Medarbetare*.

Redan idag finns problem att rekrytera medarbetare. Sjuksköterskor och socialsekreterare är två yrkesgrupper där rekryteringsproblem och löneglidning redan existerar. Gymnasieskolan har få sökande till utbildningar inom vård och omsorg och antalet examinerade undersköterskor är relativt få. Det ökade antalet mottagna ensamkommande barn har medfört ett ökat behov av medarbetare. Nämnden påtalar betydelsen av att verksamheterna aktivt erbjuder praktikplatser för nyanlända. På så sätt blir fler personer anställningsbara för framtida rekryteringar.

Uppföljning av uppdrag

I budgeten för 2015 anmodade kommunfullmäktige två uppdrag till vård- och omsorgsnämnden. Dessa genomfördes och följdes upp enligt nedanstående tabell.

Uppdrag	Resultat	Kommentar
1. Att de politiska besluten ska belysas ur ett jämställdhetsperspektiv.	Uppfyllt.	Särskilda rutiner finns framtagna.
2. Delade turer inom vård- och omsorgsnämndens verksamheter avvecklas under perioden 2015–2017.	Inte uppfyllt.	Arbetet påbörjades 2015 och fortsätter 2016. I samråd med Kommunal pågår ytterligare utredning av möjliga åtgärder för att undvika oönskade konsekvenser vid avveckling av delade turer inom given budgetram.

Liljaskolan

Sammanfattning Verksamhetsidé

Styrelsen ska verka för att Liljaskolan ska erbjuda komplett gymnasieutbud av hög kvalitet för både yrkes- och högskoleförberedande gymnasieprogram, samt ett rikt utbud av vuxenutbildning där uppdrag i nära samverkan med arbetsmarknaden eftersträvas. Liljaskolan ska ge eleverna bästa möjliga grund för att möta framtidens krav och möjligheter och Vännäs utbildningar ska attrahera både pojkar och flickor.

Viktiga händelser

Under verksamhetsåret fortsatte organisations- och ledningsstrukturen att förändras. Tre rektorer avslutade sina anställningar och tre nya rektorer, Magnus Olofsson, Erik Ådén och Susanne Berglund, övertog deras enheter med smärre förändringar i strukturen. En ny gymnasiechef, Maria Öhgren, tillsattes under våren. Dessutom tillsattes en schemaläggare på deltid för att förbättra hanteringen av tjänster och samläsningsmöjligheter. Förändringarna ska stabilisera Liljaskolans framtida utveckling.

Ett årshjul utformades för systematiskt arbetsmiljö- och kvalitetsarbete samt administration. Skolans ledning samarbetade med arbetslagen och gjorde en lokal arbetsplan utifrån de mätningar som genomfördes under våren. Utifrån resultatanalysen sattes målen för läsåret. Skolledningen beslutade att använda begreppet *meningsfull utvecklande stimulerande trygg* (MUST) för ett gemensamt språk i de pedagogiska diskussionerna. Bestämda veckor för verksamhetsbesök organiserades i syfte att stärka rektorernas roll som pedagogiska ledare. Dessa trädde i kraft i höstas.

Liljaskolan skapade en tydligare bank av rutindokument för att göra organisationen mer effektiv och samstämmig. Ett förbättrat program för introduktion av nyanställda utarbetades för att öka tydligheten.

Erasmusprojektet *Plug-In* genomfördes för att skapa mobilitet på EU:s arbetsmarknad. Liljaskolan arbetade även för ett *Främja lärlingsprojekt* som ska förbättra förutsättningarna för lärlingsutbildning. Andra projekt syftade till att förbättra kvaliteten på APL, att bygga upp en lärplattform för Svenska för invandrare (SFI) och att utöka digitaliseringen av undervisningen. Även ett projekt i Tanzania genomfördes.

Omvärldssituationen med oroshärddar i världen och flyktingströmmar till Vännäs innebär ett ökat behov av SFI, språkintrouktion samt grundvux. Prognosen för kommande elevkullar innebär att kommunen under en period fortsätter att ha en generellt lägre tillströmning

till regionens gymnasieskolor. Detta påverkar Liljaskolans ekonomiska situation. För att behålla Vännäs attraktionskraft på en god nivå planerar Liljaskolan att satsa på nya utbildningar. Exempel på det är naturbruksprogrammet med inriktning mot skogsmaskinförare samt utbildning inom fastighetsskötsel. Liljaskolan planerar även att starta en nationell idrottsutbildning (NIU) inom ridsport för att attrahera elever som kanske inte annars skulle ha sökt sig till Liljaskolan.

Fler elever valde att genomföra sin gymnasieutbildning på yrkesprogram som lärlingar. Antalet lärlingar ökade från 12 till 51 under året. Kommunen ser fler möjligheter i denna form av utbildning.

Kvalitetsutveckling kan attrahera fler elever till yrkesprogrammen. Under hösten inleddes därför ett större samarbete med Fredrika Bremer-gymnasiet i Haninge. Syftet var att hitta vägar till utveckling av arbetsplatsförlagt lärande (APL).

Det finns stora behov av förbättrade undervisningslokaler. Det skulle säkra elevers och lärares arbetsmiljö samt attrahera elever till yrkesprogrammen. En annan viktig aspekt är att kunna erbjuda elever ett bra boende. Under året förbättrades tillgängligheten och kvaliteten på elevernas boende. Liljaskolan är en del av Vännäs och påverkar därför kommunens ekonomi i stort. Kommande investeringsbehov, både vad gäller lokaler och utrustning, är framtida utmaningar.

Sammanfattning av nämndens resultat

- Ekonomi
- Medborgare
- Samhällsutveckling
- Medarbetare

Liljaskolan nådde sina mål enligt följande:

- Liljaskolan uppnådde inte målet inom perspektivet ekonomi.
- Liljaskolan redovisade inte en budget i balans, utan ett underskott mot budgeterat resultat med 5 655 tkr.

Liljaskolan uppnådde delvis målen inom perspektivet medborgare.

- Medborgarna erbjöds ett rikt utbud av gymnasieutbildning och vuxenutbildningar. Dock fanns en tydligt minskad attraktionskraft för Liljaskolan bland Vännäs ungdomar. Liljaskolan nådde inte målet inom denna resultatindikator.
- Liljaskolan kännetecknas av relativt god tillgänglighet och gott bemötande. Intresserade kan alltid nå aktuell information via Liljaskolans hemsida.

Målen inom perspektivet samhällsutveckling uppnåddes delvis.

- Liljaskolan behöver jobba mer för att eleverna ska få möjlighet att uppnå sin maximala potential. Resultatindikatorer som behöver utvecklas är resultaten på nationella prov och andelen elever som klarar examen inom tre år.
- Liljaskolan behöver jobba med målen för inflytande och företagande och särskilt lyfta skolans UF-verksamhet (Ungt Företagande).

Inom perspektivet medarbetare uppnådde Liljaskolan delvis målen.

- Ledarskapet kan utvecklas, möjligheten till medskapande stärkas och medarbetarnas trivsel kan öka.

I övrigt behöver måluppfyllelsen öka betydligt. Liljaskolan fortsätter att arbeta intensivt för att uppnå sunt ekonomiskt resultat samt att uppnå måluppfyllelse inom samtliga perspektiv.

Framtidsbedömning

Liljaskolan inledde ett stort förändringsarbete inför framtiden. Viktiga delar är ledarskapsutveckling, översyn av rutiner och informationssystem, utveckling av samverkanssystem och aktiviteter för att höja medarbetarnas trivsel. Liljaskolan jobbar även med större projekt kring kvalitet på arbetsplatsförlagt lärande (APL) och kollegialt lärande. Insatserna syftar till att höja elevernas resultat. Ett samarbete med Hammarskolan inleddes, vilket förhoppningsvis vänder trenden att ungdomar i Vännäs väljer bort Liljaskolan.

Elevkullarna ser ut att öka något de kommande åren. I kombination med en mer medveten marknadsföringssatsning kan det leda till att fler elever väljer Liljaskolan.

Under 2016 ska Liljaskolan se över förvaltningens ekonomiska planering och personalplanering för en budget i balans.

Sammantaget bör de åtgärder som redan påbörjats kunna höja måluppfyllelsen inom samtliga perspektiv redan nästa verksamhetsår.

Ekonomi

Kommunfullmäktiges mål	Styrelsens mål	Resultatindikator
● Nämnderna har en ekonomi i balans.	● Liljaskolans styrelse har en ekonomi i balans.	● Procentuell avvikelse mot budget.

Uppföljning av målen

(tkr) Verksamhet	Utfall 2015			Budget 2015			Resultat differens
	Intäkt	Kostnad	Resultat	Intäkt	Kostnad	Resultat	
Liljaskolan							
Ersättning kommuner	123 108	-355	122 752	136 720	0	136 720	-13 967
Administration	672	-20 908	-20 236	0	-22 105	-22 105	1 869
Skolmältid	-3	-4 254	-4 257	0	-3 933	-3 933	-324
Lokaler	1	-15 486	-15 486	0	-15 482	-15 482	-3
Undervisning	2 506	-72 904	-70 399	483	-75 982	-75 498	5 100
Läromedel	2 774	-20 207	-17 433	0	-19 549	-19 549	2 116
Trafikskola	554	-699	-145	600	-600	0	-145
Uppdragsutbildning	781	-501	280	850	-850	0	280
Elevboende	2 453	-3 185	-732	3 000	-3 152	-152	-580
Totalt resultat	132 845	-138 500	-5 655	141 653	-141 653	0	-5 655

Liljaskolans styrelse redovisade ett underskott mot budgeterat resultat på 5 655 tkr. Det berodde på att:

- Eleversättningarna visade ett underskott på 13 967 tkr. Det främsta skälet var att antalet gymnasieelever, exklusive språkintrödningsstudier, minskade med cirka 10 procent mot budgeten. Vad gällde språkintrödningsstudier fick skolan cirka 22 procent färre elever än budgeterat. Detta berodde på sommarens stopp från Migrationsverket.
- Administrationen hade ett överskott mot budget på 1 869 tkr. Skolan hade högre personalkostnader på grund av omsättning av skolläda-ningen, ny tjänstefördelning inom skolan och ersättningar till tjänster som avslutats. Detta innebar ett underskott på totalt 1 444 tkr.

Ytterligare underskott på cirka 87 tkr berodde på övriga kostnader. Underskottet täcktes av en reservation på 3 400 tkr för oförutsedda kostnader. Resultatet visade därför ett överskott.

- Undervisningskostnaderna för Liljaskolan visade ett överskott på 5 100 tkr. Detta berodde på besparingarna av personalresurser under hösten. Det fanns cirka 15 tjänster färre i slutet av året än budgeterat.
- Läromedelskostnaderna visade ett överskott på 2 116 tkr. Skolan genomförde besparingar samt hade färre elever än tidigare år. Därmed minskade behovet av läromedel.
- Elevboende visade ett underskott på 580 tkr. Det berodde främst på minskade hyresintäkter eftersom fler vuxnelever slutade i december 2014, medan färre började i januari 2015.
- Övriga kostnader visade underskott på 192 tkr på grund av skolmål-tider, lokaler, trafikskolan och uppdragsutbildningar.

Liljaskolans målsättning är att redovisa en budget i balans vid årsbokslut. Utbildningsenheter analyseras kontinuerligt utifrån ett ekonomiskt perspektiv i samarbete med förvaltningens ekonom.

Omvärldsanalys

Liljaskolans ekonomiska resultat är helt knutet till både årskullarnas storlek och förmågan att erbjuda utbildningar som ligger rätt i tiden. Årskullarna i regionen stabiliserades vad gällde antal elever, som hade ungefär samma antal studieplatser att välja mellan. Liljaskolan räknar därför med ett bestående antal elever de närmaste åren. Introduktionsprogrammen inom gymnasieskolan blir en allt större del av utbildningarna, medan de högskoleförberedande utbildningarna minskar i antal och omfattning. Även yrkesprogrammen ser ett minskat antal ansökningar, vilket följer trenden i riket. De högskoleförberedande programmen, i synnerhet ekonomiprogrammet, ser ut att öka i riket. Även tendenserna i landet pekar mot en ökning av antalet lärlingar. Redan idag erbjuder Liljaskolan lärlingsplatser på flera program.

Specialidrotterna på Liljaskolan fortsatte att locka flera elever från både rikets olika kommuner och andra nordiska länder. Trenden är att dessa utbildningar än så länge behåller sin attraktionskraft i samma omfattning som tidigare.

Många vuxna behövde komplettera sin utbildning eller byta bransch för att bli attraktiva på arbetsmarknaden. Detta gällde särskilt kommunens nyanlända svenska medborgare. Regeringen satsar extra på vuxenutbildningar, vilket även kan påverka Liljaskolans verksamhet.

Liljaskolan bedriver och utvecklar utbildning inom yrkeshögskolans ram och har ett av Västerbottens största utbud. Liljaskolan genomförde uppdragsutbildningar utifrån näringslivets behov och skolans kompetens.

Framtidsbedömning

Konkurrensen inom utbildning är mycket hög och skolan måste ha utbildningar som lockar elever från hela riket. Den nationella trenden i vikande elevantal på yrkesprogram slog i viss mån även igenom på Liljaskolan. Det innebär att kommunen bör främja yrkesprogrammets attraktionskraft. Därför kan Liljaskolan behöva se över vilka strategiska satsningar som ska göras de kommande åren.

Tillgången på bostäder för elever från annan ort är avgörande för att de ska kunna genomföra utbildningen. Därför behöver Liljaskolan i ännu högre utsträckning se hur tillgången kan säkras. Utbildningslokalernas ändamålsenlighet och standard är av stor betydelse. Det gäller både för attraktionskraften och ur arbetsmiljösynpunkt, vilket innebär ett stort investeringsbehov de kommande åren.

Utvecklingen av yrkes- och uppdragsutbildningar är viktig för Liljaskolans fortsatta tillväxt. Det krävs marknadsanalyser för att satsningarna ska göras inom rätt områden.

En noggrann analys av utbildningstrender bör ligga till grund för en ny verksamhetsidé för Liljaskolan.

Medborgare

Kommunfullmäktiges mål	Mål	Resultatindikator
Medborgarna trivs i Vännäs kommun.	Medborgarna är positiva till Liljaskolan.	Medborgarna är positiva till Liljaskolan. Ungdomar boende i Vännäs kommun väljer att studera vid Liljaskolan.
Medborgarna är delaktiga i kommunens utveckling, ges ett bra bemötande, en bra service och tillgängligheten till Vännäs kommuns verksamheter är god.	Liljaskolan har en god service och tillgänglighet.	Liljaskolans hemsida är informativ, lättillgänglig och uppdaterad. Liljaskolans personal är nåbar och medborgarna får svar på sina frågor. Medborgarna känner sig respekterade och får ett gott bemötande.

Uppföljning av målen

Under 2015 bedrevs tolv nationella gymnasieprogram, åtta yrkesförberedande och fyra högskoleförberedande på Liljaskolan. Dessutom fanns samtliga introduktionsprogram och nationellt godkänd idrottsutbildning (NIU) på samhällsvetenskapsprogrammet samt barn- och fritidsprogrammet. En del utbildningar startade inte som planerat under hösten. Det berodde på för få sökande och att antalet elever från Vännäs minskade kraftigt enligt nedanstående tabell. De berörda utbildningarna var naturvetenskapsprogrammet, teknikprogrammet, hantverksprogrammen för urmakare och låssmed, industriprogrammet svetsteknik och naturbruksprogrammet för skogsmaskinförare.

Tabell: Antal elever 15 oktober respektive år

	2012	2013	2014	2015
Totalt	914	855 (-6,5 %)	794 (-7,1 %)	733 (-7,7 %)
Därav Vännäs kommun	200	183 (-8,5 %)	169 (-7,7 %)	126 (-25,4 %)

Hösten 2015 läste 126 elever (198 om språkintröduktion inkluderas) från Vännäs sin gymnasieutbildning på Liljaskolan, vilket var över 25 procent färre än föregående år. Detta kunde jämföras med den totala minskningen elever på Liljaskolan: 8,3 procent.

Vännäs behövde arbeta med att förändra medborgarnas och ungdomarnas inställning till Liljaskolan. Ett stort och välkänt problem var att ungdomar från Vännäs i första hand inte väljer att utbildas vid den kommunala gymnasieskolan. Exempel på åtgärder var ökat samarbete med Hammarskolan, riktade insatser marknadsföringsmässigt mot studie- och yrkesvägledare i regionen och etablering av direktkontakt till Vännäs ungdomar genom öppet hus, besöksveckor och särskilda events. Kommunen tror att kvalitet attraherar och därför behöver kvalitetsarbetet utvecklas. Vännäs bör i ännu högre grad kommunicera positiva händelser och nyheter genom hemsidan, media och sociala medier. Kommunen behöver fortsätta att göra utvärderingar och uppföljningar av elevernas upplevelse av Liljaskolan. På så sätt kan Vännäs identifiera utvecklingspotentialen.

Omvärldsanalys

Huvuddelen av Vännäs ungdomar sökte sig till Umeå för att läsa på gymnasiet. Liljaskolan behöver vända både denna kurva och trenden att elever väljer bort yrkesprogram och Vännäs som studieort under gymnasieutbildningen.

Kommunen ska ta hjälp av programråden och ytterligare utöka samverkan med Hammarskolan. Det gäller såväl på studie- och yrkesvägledarnivå som på rektorsnivå. En bransch- och karriärdag är inplanerad på Hammarskolan. Syftet är att visa yrkesbranschernas möjligheter och locka fler elever till yrkesprogram.

Fler riktade insatser mot Vännäs ungdomar är inplanerade. De består av skolbesök under årskurs 8 och 9 samt ett samarbete kring elevens val. Enligt genomförda undersökningar ser kommunen att många elever väljer gymnasieskola tidigt i årskurs 9. Därför planeras ett tidigt öppet hus i oktober 2016.

Framtidsbedömning

Framtidsbedömningen är att ett ökat samarbete och tydligare marknadsföringsarbete mot kommunens ungdomar borde leda till en kontinuerlig ökning av antalet elever från Vännäs. Åtminstone 40 procent av elevkullen bedöms därmed att vilja välja Liljaskolan inom de kommande tre åren.

Samhällsutveckling

Kommunfullmäktiges mål	Mål	Resultatindikator
Vännäs kommuns verksamheter är av god kvalitet.	Alla elever har en stimulerande lärandemiljö.	Liljaskolans elever närvarar vid sina lektioner. Eleverna har arbetsro. Inga elever blir kränkta. Liljaskolans lärare har höga, positiva förväntningar på eleverna. Eleverna får den hjälp och det stöd de behöver. Liljaskolan genomför efterfrågade utbildningar.
	Alla elever ges förutsättningar att nå sin maximala potential.	Eleverna har kännedom om de mål de förväntas uppnå. Eleverna har en god kunskapsprogression under sin tid på Liljaskolan. Eleverna når godkända kunskapsnivåer i samtliga ämnen. Eleverna har goda resultat på nationella prov. Eleverna vid yrkesprogram har en hög grad av anställbarhet. Elever ges möjlighet att studera vidare vid universitet och högskola.
	Alla elever har inflytande över sitt lärande och för sin skolsituation.	Eleverna upplever att de har inflytande över sin utbildning.
Hela Vännäs har ett utvecklat näringsliv och företagande.	Liljaskolan bidrar till företagsamheten i kommunen.	Eleverna ges möjlighet att utveckla sin företagsamhet. Eleverna utövar entreprenörskap av hög kvalitet. Liljaskolans vuxenutbildningar leder till hög grad av anställbarhet.

Uppföljning av målen

Målen uppnåddes delvis, men Liljaskolan siktar på att öka undervisningens kvalitet ytterligare. Det gäller särskilt fyra områden: ungt företagande (UF), elevernas inflytande, resultat på nationella prov och andelen som tar examen inom tre år. Vännäs arbetade därför fram nya pedagogiska målsättningar och strategier som ska implementeras på Liljaskolans samtliga enheter.

Målsättningen under året var att öka elevinflytandet, öka det genomsnittliga meritvärdet för eleverna, minska antalet kränkningar och öka andelen elever som tar sin yrkesexamen eller sin högskoleförberedande examen. Därför arbetade Liljaskolan för ett närvarande ledarskap med tydligare pedagogiskt ledarskap. Liljaskolan utvecklade även ett kollegialt lärande och en formativ bedömning samt satsade på ökad kompetens inom informations- och kommunikationsteknologi som pedagogiska verktyg (IKT-undervisning). Liljaskolan jobbade även för att utveckla matematikundervisningen genom att alla matematiklärare deltog i Matematiklyftet.

För att höja kvaliteten på APL genomförde skolan en enkät kring hur lärarna upplever arbetet med APL. Resultatet visade på vissa brister i en del av yrkeslärarnas kunskaper kring APL, koppling mellan kurser och APL samt utvärdering och bedömning av APL. Även dessa enkäter visade på brister i tydliga gemensamma rutiner för kontakt samt informationsutbyte mellan skola och arbetsplats. Detta ska Liljaskolan jobba vidare med under 2016.

Omvärldsanalys

Aktuell forskning visar att ett verkningsfullt sätt att höja skolans resultat och bli en framgångsrik skola är *kollegialt lärande*. Detta innebär att lärarna gemensamt och medvetet djupanalyserar elevernas behov. Därefter analyseras vad lärarna behöver för att kunna möta elevernas behov. Sedan får eleverna uppleva lärande på ett nytt sätt och därefter kontrolleras effekten. Detta ska ske i en cykel som hela tiden bidrar till mer kunskap om vad skolan gör och varför det fungerar.

Det finns även tydliga vetenskapliga bevis för att elevernas resultat ökar om skolan har höga, positiva förväntningar på eleverna. Skolan ska även medvetandegöra eleverna om var de befinner sig kunskapsmässigt och vad som behövs för att nå nästa steg. Skolor i allmänhet behöver bli bättre på att organisera sig utifrån vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. De som gör det kommer att stå starka i konkurrens med andra skolor. Även Liljaskolan kan vinna mycket på att jobba mer medvetet i undervisningen framöver.

Närvaro i gymnasieskolan kommer att bli allt viktigare eftersom det finns en tendens till ökad frånvaro bland eleverna. I kombination med en del avhopp från Liljaskolans utbildningar blir det svårt att nå målen vad gäller examen inom tre år.

Framtidsbedömning

De åtgärder som påbörjas under 2016 bör ge effekt inom tre till fyra år. Resultaten kan bli en skola med kraftigt minskad frånvaro, meritvärden som ligger i paritet med rikssnittet samt en god kunskapsprogression. Antalet elever som klarar sin examen inom tre år bör ligga över rikssnittet.

Medarbetare

Kommunfullmäktiges mål	Mål	Resultatindikator
Medarbetarna trivs. Vännäs kommun har bra ledare med ett gott ledarskap.	Medarbetarna trivs. Liljaskolan har bra ledare med ett gott ledarskap.	Nöjda medarbetare Ledaren skapar goda förutsättningar för samarbete, mål och lönekriterier är kända, informationen från ledaren är tillräcklig, feedback på arbetsprestation ges.
Vännäs kommun har jämställda arbetsplatser.	Vännäs kommun har jämställda arbetsplatser.	Löneskillnad Medarbetarnas bedömning av möjlighet till medskapande Procent andel anställda kvinnor respektive män
65 procent av kommunens tillsvidareanställda ska ha en heltidsanställning.	65 procent av de tillsvidareanställda ska ha en heltidsanställning.	65 procent av de tillsvidareanställda ska ha en heltidsanställning.
Sjukfrånvaron är högst 5 procent.	Sjukfrånvaron är högst 5 procent	Sjukfrånvaro högst 5procent.

Uppföljning av målen

För en framgångsrik skola krävs medarbetare som trivs. Området *medarbetare* visade, utifrån medarbetarenkäten 2014, främst brister vad gäller upplevelsen av ledarskap och möjlighet till medskapande. Av detta skäl upprättade enheterna handlingsplaner som bland annat poängterar ett närvarande ledarskap, verksamhetsobservationer, en utveckling av förvaltningens samverkan, alla medarbetares delaktighet i att sätta egna mål, medarbetarnas medskapande i verksamhetens utveckling samt justeringar av Liljaskolans regionala, utvecklingsstrategiska samtal (Resultat- och utvecklingssamtal).

Liljaskolan behöver även öka tydligheten och förbättra kommunikationen. Därför arbetade skolan med att skapa en transparent organisation där medarbetarnas delaktighet är i centrum. Ett viktigt steg i processen var att publicera årshjul för viktiga händelser på intranätet. Olika planer lades ut; till exempel verksamhetsplan, plan mot kränkande behandling och elevhälsoplanen. Även genomförda arbetslagsmöten och APT blev viktiga forum för medarbetarnas delaktighet. Liljaskolan eftersträvar stabilitet i ledningsgruppen för att bygga en stark skolledning med rätt kompetens på rätt plats.

En annan viktig detalj för medarbetarnas trivsel var, enligt medarbetarenkäten, ett fungerande schema där man hinner påverka sin arbetsituation innan all planering är klar. Därför fortsätter Liljaskolan att utveckla arbetet med tjänstefördelningar och schemalägningsrutiner. De handlingsplaner som gjordes i samband med medarbetarenkäten måste följas upp på ett tydligt sätt.

Omvärldsanalys

Den bristande tillgången till legitimerade lärare inom vissa ämnen är på väg att bli en kris i hela landet och i kommunerna. I framtiden kommer förmodligen både Liljaskolan och hela kommunen att analysera hur de blir en attraktiv arbetsgivare. Ökad konkurrens om den kompetens som finns kommer att kräva mycket av Liljaskolan. Trivsel och välmående hos de anställda blir viktiga parametrar i framtiden.

Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) uppmärksammade behovet av att diskutera vad det innebär att vara en attraktiv arbetsgivare när konkurrensen och rörligheten på arbetsmarknaden ökar. Att klara generations- och kompetensväxlingen är en utmaning. En åtgärd kan vara att tänka strategiskt kring fortbildning av befintlig personal, i stället för att leta ny. Även introduktion och mentorskap är viktigt för att Liljaskolans personal ska ta lärdom av varandra. Skolans belöningsystem behöver inte bara kopplas till individuell lönesättning, utan kan även bestå av en känsla av medskapande, trivselaktiviteter för gemenskapen och flexibilitet i arbetsschema eller anställningsform.

Framtidsbedömning

Generationsväxlingen i skolan kommer att fortsätta ytterligare några år framåt. I kombination med legitimationskrav och få sökande till lärarutbildningar kommer detta innebära en fortsatt brist på lärare. Vissa ämnen drabbas hårdare än andra, som till exempel svenska som andraspråk. Liljaskolan kan möta behovet med fortbildnings- och valideringsinsatser samt ett bättre nyttjande av befintliga resurser. Därmed kan skolan lösa frågan om kompetensförsörjning.

Uppföljning av uppdrag

I budgeten för 2015 anmodade kommunfullmäktige Liljaskolans styrelse att utföra ett antal uppdrag. Dessa skulle genomföras av nämnden inom den angivna ramen.

Uppdrag/direktiv	Resultat	Kommentar
Jämställdhetsfrågor ska särskilt belysas under perioden.	Delvis genomfört.	Löneöversyn pågick, löneförmåner granskades ur ett genusperspektiv.
Att utreda Liljaskolans framtida storlek och inriktning i syfte att få fram en rimlig storlek på skolan, dess utveckling och flexibilitet gällande kommande utbildningar.	Delvis genomfört.	Rektorer delgav underlag till styrelsen, strategidagar med skolledning och styrelse fortsätter.

Plan- och miljönämnden

Sammanfattning Verksamhetsidé

Nämnden ska verka för en god bebyggd miljö, trygg och säker kommun, ett hållbart nyttjande av naturvärden och säkra livsmedel.

Viktiga händelser

För miljö- och hälsoskyddsavdelningen innebar 2015 stora förbättringar i samband med att kommunfullmäktige antog en miljöbalkstaxa. Den innebär att skattemedel inte behöver skjutas till för varje tillsynstimma. Detta, i kombination med att kommunen övertog tillsynsansvaret för resterande så kallade B-objekt och takterna i Vännäs, gjorde att avdelningen kunde anställa en inspektör på 0,75 procent. Bemanningen för tillsyn täckte därmed även Vännäs mindre verksamheter.

Förutom ordinarie tillsyn på kommunens cirka 100 livsmedelsobjekt och 280 miljötillsynsobjekt, ingick även skolor och förskolor i en projektinriktad kontroll utifrån hälsoskyddsaspekten.

Regeringens avisering av förändringar i ROT-avdrag inför år 2016 innebar konsekvenser för miljö- och hälsoskyddsavdelningen. Ökningen av anmälnings- och ansökningsärenden tredubblades, till exempel för värmepumpar och enskilda avlopp.

Räddningstjänsten arbetade förebyggande och informerade allmänheten under året. Det medförde att flera företag och kommunala inrättningar fick ett tillsynsbesök. Personal inom vård och omsorg samt skolans brandskyddsombud utbildades i systematiskt brandskyddsarbete (SBA). Målet var att öka kunskapen om hur man förebygger bränder och andra olyckor. Räddningstjänsten genomförde flest utbildningar i länet för Brandskyddsföreningen i Västerbotten. Det gällde utbildning och information till allmänheten.

Under sommaren inträffade en drunkningsolycka i Stärkesmarksjön. Efter incidenten uppdaterades kommunens rutiner med material och utbildning för att förebygga drunkningsolyckor.

Plan- och byggavdelningen fortsatte att arbeta med det nya ärendehanteringssystemet *Vision bygg* som ska underlätta administrationen. Mallhantering, rapporthantering samt uppföljning av pågående ärenden förbättrades betydligt. Avdelningen arbetade även med en genomgång av dokumenthanteringsplanen samt införandet av ventilations- och hisskontroller i *Vision Bygg*.

Tidigare bygglovshandläggare/karttekniker gick i pension under hösten och en byggnadsinspektör nyanställdes i maj. Nämnden fattade beslut om riktlinjer för en del av anmälningsärendena. Detta ska

säkerställa en enhetlig handläggning när två byggnadsinspektörer handlägger samma typ av ärenden.

Plan- och byggavdelningen genomförde en kampanj tillsammans med näringslivsavdelningen för byggklara tomter inom Vännäs, Vännäsby och Tväråbäck. Kampanjen syftade till att gynna nybyggnation av småhus. Plan- och byggavdelningen fick in flera bygglov för nyproduktion, dels på byggklara tomter men även utanför tätorten, främst i Brån med omnejd.

Nya Vegaskolan togs i bruk för undervisning och biblioteket flyttade in. Invigning för allmänheten skedde i november.

Bygglov lämnades för en ny hälsocentral vid Älvåsen. Hälsocentralens provisoriska lokaler färdigställdes till full verksamhet i väntan på ny byggnad.

Myresjöhus lämnade in en bygglovsansökan för 36 radhus inom kvarteret Kvarnen/Kvarnstenen i Vännäsby. Byggnationerna förväntas påbörjas under hösten 2016.

De kommande förändringarna gällande ROT-avdraget genererade i allmänhet betydligt fler bygglovs- och anmälningsärenden än förväntat. Resultatet blev ett ökat tryck på avdelningens tjänstemän.

Avdelningen påbörjade ett framtagande av en *Trafikstrategi* samt *Centrumplanering* i samarbete med andra förvaltningar.

Plan- och byggavdelningen samarbetade även med Arkitekthögskolans elever som under höstterminen studerade byggnader och områden i Vännäs kommun. Utställning av deras arbete planeras i nya biblioteket på Vegaskolan under år 2016.

Plan- och byggavdelningen deltog i samhällsutvecklingsträffar som anordnades av länsstyrelsen, Naturvårdsverket och Region Västerbotten.

Sammanfattning av nämndens resultat

Nämndens resultat sammanfattas genom färgmarkering av perspektiven enligt utfall år 2015:

- Ekonomi
- Medborgare
- Samhällsutveckling
- Medarbetare

Plan- och miljönämndens bokslut visade inte på ett resultat i balans. Inom avdelningarna fanns däremot stora skillnader. Räddningstjänstens underskott täcktes av övriga avdelningars överskott.

Medborgarperspektivets värde visade gult, vilket främst berodde på den lite lägre tillgängligheten på plan- och bygg samt miljö- och hälsoskydd. Detta berodde på avdelningarnas låga bemanning med många arbetsuppgifter ute i fält.

Samhällsutveckling blev gul, främst för att miljö- och hälsoskyddsavdelningen inte var bemannad för den lagstadgade tillsynen. Den del av målet som berörde nöjda företagare och näringsliv ingick inte i måluppföljningen eftersom resultatet för insiktsmätningen inte är färdigställt.

Medarbetare visade gult. Men det var en mycket osäker bedömning i och med att personalen ingick i samhällsbyggnadsförvaltningen.

Framtidsbedömning

Plan- och miljönämnden är beroende av att räddningstjänstens budgetram justeras så att budgeten kommer i balans utan att det påverkar övriga avdelningar. I dagsläget är nämndens del av kommunfullmäktiges mål inte uppfyllda på grund av låg bemanning och underfinansierad budget. De tillsynskrav som ställs inom plan- och byggförordningen kan för närvarande inte uppfyllas på grund av låg bemanning.

EU:s Food and Veterinary Office (FVO) är i vissa delar kritisk till Sveriges livsmedelskontroll. Bland annat saknas sanktionsmöjligheter för Livsmedelsverket i de fall kommuner inte sköter sitt kontrollansvar. Livsmedelsverket diskuterar hur liten en kontrollmyndighet egentligen kan vara. Finland lyfts fram som ett bra exempel. Där ligger lägsta bemanningsnivån på tio inspektörer för en kommun med miljö- och hälsoskyddsansvar. Detta lyfts fram även i regeringens remiss, baserad på Statskontorets utredning *Avgifter i livsmedelskontrollen*.

Ekonomi

Kommunfullmäktiges mål	Mål	Resultatindikator
Nämnderna har en ekonomi i balans.	● Plan- och miljönämnden har en ekonomi i balans.	● Procentuell avvikelse mot budget.

Uppföljning av målen

(tkr) Verksamhet	Utfall 2015			Budget 2015			Resultat differens
	Intäkt	Kostnad	Resultat	Intäkt	Kostnad	Resultat	
Politisk ledning	0	-242	-242	0	-350	-350	108
Räddningstjänst	1 194	-6 640	-5 447	820	-6 000	-5 180	-267
Plan- och bygg	1 432	-2 154	-722	785	-1 610	-825	102
Miljö- och hälsoskydd	1 167	-2 395	-1 228	810	-2 344	-1 534	306
Summa	3 792	-11 431	-7 639	2 415	-10 304	-7 889	250

Överskottet för plan- och miljönämnden låg på 3,17 procent. Det berodde bland annat på att plan- och miljönämndens politiska ledning inte genomförde kompetenshöjande utbildningsinsatser i planerad utsträckning. Miljö- och hälsoskyddsavdelningens rekrytering gjordes inte direkt vid årets början, medan anmälningar och ansökningar till miljö- och hälsoskyddsavdelningen tredubblades. Plan- och byggavdelningens intäkter för bygglov och planer blev högre än budgeterat.

Miljö- och hälsoskyddsavdelningen

Finansieringsgraden var 68 procent för miljöbalkstaxan och 80 procent för livsmedelstaxan. Grunden för bägge taxorna är att tillsyner ska vara så självfinansierad som möjligt. Ett lämpligt spann ligger på 70–80 procent. Miljöbalkstaxan uppnådde inte spannet under år 2015 eftersom den nya taxan började gälla från och med andra kvartalet. Rekrytering av personal drog ut på tiden. Anställningarna som skulle gjorts 1 januari sköts upp till 30 maj, samtidigt som antalet ansökningar

och anmälningar tredubblades under året. Det berodde troligen på ändringarna i ROT-avdraget från och med år 2016.

Räddningstjänsten

Räddningstjänstens underskott berodde på att driftbudgeten inte var i balans. Sex nya beredskapsbrandmän anställdes och utbildades under våren. Två beredskapsbrandmän utbildades under hösten på Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps (MSB:s) anläggning i Sandö. Personal som saknade C-körkort samt en styrkeledare (RLA) utbildades.

Nyckeltalet (kostnad per invånare) visade att räddningstjänsten fortfarande hade en lägre kostnad per invånare än andra pendlingsorter med likartad befolkningensmängd. Enligt nyckeltalen hade räddningstjänsten i Vännäs cirka 200 kr lägre kostnad än andra jämförbara kommuner i länet.

Plan- och byggavdelningen

Plan- och byggavdelningen visade ett överskott, vilket berodde på fler bygglovsansökningar än beräknat. Lönekostnaderna ökade eftersom personal gick omlott vid pensionsavgång. Utgifterna för konsulter och mättekniker blev något högre än budgeterat. Dessa täcktes av intäkter från avslutade detaljplaner.

Omvärldsanalys

Miljö- och hälsoskyddsavdelningen

Förändringar i lagstiftning och andra regelverk kommer att påverka arbetet inom miljö- och hälsoskyddsområdet mest. Flera arbetsområden är gränsöverskridande, vilket innebär att händelser i omvärlden påverkar avdelningens arbete. Ökad fokusering och debatt kring klimatförändringarna ökar uppmärksamheten på kommunens arbete med klimatfrågor, bland annat genom hållbarhetsberedningen. Beslut inom EU kan också påverka det lokala miljö- och hälsoskyddsarbetet. Ny kunskap och forskning kan även leda till nya arbetsuppgifter för avdelningen.

Räddningstjänsten

Räddningstjänstens verksamhet påverkades av kostnadsökningar för bland annat köp av tjänst av SOS Alarm, fordonsbränsle, serviceavtal, arbetsmiljöanpassningar och bidragsförändringar från MSB.

Plan- och byggavdelningen

Nya lagkrav från regeringen är under utredning. Detta påverkade både arbetsrutiner och behovet av vidareutbildning, bland annat inom tillsyn och detaljplaneprocessen. Rapportering och administrativt arbete till kommunledningen minskade arbetstiden för ordinarie uppgifter. Fokuseringen på regional planering i en expansiv kommun som Vännäs krävde mer tid till samhällsplanerings- och geografiskt informationssystemfrågor (GIS). Det effektiviserade ärendehanteringssystemet frigjorde visserligen tid som var avsatt för bland annat tillsynsärenden, men den tiden gick i stället till att hantera det höga antalet bygglovsärenden och handläggning av nya detaljplaner.

Framtidsbedömning

Miljö- och hälsoskyddsavdelningen

Miljö- och hälsoskyddsavdelningen kommer inte att ha ett lika stort överskott från och med år 2016. Det beror på att avdelningen har en optimerad bemanning gentemot budget.

Räddningstjänsten

Räddningstjänsten möter en kärv ekonomisk framtid med bland annat minskat bidrag från MSB samt ökade kostnader för kompetensutveckling av personalen. Under våren och hösten 2016 behöver en styrkeledare och nyanställda utbildas inom räddningsinsats.

Räddningstjänsten måste under de kommande åren se över lokalerna för verksamheten. Det behövs för att avvärja allvarliga arbetsmiljöproblem samt förbättra tillgängligheten för allmänheten.

Plan- och byggavdelningen

Bostadsbristen i Vännäs talar för ett fortsatt högt tryck på bygglov och ett ökat behov av detaljplaner. Detta är avgörande för plan- och byggavdelningens resultat.

Nya lagkrav från regeringen ställer högre krav på tjänstemännens kompetens samt ändrade arbetsrutiner. Detta berör anmälningssärenden och ytterligare uppdrag för utredningsarbete via Boverket vad gäller bygglovsbefriade åtgärder. En förflyttning av ärenden från bygglovsprövning till anmälningssärenden, med en enligt lag kortare handläggningstid, samt högre grad av tillsynsärenden skapar ett ökat underskott av resurser på avdelningen.

Ärendehanteringssystemet *Vision Bygg* kommer över tid att minska det administrativa arbetet och frigöra timmar till andra arbetsuppgifter.

Medborgare

Kommunfullmäktiges mål	Mål	Resultatindikator
Medborgarna trivs i Vännäs kommun.	Medborgarhänsyn i större planer. Tid från 112-samtal tills räddningstjänst på plats. Medborgarna är nöjda med räddningstjänstens verksamhet.	Beräkning. SKL-statistik*. Genomförs jämna år.
Medborgarna är delaktiga i kommunens utveckling, ges ett bra bemötande, en bra service och tillgängligheten till Vännäs kommuns verksamheter är god.	Svarstider e-post plan- och byggavdelningen. Svarstider e-post miljö- och hälsoskyddsavdelningen. Tillgänglighet telefon plan- och byggavdelningen. Tillgänglighet telefon miljö- och hälsoskyddsavdelningen. Delaktighet i varje nummer av Här&Nu. Plan- och byggavdelningens hemsidor är informativa, lättillgängliga och uppdaterade. Miljö- och hälsoskyddsavdelningens hemsidor är informativa, lättillgängliga och uppdaterade. Andelen ansökningar och anmälningar via webb till miljö- och hälsoskyddsavdelningen.	Servicemätning. Servicemätning. Servicemätning. Servicemätning. Beräkning. Webbmätning. Webbmätning. Beräkning.

*Statistik från Sveriges Kommuner och Landsting.

Uppföljning av målen

Miljö- och hälsoskyddsavdelningen

Servicemätningen visade att tillgängligheten förbättrades i telefon och mail. Det berodde främst på att avdelningen utökades med en person.

Avdelningen medverkade i nästan alla nummer av *Här&Nu* och arbetade systematiskt med uppdatering av de webbsidor avdelningen ansvarar för. Detta gav ett 100 procent godkänt resultat för hemsidan.

Räddningstjänsten

Räddningstjänsten genomförde tio tillsyner enligt verksamhetsplan och lagen om skydd mot olyckor (LSO) samt (LBE). Därmed uppfylldes målet.

Räddningstjänstens svarstid vid handläggning av nyinkomna ärenden bör vara inom två dagar. Även detta mål uppnåddes.

Information till allmänheten kommunicerades i *Här&Nu* samt på kommunens hemsida. Räddningstjänsten uppdaterade sin hemsida och använde även kommunens hemsida för att snabbt få ut information till allmänheten.

Plan- och byggavdelningen

Plan- och byggavdelningen hade relativt korta handläggningstider, och klarade lagkravet på en handläggningstid på max tio veckor för bygglovsärenden.

Vid servicemätningar framkom att nåbarheten på plan- och byggavdelningen via telefon var högre än föregående år och hamnade i nivå med riksgenomsnittet. Svarstiden på e-post var fortsatt god och endast enstaka svar dröjde längre än två arbetsdagar.

Mätningarna visade att avdelningens information, bemötande samt intresse och engagemang uppnådde en nivå som var högre än genomsnittet.

Plan- och byggavdelningen bidrog med inslag i *Här&Nu* och uppdatering av informationen på hemsidan. Blanketter på hemsidan sågs över i samband med kampanjen för byggklara tomter. Bygglov samt anmälningsärenden kunde därmed behandlas direkt via webben. Förbättringsmöjligheter finns dock fortfarande.

Plan- och byggavdelningen medverkade i bland annat medborgardialoger, trafikärenden och vid plansamråd.

Omvärldsanalys

Miljö- och hälsoskyddsavdelningen

Vännäs kommun ska kontrollera att miljökvalitetsnormer (MKN) uppfylls inom kommunen. I nuläget genomförs eller redovisas inte någon luftmätning i kommunen. Senaste mätningen utfördes på 1990-talet. Sedan dess har fjärrvärmens byggts ut och ett flertal hushåll har ställt om till berg- eller jordvärme.

Miljökvalitetsnormerna (MKN) för kvalitet på vattenmiljö utfördes av kommunen inom ett handlingsprogram. Handlingsprogrammet är under revision av Bottenvikens vattenvårdsförbund.

Vid pågående revision av översiktsplanen (ÖP) finns behov av en naturvårdsplan. Den ska vara ett samlat dokument för naturvärden inom kommunens gränser och de områden som är lämpliga för exploatering och byggnation. Med hjälp av naturvårdsplanen underlättas

kommunens arbete med miljömålen som ska säkra skyddsvärda områden för framtida generationer.

Kommunen saknar idag personella resurser för att fullt ut kunna arbeta med strategisk och förebyggande tillsyn inom kemikalie- och hälsoskyddsområdet. Den tillsyn som förekommer inom dessa områden består mest av mindre kartläggningsprojekt. Dessa är centralt styrda från statliga, tillsynsvägledande myndigheter eller utredning av befogade och obefogade klagomål.

Räddningstjänsten

För första året på länge visade preliminär statistik att antalet omkomna i bränder i Sverige ökade till 111 personer under 2015. År 2014 var det 76 personer.

I Vännäs kommun omkom ingen i brand eller trafikolycka. Dessvärre dog en person i en båtolycka.

Plan- och byggavdelningen

Samverkan med olika avdelningar inom kommunen och med andra kommuner är viktigt för att ge entydig information. Därmed slipper medborgarna att hänvisas fel mellan myndigheter och organisationer.

Snabb service och bra kartunderlag för fastigheter uppskattas av medborgarna.

Avdelningens myndighetsutövande ställer höga krav på bemötandet mot de sökande. Dialogen med medborgare samt näringslivet ska vara tydlig och informativ.

I de fall där sökande inte beviljats sin ansökan framförs beslutet med respekt och om möjligt med förslag på annan åtgärd.

Framtidsbedömning

Miljö- och hälsoskyddsavdelningen

En mer genomlysande mätning av utomhusluften behövs för att kartlägga kvaliteten gentemot MKN, till exempel genom *Urbannätverket*. Underlaget krävs för revideringen av översiktsplanen (ÖP).

Räddningstjänsten

MSB och Brandskyddsföreningen i Sverige jobbar vidare med information till allmänheten om vikten av brandvarnare. Räddningstjänsten anställde de första kvinnliga brandmännen och införde beredskap var fjärde vecka. Därmed är räddningstjänsten mer resursstark vid en större olycka.

Plan- och byggavdelningen

Avdelningen arbetar för fortsatt delaktighet i medborgardialog, utveckling av översiktsplanen, trafikstrategin samt centrumplanering.

En ny lag träder i kraft under 2016. Lagen gäller anmälningsärenden där beslut om startbesked ska ges inom fyra veckor. Detta tillsammans med översyn av ytterligare bygglovsbefriade åtgärder samt att antalet ärenden förväntas öka ännu mer, kan leda till längre handläggningstider.

Samhällsutveckling

Kommunfullmäktiges mål	Mål	Resultatindikator
Vännäs kommuns verksamheter är av god kvalitet.	Räddningstjänstens kostnad per medborgare. Räddningstjänsten upprätthåller kompetens och övningsfrekvens enligt lag. Miljö- och hälsoskyddsavdelningen utför lagstadgade uppgifter. Miljö- och hälsoskyddsavdelningens tillsyn enligt tillsynsplan.	SCB. Beräkning. Beräkning. Beräkning.
Hela Vännäs har ett utvecklat näringsliv och företagande.	Nöjd kund-index för miljö- och hälsoskyddsavdelningen. Nöjd kund-index för plan- och byggavdelningen. Nöjd kund-index för räddningstjänsten.	Insiktsmätning. Insiktsmätning. Insiktsmätning.

Eftersom underlaget var för litet, lämnade insiktsmätningen inget resultat för plan- och byggavdelningen samt räddningstjänsten. Däremot visade helheten tillsammans med underlaget för miljö- och hälsoskyddsavdelningen ett mycket bra resultat.

Uppföljning av målen

Miljö- och hälsoskyddsavdelningen

Avdelningens personal medverkade vid relevanta och kompetenshöjande utbildningar. Dessa var både fack- och beteendeariktade. Målsättningen var att höja kompetensen inom kommunikation och bemötande samt fackkunskapen.

Genom en korrigerad miljöbalkstaxa kunde avdelningen utföra en mycket större del av den tillsyn och kontroll som lagstiftningen kräver. Tillsyn och kontroll enligt beslutade planer genomfördes.

Kommunfullmäktige gav avdelningen i uppdrag att redovisa antalet utförda tillsyns- och kontrolltimmar samt antalet debiterade tillsyns- och kontrolltimmar inom respektive område.

Område	Debiterade timmar (h)/ eller antal (st)	Utförda timmar (h)/ eller antal (st)
Livsmedel	284 h	220 h
Miljöskydd, årlig tillsynsavgift	443 h	423 h
Diariet förda ärenden för avdelningen år 2014	448 st (1 040 handlingar)	–
Klagomål ej tillsynsobjekt	–	101 h (34 h obefogade)
Värmepumpar/enskilda avlopp/renhållningsdispenser	201 st	–

Räddningstjänsten

De planerade tillsynstillfällena uppnåddes enligt lagen om skydd mot olyckor (LSO) och lagen om brandfarliga och explosiva varor (LBE) på olika objekt. Antalet tillsynstillfällen minskade på grund av bättre uppföljningar. Detta medförde en betydligt högre kvalitet.

Samverkan med andra räddningstjänster inom Umeåregionen fortsatte i samma omfattning.

Räddningstjänsten planerade och genomförde ett antal träffar med fastighetsägare och verksamheter. Informationsutbyte gjordes vid sam-

råd mellan verksamheterna och räddningstjänsten. Räddningstjänsten utbildade all vårdpersonal i systematiskt brandskyddsarbete (SBA) vid Äldrecenter i Vännäsby.

Räddningstjänsten informerade företag om hur det systematiska brandskyddsarbetet ska genomföras enligt lagen om skydd mot olyckor.

Plan- och byggavdelningen

Plan- och byggavdelningen är engagerad i samhällsbyggnadsfrågor för både tätort och landsbygd. Privatpersoner och företag som visade intresse för etablering, utveckling eller nybyggnation fick stöd med kartmaterial och information.

Avdelningen ska uppdatera kommunens översiktsplan och GIS-strategi. Avdelningen påbörjade arbetade med en trafikstrategi, centrumplanering samt detaljplaneprocesser.

Omvärldsanalys

Miljö- och hälsoskyddsavdelningen

Förändringar i lagstiftning och andra regelverk påverkar arbetet inom miljö- och hälsoskyddsområdet mest. Flera arbetsområden är gränsöverskridande, vilket innebär att händelser i omvärlden påverkar avdelningens arbete. Det ger ett stort informationsansvar för avdelningen gentemot medborgare och näringslivet.

Räddningstjänsten

Räddningstjänsten arbetade mycket med tillsyn enligt lagen om skydd mot olyckor (LSO) och lagen om brandfarliga och explosiva varor (LBE). Därmed kommer företag och kommunens verksamheter att förbättra sitt brandskydd och arbeta mer förebyggande. Planerade skolbesök utfördes och målet uppfylldes. Även antalet besök och utbildningstillfällen på skolorna ökade.

Onödiga larm (automatlarm) minskade för andra året i rad. De kommunala verksamheterna hade dock fortfarande flest antal larm. Troligtvis berodde det på eftersatt underhåll och utbildning för anläggningsskötarna samt bristande information till hantverkare.

Plan- och byggavdelningen

Detaljplaner gjordes med fokus på hållbarhet, speciellt gällande kommunikationer, risk och sårbarhet samt klimatförändringar. Det blir allt viktigare med regionalplanering och att involvera många i samhällsplaneringen. Enligt EU-direktiv ställs stora krav på kommunerna i GIS-frågor och samverkan kring geodata. Detta är även viktigt ur ett samhällsekonomiskt perspektiv.

Länsstyrelsen arbetade fram olika planeringsunderlag och vägledningar som kommer att påverka kommunerna i bedömningar vid bygglovsprövning, strandskyddsärenden och detaljplaner.

Framtidsbedömning

Miljö- och hälsoskyddsavdelningen

Samarbete och samverkan mellan miljökontoren inom Umeåregionen och länet kommer att pågå som tidigare. Det sker även samverkan mellan bygg och plan- samt miljökontoren i länet, speciellt genom *Miljösamverkan Västerbotten*. En beredningsgrupp arbetar med frågor som behandlas på de gemensamma träffarna. Dessutom arrangeras träffar där både politiker och tjänstemän deltar. *Miljösamverkan Västerbotten* medför en avsevärd kompetensökning för kommunerna i länet, både utbildnings- och tillsynsprojektmässigt. Miljö- och hälsoskyddsavdelningen ser allvarligt på att projektet inte permanentas i regionens regi utan fortsätter som projekt med finansiering i endast ett år. Avdelningen behöver, enligt behovsinventering, ytterligare 1,5 tjänster för att uppfylla krav på tillsyn och kontroll enligt miljöbalken och livsmedelslagen. I första hand berör det hälsoskydds- och kemikalietillsynen.

Räddningstjänsten

Precis som många andra kommuner är Vännäs sårbar. Räddningstjänsten tänker främst på att kommunen är beroende av de lokala företagens vilja att låta sin personal börja som beredskapsbrandmän. Därmed lämnas den ordinarie arbetsplatsen vid ett larm. Kommunen är skyldig enligt lag att hålla en räddningstjänst. När nyanställningar görs inom kommunen bör alla förvaltningar gemensamt verka för att de som vill arbeta som beredskapsbrandmän har företräde i anställningarna. På så sätt skulle kommunen inte vara så sårbar vid flytt eller nedläggning av företag.

Plan- och byggavdelningen

Plan- och byggavdelningen hoppas att Region Västerbotten, tillsammans med länsstyrelsen, kan bistå med vägledning och hjälp inom regional samhällsplanering och GIS-frågor. I en samverkan krävs engagemang från varje part. Vännäs kan bidra i stor utsträckning eftersom kommunen ligger långt fram i användningen av geodata.

Medarbetare

Kommunfullmäktiges mål	Mål	Resultatindikator
● Medarbetarna trivs. ● Vännäs kommun har bra ledare med ett gott ledarskap.	● Nöjda medarbetare. ● Plan- och miljönämnden har bra ledare med ett gott ledarskap.	● Medarbetarindex. ● Ledarskapsindex.
● Vännäs kommun har jämställda arbetsplatser.	● Plan- och miljönämnden har jämställda arbetsplatser.	● Löneskillnad mellan könen (tillsvidareanställda). ● Medarbetarnas bedömning av möjlighet till medskapande. ● Procent andel anställda kvinnor respektive män.
● 65 procent av kommunens tillsvidareanställda ska ha en heltidsanställning.	● 65 procent av tillsvidareanställda ska ha en heltidsanställning.	● Andel tillsvidareanställda med heltidsanställning enligt den personalekonomiska redovisningen.
● Sjukfrånvaron är högst 5 procent.	● Sjukfrånvaron är högst 5 procent.	● Antal sjukfrånvarotimmar i förhållande till möjliga antal arbetade timmar.

Uppföljning av målen

Statistik för löneskillnader gällde hela samhällsbyggnadsförvaltningen. Bedömningen var att skillnaden inte är så stor för plan- och miljönämndens personal.

Av plan- och miljönämndens personal var det en miljö- och hälso-skyddsinspektör samt deltidsbrandmännen som inte hade 100 procent anställning. Systemet med deltidsbrandmän bygger på att de har annan huvudanställning. De rycker ut när larm går på deras beredskapsvecka eller när personalbehovet vid utryckningen är extra stort.

Bortsett från deltidsbrandmännen var könsfördelningen 22 procent män och 78 procent kvinnor. Om deltidsbrandmännen ingår var könsfördelningen 74 procent män och 26 procent kvinnor.

Omvärldsanalys

Få resurser skapar en stor sårbarhet hos en liten kommun som Vännäs. Rutiner och verksamhetsplaner är därför viktiga för att smidigare kunna ersätta personal. Strukturerat arbetssätt är även viktigt för en bra arbetsmiljö och för att uppmärksamma hög arbetsbelastning.

Framtidsbedömning

Räddningstjänsten har arbetat systematiskt vid rekryteringar av deltidsbrandmän för att få in kvinnor. Vid årsskiftet anställdes två kvinnliga brandmän. Det gör att målsättningen att bryta mansdominansen uppfyllts. Räddningstjänstens målsättning är att öka antalet kvinnor även vid kommande rekryteringar.

Vid rekrytering av inspektör på 75 procent hade enbart sökande av kvinnligt kön den efterfrågade kompetensen.

Inom några år får nämndens avdelningar pensionsavgång på nyckelpositioner. En strategisk personalförsörjningsplan och planerade tillfällen för erfarenhetsåterföring mellan medarbetarna under plan- och miljönämnden bör genomföras.

Uppföljning av uppdrag

Utöver plan- och miljönämndens nuvarande uppgifter och ansvarsområden, har kommunfullmäktige uttalat särskilda direktiv och uppdrag för planperioden 2015–2017. Uppdragens genomförande följs upp i nedanstående tabell.

Uppdrag	Resultat	Kommentar
Nämnden ska satsa på och underlätta ett ökat bostadsbyggande i såväl tätort som landsbygd. Nya attraktiva bostadsområden ska skapas och boende och boendetableteringar underlättas genom dialog med landsbygdens företrädare och markägare.	Genomfört.	Uppdraget genomfördes i den mån plan- och miljönämnden har rådighet i frågan. Framtagandet av planer görs på uppdrag av kommunstyrelsen eller privatperson, inte av plan- och miljönämnden. Indikationer på hinder som kan försvåra utvecklingen delges till kommunstyrelsen och andra instanser som har möjlighet att underlätta eller ge plan- och miljönämnden uppdraget att utreda.
Jämställdhetsfrågor ska särskilt belysas vid beslut under perioden.	Genomfört.	Checklista för jämställdhet används vid framtagande av detaljplaner.

Vännäs Fastigheter AB

Förvaltningsberättelse

Styrelsen och verkställande direktören för Vännäs Fastigheter AB, organisationsnummer 556330-2016, lämnar följande förvaltningsberättelse för verksamhetsåret 2015.

Verksamheten

Allmänt om verksamheten

Vännäs Fastigheter AB ägs till 100 procent av Vännäs kommun. Kontoret finns sedan september 2015 inrymt i den egna fastigheten vid Östra Järnvägsgatan 9B i Vännäs.

Bolagets verksamhet innebär att inom Vännäs kommun förvalta, förvärva, avyttra, äga och exploatera fastigheter och byggnader. Verksamheten ska koncentreras mot privatbostäder med tillhörande butiks- och kontorslokaler samt industrifastigheter och därmed jämförlig verksamhet.

Ändamålet med bolagets verksamhet är att i allmännyttigt syfte och med iakttagande av kommunallagens lokaliseringsprincip främja bostadsförsörjningen i Vännäs kommun. Verksamheten ska bedrivas enligt affärsmässiga principer. Bolaget ska tillgodose lokalbehov för näringslivets olika ändamål. Bolaget får också, i den mån det uppstår tomma lokaler i verksamheten, hyra ut dem för andra ändamål.

Vännäs Fastigheter AB äger fastigheter i Vännäs, Vännäsby samt i Tväråbäck. Bolaget förvaltar cirka 51 000 kvm där cirka 24 100 kvm utgör privatbostäder. 12 600 kvm består av industribyggnader, 9 200 kvm avser särskilda boenden och 5 100 kvm omfattar butiks- och kontorslokaler. Fastigheternas bokförda värde är 313 mkr och nettoomsättningen uppgår till 42,2 mkr. Medeltalet anställda för verksamhetsåret är 5,5. Under året utfördes förbättringar på fastigheterna till ett värde av cirka 9,8 mkr.

Vid årets slut var antalet privatbostadslägenheter 392. Den genomsnittliga bostadshyran per kvm och år uppgick till 866 kr. Vakansgraden på bostadssidan var mycket låg. De bostadsvakanser som förekom under året berodde på omflyttning och reparationer. Även för lokaler var vakansgraden fortsatt låg. Vid årets utgång var en butikslokal och en industrilokal vakanta.

Väsentliga händelser under och efter räkenskapsåret

Den 1 januari 2015 förvärvade Vännäs Fastigheter AB ett fastighetsbestånd av Vännäs kommun. Fastighetsbeståndet består i huvudsak av kommunens privatbostäder och äldreboenden. Köpeskillingen uppgick till cirka 264 mkr och finansierades genom ett aktieägartillskott på

71,5 mkr samt övertagande av lån med kommunal borgen på 192,5 mkr. I samband med förvärvet övergick fyra anställda från Vännäs kommun till bolaget. Under året rekryterades ytterligare en medarbetare vilket innebar att antalet anställda i företaget uppgick till sex personer, varav tre var kvinnor och tre var män. I slutet av året rekryterades två nya medarbetare som tillträder sina tjänster under första kvartalet 2016.

Den 1 november 2015 förvärvade Vännäs Fastigheter AB fastigheten Bussen 1 av Vännäs kommun för 5 mkr. Köpet finansierades med ett aktieägartillskott om motsvarande belopp. Även fastigheten Pollux 8 och Silver 34 förvärvades av samma säljare för en köpeskilling om 4,8 mkr. Tillträde äger rum den 1 januari 2016. Likvidavräkning för Pollux 8 skedde genom ett tillskott från ägaren på 2,5 mkr samt kontant betalning på 1 mkr. För Silver 34 reglerades köpesumman med ett aktieägartillskott på 0,8 mkr samt kontant betalning på 0,5 mkr.

Vännäs Fastigheter AB uppför ett sexvåningshus i Vännäs centrum med 27 hyresrätter för inflyttning i april 2016. Projektet beräknas kosta 37,5 mkr, varav 30 mkr finansieras genom belåning och 7,5 mkr genom genererat kassaflöde.

Vännäs Fastigheter AB har tillsammans med Hyresgästföreningen framförhandlat 2016 års hyresnivå. Den genomsnittliga hyresjusteringen blev 0,6 procent på årsbasis och gäller från och med den 1 februari.

Bolaget kan komma att begära omförhandling under 2016 ifall fjärrvärmeleverantörens aviserade höjning av fjärrvärmefastslås. Vännäs Fastigheter AB är i tvist med fjärrvärmeleverantören angående 2016 års taxehöjning. Medling kommer att ske i Fjärrvärmenämnden.

Under året infördes ett nytt system för felanmälningshantering i samarbete med Riksbyggen. Bolaget utvecklade även en företagslogotyp samt en hemsida.

I ägardirektiven anges att soliditeten lägst bör uppgå till 15 procentenheter. Vid årets slut uppgick soliditeten till 24,9 procentenheter. Enligt direktiven ska Vännäs Fastigheter AB även långsiktigt generera en uthållig avkastning på eget kapital om minst 5 procentenheter. Årets avkastning är 7,51 procentenheter.

Flerårsöversikt

	2015	2014	2013	2012
Nettoomsättning tkr	42 182	4 582	4 840	4 612
Resultat efter finansiella poster tkr	6 407	26	599	- 160
Soliditet %	24,9	63,0	12,2	11,2

Resultatdisposition

Till årsstämmans förfogande står följande vinstmedel:

Balanserade vinstmedel	82 465 294 kr
Årets resultat	6 407 416 kr
Totalt	88 872 710 kr
Styrelsen och verkställande direktören föreslår att i ny räkning balanseras	88 872 710 kr

Räkenskaper

ORIGO™-TECH

Resultaträkning och sammanställd redovisning

(mkr)	Not	KOMMUNEN		KONCERNEN	
		2015	2014	2015	2014
Verksamhetens intäkter	1	269,5	264,4	255,3	268,2
Verksamhetens kostnader	2	-768,5	-731,0	-757,3	-732,1
Avskrivningar	3	-19,5	-25,5	-30,7	-27,3
VERKSAMHETENS NETTOKOSTNADER		-518,5	-492,1	-532,7	-491,2
Skatteintäkter	4	374,5	350,2	374,5	350,2
Generella statsbidrag och utjämning	5	152,8	151,0	152,8	151,0
Finansiella intäkter	6	0,7	6,1	0,7	6,1
Finansiella kostnader	7	-4,0	-8,3	-8,0	-9,2
RESULTAT FÖRE EXTRAORDINÄRA POSTER		5,5	6,9	-12,7	6,9
Bokslutsdispositioner				-0,6	
Extraordinära poster		0,0	0,0	0,0	0,0
Skatt	8	0,0	0,0	0,0	0,0
ÅRETS RESULTAT	9	5,5	6,9	-13,3	6,9

Vissa avrundningsdifferenser förekommer pga. omvandling till miljoner kronor.

Balansräkning

	Not	KOMMUNEN		KONCERNEN	
		2015	2014	2015	2014
TILLGÅNGAR					
Anläggningstillgångar					
Materiella anläggningstillgångar	10	452,5	590,4	751,4	642,1
Finansiella anläggningstillgångar	11	89,1	80,2	16,7	5,2
Summa anläggningstillgångar		541,6	670,6	768,1	647,3
Omsättningstillgångar					
Exploateringsfastigheter	12	25,9	26,5	25,9	26,5
Fordringar	13	170	6,6	17,7	7,1
Kortfristiga placeringar	14	53,3	53,0	53,3	53,0
Kassa och bank	15	69,6	87,5	89,3	87,7
Summa omsättningstillgångar		165,8	173,6	186,3	174,3
SUMMA TILLGÅNGAR		707,5	844,2	954,4	821,6
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
Eget kapital	16	252,4	246,7	239,8	249,4
<i>därav årets resultat</i>		5,5	6,8	-13,3	6,8
Summa eget kapital		252,4	246,7	239,8	249,4
Avsättningar					
Avsättningar för pensioner	17	41,0	36,9	41,0	36,9
Övriga avsättningar	18	7,4	5,2	7,4	5,2
Summa avsättningar		48,4	42,1	48,4	42,1
Obeskattade reserver	19	0,0	0,0	1,0	0,5
Skulder					
Långfristiga skulder	20	264,0	352,0	534,4	397,0
Kortfristiga skulder	21	142,8	203,4	130,8	132,6
Summa skulder		406,7	555,4	665,2	529,6
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		707,5	844,2	954,4	821,6
Ställda panter och ansvarsförbindelser	22	528,4	321,2	528,4	321,2

Vissa avrundningsdifferenser förekommer pga. omvandling till miljoner kronor.

Kassaflödesanalys

(mkr)	Not	KOMMUNEN		KONCERNEN	
		2015	2014	2015	2014
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN					
Årets resultat	16	5,5	6,8	-13,3	6,8
Justering för av- och nedskrivningar	23	19,5	25,8	30,7	27,6
Justering för gjorda avsättningar	24	7,6	8,1	7,6	8,1
Kassaflöde från verksamheten före förändring av rörelsekapital		32,7	40,7	25,0	42,5
Ökning (-)/minskning (+) kortfristiga fordringar	13	-10,4	5,5	-10,7	5,3
Ökning (-)/minskning (+) exploateringsfastigheter	12	0,6	-0,1	0,6	-0,1
Ökning (+)/minskning (-) kortfristiga skulder	21	60,7	76,3	-1,9	3,5
Kassaflöde från den löpande verksamheten		-37,8	122,4	13,0	51,2
Investeringsverksamheten					
Investering i materiella anläggningstillgångar	10	-108,6	-151,9	-138,9	-80,5
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	25	227,1	0,0	0,7	0,0
Investering i finansiella anläggningar	11	-9,6	0,0	-9,6	0,0
Kassaflöde från investeringsverksamheten		108,9	-151,9	-147,8	-80,5
Finansieringsverksamheten					
Nyupptagna lån (+)	26	139,4	39,0	172,8	39,0
Amortering av långfristiga lån (-)	27	-228,7	-13,2	-36,6	-13,2
Ökning av långfristiga fordringar (-)	28	0,6	-0,1	0,6	-0,1
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		-88,7	25,7	136,8	25,7
Årets kassaflöde		-17,6	-3,8	2,0	-3,6
Likvida medel vid årets början		140,5	144,3	140,7	144,3
Likvida medel vid årets slut		122,9	140,5	142,7	140,7
Förändring likvida medel		-17,6	-3,8	2,0	-3,6

Vissa avrundningsdifferenser förekommer pga. omvandling till miljoner kronor.

Noter

Vissa avrundningsdifferenser förekommer pga. omvandling till miljoner kronor.

	2015	2014
Not 1 Intäkter		
Försäljningsmedel	9,2	8,3
Försäljning av entreprenader och verksamheter	123,5	112,1
Taxor och avgifter	41,9	39,6
Hyror och arrenden	12,4	37,0
Bidrag	77,3	67,3
Återbetalning AFA-medel	5,2	0,0
Summa	269,5	264,3
Bolagen	42,2	5,2
Summa	311,7	269,5
Eliminering koncern	-56,4	-1,3
Summa koncernen	255,3	268,2
Not 2 Kostnader		
Material och förbrukningsinventarier	-45,4	-49,6
Personalkostnader	-526,3	-502,7
Bidrag	-15,0	-13,9
Entreprenader och köp av verksamheter	-79,5	-69,8
Tjänster	-39,1	-41,6
Hyror	-44,8	-29,1
Bränsle, energi och vatten	-18,4	-24,2
Summa	-768,5	-730,9
Bolagen	-24,5	-2,5
Summa	-793,0	-733,4
Eliminering koncern	35,7	1,3
Summa koncernen	-757,4	-732,1
Not 3 Avskrivningar		
Vännäs kommun	-17,3	-16,9
Liljaskolan	-1,5	-1,5
Kabel-TV/Internet	-0,7	-0,7
Vännäs Bostäder		-6,4
Summa	-19,5	-25,5
Bolagen	-6,6	-1,8
Summa	-26,1	-27,3
Eliminering koncern	-4,5	0,0
Summa koncernen	-30,7	-27,3

	2015	2014
Not 4 Skatteintäkter		
Preliminär kommunalskatt	374,8	351,1
Preliminär slutavräkning innevarande år	0,4	-0,9
Slutavräkningsdifferens föregående år	-0,7	0,1
Summa	374,5	350,3
Not 5 Generella statsbidrag och utjämning		
Inkomstutjämningsbidrag	87,2	85,2
Kostnadsutjämningsbidrag	8,0	10,0
Generellt statsbidrag LSS	38,5	34,5
Strukturbidrag	5,2	5,2
Regleringsbidrag	-0,3	2,0
Kommunal fastighetsavgift	13,8	13,7
Införandetillägg	0,0	0,3
Generella bidrag från staten*	0,5	
Summa	152,8	150,9
*Avser bidrag för den rådande flyktingsituationen. Bidraget har fördelats med en trettondel för 2015. Resterande tolv trettondelar redovisas under 2016.		
Not 6 Finansiella intäkter		
Utdelning på aktier och andelar	0,3	5,5
Ränteintäkter	0,4	0,2
Övriga finansiella intäkter	0,0	0,4
Summa	0,7	6,1
Bolagen	0,0	0,0
Summa koncernen	0,7	6,1
Not 7 Finansiella kostnader		
Räntor - Vännäs kommun	-4,0	-3,1
Räntor - Vännäs Bostäder	0,0	-5,1
Summa	-4,0	-8,2
Bolagen	-4,0	-0,9
Summa koncernen	-8,0	-9,1

	2015	2014
Not 8 Skatt		
Skatt avseende Vännäs Fastigheter AB	0,0	0,0
Not 9 Jämförelsestörande poster		
Intäkter		
Återbetalning AFA	5,2	0,0
Reavinster	27,8	0,0
Kostnader		
Reaförluster	-7,1	0,0
Överavsättning särskild löneskatt	0,0	-6,0
Jämkning av investeringsmoms	-8,1	
Summa	17,8	-6,0
Not 10 Materiella anläggningstillgångar		
Mark och byggnader		
Anskaffningsvärde	595,5	825,3
Årets nyanskaffning	101,9	74,8
Ackumulerade avskrivningar	-258,2	-313,5
Årets avskrivningar	-15,7	-22,2
Summa mark och byggnader	423,5	564,4
Maskiner och inventarier		
Anskaffningsvärde	110,9	105,3
Årets nyanskaffning	6,7	5,6
Ackumulerade avskrivningar	-84,9	-81,6
Årets avskrivningar	-3,6	-3,4
Summa maskiner och inventarier	29,0	25,9
Summa materiella anläggningstillgångar	452,5	590,3
Specifikation av innehavet		
Markreserv	3,8	3,8
Verksamhetsfastigheter	308,2	452,3
Vägar, broar och gator	42,2	41,7
VA- och renhållningsanläggningar	31,8	28,2
Övriga anläggningar	37,5	38,5
Maskiner och inventarier	29,0	25,8
Summa kommunen	452,5	590,3
Bolagen	346,5	51,7
Summa koncernen	799,0	642,0
Eliminering koncern	-47,6	0,0
Summa koncernen	751,4	642,0

	2015	2014
Not 11 Finansiella anläggningstillgångar		
Aktier, andelar, grundfondskapital i db*	86,5	76,9
Långfristiga fordringar	2,7	3,3
Summa kommunen	89,1	80,2
Bolagen	4,1	-75,0
Summa koncernen	93,2	5,2
Eliminering koncern	-76,5	0,0
Summa koncernen	16,7	5,2
*Aktieägartillskott Vännäs Fastigheter AB ingår med 76,5 mkr år 2015 och 71,5 mkr år 2014.		
Not 12 Exploateringsfastigheter		
Ingående balans	26,5	26,4
Förändring pga. försäljning, brand och rivning av fastigheter	-0,6	0,1
Summa kommunen	25,9	26,5
Bolagen	0,0	0,0
Summa koncernen	25,9	26,5
Not 13 Kortfristiga fordringar		
Kundfordringar	12,3	13,8
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	-26,1	-24,4
Fordringar på staten	16,6	12,2
Övriga kortfristiga fordringar	14,2	5,0
Summa kommunen	17,0	6,6
Bolagen	4,0	0,5
Summa koncernen	21,0	7,1
Eliminering koncern	-3,3	0,0
Summa koncernen	17,7	7,1
Not 14 Kortfristiga placeringar		
Placering Swedbank	11,6	11,2
Placering Handelsbanken	41,8	41,8
Summa kommunen	53,3	53,0
Bolagen	0,0	0,0
Summa koncernen	53,3	53,0
Not 15 Kassa och bank		
Vännäs kommun har avtal om finansiella tjänster med Swedbank AB i Vännäs. Avtalet innebär förutom sedvanliga banktjänster även hantering av likvida medel samt en kredit om 10 mkr.		
Bank	69,6	87,5
Summa kommunen	69,6	87,5
Bolagen	19,7	0,2
Summa koncernen	89,3	87,7

	2015	2014
Not 16 Eget kapital		
Ingående balans	246,8	239,9
Årets resultat	5,5	6,9
Summa kommunen*	252,4	246,8
Bolagen	92,4	2,6
Summa koncernen	344,8	249,4
Eliminering koncern	-105,0	0,0
Summa koncern	239,8	249,4
*Resultatutjämningsreserv ingår med 6 mkr.		
Årets utfall		
VA	1,3	1,0
Renhållning och avfall	2,2	1,3
Not 17 Avsättning för pensioner		
Under 2014 skrevs nytt avtal med Skandikon avseende pensionsadministration m.m. På grund av bytet av leverantör uppstår svårigheter med specifikationen och jämförbarhet mot tidigare år.		
Ingående avsättning, inklusive löneskatt	36,9	33,3
Ränte- och basbeloppsuppräknig	0,2	
Årets utbetalningar	-0,9	
Årets intjänande	2,6	
Övriga poster	1,5	3,6
Förändring av löneskatt	0,8	
Summa kommunen	41,0	36,9
Bolagen	0,0	0,0
Summa koncernen	41,0	36,9
Not 18 Övriga avsättningar		
Ingående avsättning avseende deponi	5,2	3,9
Årets förändring renhållning och avfall	2,2	1,3
Summa kommunen	7,4	5,2
Bolagen	0,0	0,0
Summa koncernen	7,4	5,2
Not 19 Obeskattade reserver (Vännäs Fastigheter AB)		
Ackumulerade överavskrivningar	0,1	0,1
Periodiseringsfond	1,0	0,4
Summa	1,0	0,5

	2015	2014
Not 20 Långfristiga skulder		
Lån Vännäs kommun	259,5	162,2
Lån Vännäs Bostäder		186,6
Skuld till avgiftskollektiv (VA):		
Ny redovisningsprincip 2014:	4,5	3,2
Summa kommunen	264,0	352,0
Bolagen	270,5	45,0
Summa koncernen	534,5	397,0
Not 21 Kortfristiga skulder		
Kortfristig del/långfristig skuld	0,0	8,0
Leverantörsskulder	35,5	48,5
Intjänade pensioner inklusive löneskatt	21,0	19,4
Semesterlöneskuld	35,1	32,2
Övertidsskuld	1,2	1,3
Förutbetalda intäkter och upplupna kostnader	15,8	15,5
Avräkning kommunalskatt	0,7	3,0
Kortfristiga skulder till koncernföretag		71,5
Övriga kortfristiga skulder	33,5	4,0
Summa kommunen	142,8	203,5
Bolagen	10,4	-70,8
Summa koncernen	153,1	132,7
Eliminering koncern	-22,3	
Summa koncernen	130,8	132,7
Not 22 Ställda panter och ansvarsförbindelser		
Ansvarsförbindelser		
Pensionsskuld t o m 97.12.31 (Risk 1)	205,8	210,8
Särskild löneskatt	49,9	51,1
Pensionsskuld förtroendevalda (Risk 1)	0,7	1,6
Särskild löneskatt	0,2	0,4
Summa	256,6	263,9
Borgensförbindelse		
Förlustansvar för egnahem (Risk 2)	0,6	0,8
Festplatsen i Vännäsby, Ekonomisk förening (Risk 2)	0,8	1,0
Vännäs Fastigheter AB (Risk 1)	270,5	55,5
Summa	271,9	57,3
Summa totalt	528,4	321,2
Risk 1 = låg risk, 4 = hög risk		

	2015	2014
Vännäs kommun har i januari 2007 ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 280 kommuner som per 2015-12-31 var medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingått likalydande borgensförbindelser. Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemskommunerna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnd borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlemskommun lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemskommunernas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening. Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Vännäs kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2015-12-31 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 325 620 649 807 kronor och totala tillgångar till 319 573 677 123 kronor. Kommunens andel av de totala förpliktelserna uppgick till 411 857 614 kronor och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 404 016 885 kronor.		

Not 23 Justering för av- och nedskrivningar

Avskrivningar

Vännäs kommun	- 17,3	- 16,9
Liljaskolan	- 1,5	- 1,5
Kabel-TV/Internet	- 0,7	- 0,7
Vännäs Bostäder		- 6,4
Summa	- 19,5	- 25,5
Utfall försäljning av "Byaskolor"		- 0,3
Summa	0,0	- 0,3
Summa kommunen	- 19,5	- 25,8
Bolagen	- 6,6	- 1,8
Summa koncernen	- 26,1	- 27,6
Eliminering koncern	- 4,5	
Summa koncernen	- 30,6	- 27,6

	2015	2014
Not 24 Avsättningar		
Ingående avsättning pensioner	36,9	33,3
Utgående avsättning pensioner	41,0	36,9
Årets förändring pensioner	4,1	3,6
Ingående avsättning övrigt	5,2	3,9
Utgående avsättning övrigt	7,4	5,2
Årets förändring övrigt	2,2	1,3
Ingående avsättning till VA-kollektivet	3,2	0
Utgående avsättning till VA-kollektivet	4,5	3,2
Årets förändring avsättning VA-kollektivet	1,3	3,2
Summa kommunens totala avsättningar under 2015	7,6	8,1

	2015	2014
Not 25 Försäljning av anläggningstillgångar		
Lilltorpet - Orren 2	2,3	
Gruppboende - Vännäsby	3,4	
Gruppboende - Tväråbäck	3,2	
Pensionären 19	0,4	
Pensionären 17	0,4	
St Björn o Venus 10	1,0	
Pensionären 18	2,1	
Stamhemmanet 1	13,8	
Hjorten 1	68,8	
Kruthornet 15	6,8	
Sydkorset 8	13,1	
Statsrådet 10	15,2	
Borgmästaren 5	11,5	
Statsrådet 6	0,8	
Drutten - Hjorten 5	0,1	
Kronprinsen 16	0,3	
Minuten 2 o Gryningen 1	4,4	
Timman 12	4,5	
Brandmannen 4	3,7	
Jämteböle 1:78, 1:88	1,7	
Solbacken 13	13,0	
Patronen 4	7,5	
Ingenjören 8	15,9	
Castor 11	12,6	
Musikanten 7	15,2	
Statsrådet 1, 11,12	2,5	
Bussen 1	2,2	
Flyttbar förskola Tväråbäck	0,7	
Summa kommunen	227,1	0,0
Bolagen	0,0	
Summa koncernen*	227,1	0,0
Eliminering koncern	-226,4	
Summa koncernen	0,7	0,0

*Dessa anläggningar, förutom flyttbar skola Tväråbäck, har övertagits av Vännäs Fastigheter AB genom bolagiseringen. Detta genererade inte likvida medel, istället övertogs lån samt aktieägartillskottet ökade.

	2015	2014
Not 26 Nyupptagna lån		
Vännäs kommun	139,4	39,0
Summa kommunen	139,4	39,0
Bolagen	33,4	0,0
Summa koncernen	172,8	39,0
Not 27 Amortering av långfristiga lån		
Amortering lån - Vännäs kommun	42,1	7,0
Amortering lån - Vännäs Bostäder	186,6	6,2
Summa kommunen	228,7	13,2
Bolagen	1,8	0,0
Summa koncernen	230,5	13,2
Eliminering koncern	-193,9	0,0
Summa koncernen	36,6	13,2
Not 28 Ökning av långfristiga fordringar		
Kommuninvest	0,0	0,0
Skogsägarna	0,0	0,0
Husbyggnadsvaror, HBV	-0,6	0,1
Summa kommunen	-0,6	0,1
Bolagen	0,0	0,0
Summa koncernen	-0,6	0,1

VA-verksamhet

Resultaträkning

(tkr)	Not	2015	2014
Verksamhetens intäkter	1	8 602,0	8 288,5
Verksamhetens kostnader	2	-6 582,6	-6 275,1
Avskrivningar	3	-1 420,3	-1 405,4
VERKSAMHETENS NETTOKOSTNADER		599,1	608,0
Skatteintäkter			
Generella statsbidrag och utjämning			
Finansiella intäkter			
Finansiella kostnader	4	-599,1	-608,0
RESULTAT FÖRE EXTRAORDINÄRA POSTER		0,0	-0,0
Extraordinära intäkter			
Extraordinära kostnader			
ÅRETS RESULTAT		0,0	-0,0

Noter

	2015	2014
Not 1 Intäkter		
Anslutningsavgifter	606,0	55,9
Brukingsavgifter	8 856,9	7 895,1
Överuttag (-)/underuttag (+)	-1 296,8	-995,4
Övriga intäkter	20,5	38,1
Interna intäkter	415,4	1 294,8
Summa	8 602,0	8 288,5
Not 2 Kostnader		
Material	-564,9	-661,6
Personalkostnader	-2 036,2	-1 851,9
Köp av tjänst	-839,9	-488,0
Energikostnader	-1 130,8	-1 070,2
Fördelade gemensamma kostnader	-30,2	-29,5
Övriga kostnader	-1 015,3	-1 134,2
Fördelade gemensamma interna kostnader	-146,2	-131,4
Övriga interna kostnader	-2 838,5	-908,3
Summa	-8 602,0	-6 275,1

	2015	2014
Not 3 Avskrivningar		
Slamlaguner	-16,0	-16,0
Reningsverk	-80,4	-71,0
Kompostanläggning	-20,0	-20,0
Vattenledningar	-730,0	-730,0
Grundvattentäkt	-522,0	-522,0
VA-Sop debiteringssystem	-46,4	-46,4
Geosecma	-5,5	
Summa	-1 420,3	-1 405,4
Not 4 Finansiella kostnader		
Intern ränta	-599,1	-608,0
Summa	-599,1	-608,0

Internräntan uppgick till 3 % 2015.

Sammanställning investeringar 2015

(tkr)	Utfall	Budget	Avvikelse
Kommunstyrelsen	114 022	103 120	- 10 902
<i>varav kommunledningskontoret</i>	0	0	0
<i>varav samhällsbyggnadsförvaltningen</i>	102 519	91 450	- 11 069
Plan- och miljönämnden	333	350	17
Barn- och utbildningsnämnden	4 060	4 060	0
Liljaskolans styrelse	1 421	1 500	79
Vård- och omsorgsnämnden	600	600	0
Summa	120 436	109 630	- 10 806
Exploatering mark	- 504		
<i>Försäljning</i>	106		
<i>Inköp</i>	610		

Investeringar under året

(tkr)	Utfall	Budget	Avvikelse
Kommunstyrelsen	114 022	103 120	- 10 902
Om- och tillbyggnad Vegaskolan/ bibliotek	45 716	49 000	3 284
Nyproduktion förskola	28 563	23 000	-5 563
Liljaskolan ombyggnad internat	12 906	1 200	-11 706
Vattentäkt Önskanäs	2 145	0	-2 145
Gator - förnyelse och beläggning 2015	2 016	2 320	304
Ombyggnad H-central (AKKA: renovering)	1 545	0	-1 545
Energieffektivisering 2015	1 382	1 500	118
Om- och tillbyggnad tillagningskök Vegaskolan	1 238	7 000	5 762
Brån utredning	972	1 000	28
Vägbelysning Selet och Vännfors	961	1 580	619
VA-Verk och pumpstationer 2015	936	900	-36
Kompostanläggning	446	400	-46
Förnyelse dagvatten 2015	410	200	-210
Nytt bostadsområde Älvdala	397	800	403
Atronic PTM System	335	200	-135
Ny gång- och cykelväg Fritidsvägen	321	200	-121
Mark och tomter	299	0	-299
Förnyelse spill 2015	245	200	-45
Lekplatser 2015	209	200	-9
Utemiljö järnvägsstation (projektering)	203	200	-3
Medborgarhuset: dränering av grund, renovering	203	0	-203
Trafiksäkerhetsåtgärder, tillgänglighet 2015	200	200	0
Övrigt med utfall <200 tkr	871	1 350	479
Barn- och utbildningsnämnden	4 060	4 060	0
Inventarier Vegaskolan	2 860	2 860	0
Uppdatering IKT-miljö	500	500	0
Inventarier nytt bibliotek	400	400	0
Generell ram för reinvesteringar BOU	300	300	0
Liljaskolans styrelse	1 421	1 500	79
Datautrustning 2015	1 122	1 200	78
Övriga inventarier	299	300	1
Plan- och miljönämnden	333	350	17
Provningstrustning för rökskydd	208	200	-8
Utveckling övningsområde	75	100	25
Generell ram för reinvesteringar POM	50	50	0
Vård- och omsorgsnämnden	600	600	0
Nytt verksamhetssystem	600	600	0
Summa	120 436	109 630	- 10 806

Redovisningsprinciper

Redovisningen har skett enligt god redovisningssed och i huvudsaklig överensstämmelse med den kommunala redovisningslagen och Redovisningsrådets anvisningar.

Leverantörsfakturor inkomna efter årsskiftet, men hänförliga till redovisningsåret, har i huvudsak skuldbokförts och belastat verksamhetsåret.

Utställda fakturor (**kundfordringar**) efter årsskiftet, men hänförliga till redovisningsåret, har fordringsbokförts och tillgodogjorts årets redovisning (konsumtionsavgifter, hyror m.fl. avgifter).

Kostnadsräntor som hör till redovisningsåret, men då betalning skett efter årsskiftet, har skuldbokförts.

Intäktsräntor som inflyter efter årsskiftet har fordringsbokförts och tillgodoräknats redovisningsåret.

Kursvinster och kursförluster har under året bokförts som finansiell kostnad/intäkt.

Löner, semesterersättningar och övriga löneförmåner har i största möjliga utsträckning periodiserats till rätt år.

Sociala avgifter har bokförts som procentuella pålägg i samband med löneredovisningen enligt följande:

Anställda med kommunal kompletteringspension (inklusive lärarpersonal): 38,46 %.

Uppdragstagare (förtroendemän, fosterföräldrar, förmyndare m.fl.): 31,42 %.

Löneskatt, pensioner: 24,26 %.

De anställdas fordran på kommunen i form av ej uttagen semester och övertid har bokförts.

Pensionsskuld till de anställda har bokförts.

Statsbidrag till olika verksamheter och investeringar – i den mån sådana utgått – har periodiserats till rätt verksamhetsår.

Anläggningstillgångar har i balansräkningen tagits upp till anskaffningskostnaden minus eventuella investeringsbidrag och avskrivningar.

Under 2015 har arbetet avseende införandet av komponentavskrivningar fortsatt. För de nya anläggningarna som tagits i bruk under 2015 har komponenter identifierats och skrivits av med respektive nyttjandetid. Arbetet med komponentavskrivningar på redan befintliga anläggningar fortsätter under 2016.

Kapitalkostnader består dels av linjär avskrivning, dels av intern ränta (3,0 %).

Avskrivningar sker linjärt, dvs. med lika stort belopp varje år, enligt plan efter följande procentsatser:

Inventarier	10 %
Fordon och maskiner	10–20 %
Fastigheter och anläggningar	2–5 %
Mark, aktier, andelar	avskrivs ej

Skatteintäkter har periodiserats enligt Redovisningsrådets anvisningar.

Särskild löneskatt har beräknats på årets pensionsavsättning.

Upplupna timvikarielöner intjänade december, utbetalda januari 2016 har periodiserats.

Pensionsförmåner intjänade från och med 1998 (avseende inkomster upp till 7,5 prisbasbelopp) har betalats ut till de anställda under 2015. Pensioner intjänade före 1998 redovisas som ansvarsförbindelse.

Skuld till VA-avgiftskollektiv

Resultatet från VA-verksamheten läggs som en skuld till avgiftskollektivet enligt RKR:s idéskrift: Redovisning av affärsverksamhet.

Ord och uttryck

Avskrivningar utgör den löpande värdeminskningen av anläggningstillgångarna. Exempel på anläggningstillgångar är fastigheter och fordon.

Avsättningar är ekonomiska förpliktelser vilkas storlek eller betalningstidpunkt inte är helt bestämd. Exempel på avsättningar är kommunens pensions- och semesterlöneskuld till de anställda.

Balansräkningen visar vilka tillgångar och skulder kommunen har på balansdagen. Man kan också säga att den visar hur kapitalet använts (tillgångar) och hur det har skaffats fram (skulder, avsättningar och eget kapital). Balansräkningen utgör dessutom länken i redovisningen över tiden.

Eget kapital visar skillnaden mellan tillgångar och skulder.

Kassaflödesanalysen visar hur kommunen fått in pengar och hur de använts under året. Här behandlas ut- och inbetalningar till skillnad från resultaträkningen som innehåller kostnader och intäkter.

Den del av långfristiga lån som beräknas bli amorterad under nästkommande år har upptagits som **kortfristig skuld**.

Likviditet är förmågan att betala sina skulder i den takt de förfaller.

Resultaträkningen visar årets intäkter, kostnader och resultat. Årets resultat förändrar dessutom eget kapital i balansräkningen, något som också kan utläsas genom att jämföra balansräkningen för de senaste två åren.

Semesterlöneskulden är uppbokad och redovisas under avsättningar. Den årliga förändringen kostnadsförs.

Skulder är dels kortfristiga (ska betalas inom ett år), dels långfristiga.

Soliditet är ett mått på långsiktig ekonomisk styrka. Soliditeten utgör andelen eget kapital av de totala tillgångarna, det vill säga graden av egenfinansierade tillgångar.

Statsbidrag hänförliga till redovisningsåret men ännu ej influtna har fordringsförts.

Tillgångar är dels omsättningstillgångar (till exempel kontanter och kortfristiga fordringar), dels anläggningstillgångar (till exempel fastigheter, inventarier, aktier och långfristiga fordringar).

Revisorerna i Vännäs kommun

Kommunfullmäktige i Vännäs kommun

Revisionsberättelse för år 2015

Vi har granskat kommunstyrelsens och övriga nämnders och styrelsernas verksamhet.

Styrelser och nämnder ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll och återredovisning till fullmäktige.

Revisorernas ansvar är att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning. Vi bedömer sammantaget att styrelse och nämnder i Vännäs kommun har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Vi **bedömer** att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.

Vi **bedömer** att styrelsernas, nämndernas och beredningarnas interna kontroll har varit tillräcklig, men att det finns utrymme för förbättringar.

Vi **bedömer** sammantaget att resultatet enligt årsredovisningen **inte** är förenligt med de finansiella mål och verksamhetsmål som fullmäktige uppställt.

Vi **tillstyrker** också att kommunens årsredovisning godkänns. Den är upprättad i enlighet med kommunal redovisningslag och god redovisningssed.

Vi tillstyrker att kommunstyrelsen, liljaskolans styrelse, nämnderna och förtroendevalda i dessa organ beviljas ansvarsfrihet.

Vännäs den 15 mars 2016

Jan Olov Bingebo

Nils Göran Eriksson

Lars G Brandt

Stig Ruuth

Ingemar Helgesson

Till revisionsberättelsen hör:

Revisorernas redogörelse

Förteckning över de sakkunnigas rapporter som successivt förmedlats till fullmäktige

Revisorerna i Vännäs kommun

Revisorernas redogörelse för år 2015

Granskningen har baserats på en bedömning av risk och väsentlighet omsatt i en revisionsplan.

Förvaltningsrevision

En stor del av revisionsarbetet har avsett förvaltningsrevision, d v s en granskning av att verksamheten bedrivs ändamålsenligt och på ett ekonomiskt tillfredsställande sätt. Syftet har varit att klarlägga om verksamheten har bedrivits enligt fastlagda politiska mål och intentioner och att utvärdera om kvalitet och inriktning har blivit den avsedda.

I förvaltningsrevisionen har kommunstyrelsen och samtliga nämnder granskats övergripande. Särskild granskning med skriftlig avrapportering till berörd nämnd har skett genom granskningar som redovisas i bilaga 2.

Revisionen har under året träffat samtliga nämnder och styrelser för dialogträffar, fokus vid dessa träffar har varit nämndsledamöternas förutsättningar för arbetet, utifrån bland annat att det var ny mandatperiod.

Som en del av granskningen har revisorerna löpande tagit del av styrelsers och nämndernas protokoll och haft sammanträffanden med kommunfullmäktigepresidium samt utvalda företroendevalda och tjänstemän.

Redovisningsrevision

Det andra granskningsområdet är redovisningsrevision. Denna granskning syftar till att utröna om räkenskaperna är rättvisande och om den kontroll som utövas inom kommunstyrelsen och nämnder är tillräcklig. Det senare gäller frågan om tillförlitligheten i räkenskaperna och säkerheten i system och rutiner. Vi har bl a granskat årsredovisningen, årsbokslutet och koncernredovisningen för år 2015 och delårsrapport 2015.

Revisorerna har vid granskningen biträttats av KPMG som kommer att lämna särskild rapport från granskningen av bokslut och årsredovisning.

Vår slutsats är att kommunens årsredovisning ger en rättvisande bild av kommunens och koncernens resultat och ställning och att den i år upprättad enligt kommunal redovisningslag och god redovisningssed.

Måluppfyllelse

Finansiella mål

Revisionen vill först och främst framhålla att det blir mycket svårt att uppnå fullmäktiges mål, när det budgeterade resultatet understiger resultatmålet. Revisionens uppdrag, att pröva styrelser och nämnders ansvar utifrån måluppfyllnaden blir i detta fall komplicerad.

Revisionen konstaterar dock utifrån årsredovisningen att kommunfullmäktiges mål gällande soliditet och kassalikviditet uppnås, men målen gällande att årets resultat ska uppgå till 2 % av skatter och avgifter samt att nämnderna ska ha en ekonomi i balans, inte uppnås.

Verksamhetsmål

Vi bedömer att resultatet endast delvis är förenligt med verksamhetsmål som fullmäktige beslutat om. Det är också den måluppfyllelse som redovisas av kommunstyrelsen och som kommunstyrelsen i sin samlade bedömning gör. Inte i något av de fyra perspektiven lyckas man uppnå målen. Perspektiven är förutom en ekonomi i balans följande: Medborgare, Samhällsutveckling och Medarbetare.

Ansvarsprövning

Årets resultat i kommunen uppgick till ett positivt resultat på 5,5 mkr. Detta är en tydlig förbättring gentemot budgeterat resultat.

Revisionen finner att årets resultat inte uppnår kommunfullmäktiges mål.

Revisionen kommer under 2016 särskilt tillsammans med de andra berörda kommunerna följa arbetet i den gemensamma Överförmyndarnämnden. Vi bedömer att nämndens verksamhet har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Vi bedömer också att nämndens interna kontroll är tillräcklig. Revisionen har i sin bedömning tagit hänsyn till att nämnden är ny och att ett förändringsarbete inom förvaltningen påbörjats, men ej slutförts.

Revisorerna i Vännäs kommun

Förteckning över utförd granskning under 2015

Förteckning över de sakkunnigas skriftliga rapporter för år 2015 som successivt förmedlats till fullmäktiges presidium för kännedom.

Översiktlig granskning av delårsrapport

Granskning av kommunens styrmodell

Granskning av Biståndsbedömning inom äldreomsorgen

Granskning av kommunens arbete med gator och vägar

Granskning av byggnation Vegaskolan

Rapport över granskning av bokslut 2015

Vännäs kommun 911 81 Vännäs
Tel: 0935-140 00 vx Fax: 0935-140 10

